

SPREAD THE LANGUAGE!

ANEKDOTISCH OF STATISTISCH?

GEERTJAN BERMAN

**RESPECT CHILD'S RIGHTS.
STOP CHILD ABUSE.**

AYAW

Colofon

AYAW. Don't!

It is a language we understand.

A Refusal. A strong plea to stop.

AYAW. Spread the Language!

(Batang Pinangga)

De titel van deze scriptie is tevens het credo van de voorlichtingscampagne *AYAW* van Batang Pinangga. In de Filippijnen is kindermisbruik een groot probleem. De Filippijnen zelf praten er niet over. De achterliggende gedachte van '*Spread the language*', is dat kindermisbruik moet stoppen en dat er over het onderwerp gesproken moet worden.

Geertjan Berman

Studentnummer: 3276090

Master: Communicatie, Beleid en Management

Begeleider: Prof. Dr. Eugène Loos

Tweede Begeleider: Drs. Iris van Veenendaal

Utrechtse School voor Bestuur- en Organisationswetenschap

Universiteit Utrecht

Juli 2011

Voorwoord

Deze scriptie heb ik geschreven als afronding van de *master* Communicatie, beleid en management aan de Utrechtse School voor Bestuur- en Organiseringswetenschappen. Het afronden van de *master* betekent voor mij de afsluiting van het tijdperk; 'Geertjan de student'. Aan het einde van mijn bachelor sprak ik met een goede vriend over de afgelopen jaren. Deze vriend, die de studie Industrieel Ontwerpen aan de TU in Delft afgerond had, liet mij vol trots zijn portfolio zien. In zijn portfolio liet hij opdrachten, tekeningen en ontwerpen zien, die hij tijdens zijn studie gemaakt had. Enigszins jaloers heb ik zijn portfolio doorgebladerd en vroeg ik mijzelf af: Als ik over 20 jaar terugkijk naar 'Geertjan de student', wat zal ik dan doorbladeren en aan welke opdracht zou ik dan denken? Ik besepte mij dat ik, ondanks mijn zeer positieve en leerzame tijd aan de USBO, niet iets had gemaakt dat ik over 20 jaar zou zeggen: *'Dit heb ik tijdens mijn studie gemaakt.'* Ik heb dan ook op dat moment de beslissing genomen om in mijn *master* 'iets speciaals' te doen voor mij scriptie.

Als ik aan 'iets speciaals' denk, denk ik aan mijn geliefde kindertehuis Batang Pinangga op de Filippijnen. Hoe mooi zou het zijn om mijn *masteronderzoek* te combineren met directe hulp aan het kindertehuis? Met dit idee ging ik naar Eugène Loos, mijn docent aan de USBO. Iedereen die Eugène kent, zal zijn reactie precies kunnen inbeelden. Vol enthousiasme, motivatie en inspiratie 'beval' Eugène mij dit te doen. Direct kwam hij met een waternal van ideeën voor mogelijke scriptieonderwerpen. Het feit dat er nog zoveel kinderen op de Filippijnen misbruikt, mishandeld en verwaarloosd worden, doet mij groot verdriet. Drie jaar geleden zijn wij, vanuit Batang Pinangga, met de campagne *AYAW: Stop Child Abuse* begonnen, om kindermisbruik op de Filippijnen terug te dringen. Een beter project voor mijn *masterscriptie* kon ik niet bedenken. Voor deze scriptie ben ik 2,5 maand in de Filippijnen geweest, om onderzoek te doen voor Batang Pinangga.

Veel mensen hebben mij voor, tijdens en na de reis geholpen. Allereerst gaat mijn dank uit naar Eugène Loos en Iris van Veenendaal, die met hun expertise mijn scriptie van feedback hebben voorzien. Eugène in het bijzonder, die met zijn enthousiasme bijna zelf het onderzoek wilde uitvoeren. Daarnaast is mijn dank groot voor Margreet Brinxma, die mij als reisgenoot ontzettend goed geholpen heeft. Ook wil ik Butch, Ann, de medewerkers en de kinderen van Batang Pinangga bedanken voor alles wat zij gedaan hebben om mijn onderzoek tot een goed einde te brengen.

Tevens wil ik het thuisfront bedanken voor het feit dat zij mij hebben laten gaan, al was dit wellicht voor hen niet zo moeilijk. Daarnaast wil ik Karin van Rooijen bedanken, die altijd achter mij staat en mij altijd motiveert om betere resultaten te halen. Mijn dank is er ook voor Ben Prins, die mij geïnspireerd heeft met zijn portfolio. Tot slot wil ik Elsemarie Berman bedanken voor haar feedback.

Tegen de 42-jarige toekomst-Geertjan, die deze scriptie vol trots zal lezen, wil ik graag nog even zeggen: *'En... wat heb jij gedaan dit jaar?'*

Geertjan Berman

Inhoudsopgave

Voorwoord	p. 2
Samenvatting	p. 6
Inleiding	p. 12
1.1 Aanleiding	p. 13
1.2 Doel- en vraagstelling	p. 14
Methodologie	p. 18
2.1 Interpretatief onderzoek	p. 19
2.2 Kwaliteitseisen aan interpretatief onderzoek	p. 21
Operationalisering	p. 24
3.1 Focusgroepen	p. 25
3.2 Verloop van het onderzoek	p. 29
Voorlichtingskunde	p. 32
4.1 Voorlichting	p. 34
4.2 Gedragsbeïnvloeding en attitudeverandering	p. 35
4.3 Gepland en automatisch gedrag	p. 36
4.3.1 Beïnvloeding van gepland gedrag	p. 38
4.3.2 Beïnvloeding van automatisch gedrag	p. 38
4.4 Vertellen van verhalen	p. 39
4.4.1 Narratieve benadering	p. 39
4.4.2 Identificatie	p. 40
4.4.3 Evidentie	p. 40
4.5 Effectiviteit	p. 41
4.5.1 Anekdotische en statistische evidentie	p. 41
4.5.2 Onderzoek van Baesler en Burgoon	p. 42
4.5.3 Hoeken & van Wijk	p. 44
4.5.4 Hoeken	p. 44
4.6 Voorlichtingscampagne: <i>Intervention Mapping</i>	p. 45
4.7 Conclusie voorlichtingskunde	p. 47
4.7.1 Narratieve benadering	p. 47
4.7.2 Aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid	p. 49
Databeschrijving	p. 52
5.1 Observatie	p. 53
5.2 Vragenlijst	p. 55
5.3 Discussie	p. 63
Analyse	p. 70
6.1 Anekdotisch of statistisch?	p. 71
6.2 Statistisch, of toch ook anekdotisch?	p. 75
6.2.1 Onderzoek naar effectiviteit	p. 75
6.2.2 Statistisch en anekdotisch	p. 75
6.2.3 Verschil in onderzoeken	p. 76
6.3 Stop Kindermisbruik!	p. 78
6.3.1 Gedragsintentie	p. 78
6.3.2 Gedragsintentie – Attitude	p. 79
6.3.3 Gedragsintentie – Sociale norm	p. 80
6.4 Verhalen over kinderen	p. 81
6.4.1 Narratieve benadering: Anekdotisch of statistisch?	p. 82
Conclusie	p. 86
Discussie	p. 92
Literatuur	p. 98
Bijlage	p.100

Samenvatting

Achtergrond

In deze masterscriptie wordt een onderzoek gepresenteerd naar de effectiviteit van een voorlichtingscampagne (AYAW) van het kindertehuis Batang Pinangga. Vanuit AYAW geven medewerkers van Batang Pinangga voorlichting over kindermisbruik. Een effectieve opzet van AYAW is van belang om de boodschap over te dragen dat kindermisbruik moet stoppen. Binnen de communicatiewetenschap is er discussie over de effectiviteit van verschillende vormen van argumentatie: anekdotische en statistische evidentie (Baesler & Burgoon, 1994). Om deze argumentatie-vormen te toetsen, heb ik voor mijn onderzoek het stappenplan van Pol (2006) gebruikt, waarin begrijpelijkheid, aantrekkelijkheid en aansluiting met de belevingswereld van de doelgroep (die zal bestaan uit Filippijnse studenten van een universiteit) centraal staan.

Theorie

Voorlichting is een professionele activiteit die als doel heeft, toehoorders te bewegen tot intern gemotiveerde gedragsverandering (Woerkum, et al. 1995). Volgens de *Theory of Reasoned Action* van Fishbein en Azjen (1980) wordt het daadwerkelijke gedrag voorafgegaan door de gedragsintentie. Deze gedragsintentie wordt bepaald door de attitude ten opzichte van het onderwerp en de sociale norm die rondom het onderwerp heerst (Hoeken, 1998). Bij de voorlichtingscampagne AYAW is de gewenste gedragsintentie het aannemen van de standpunten gegeven door de voorlichter en deze standpunten delen met anderen; het verspreiden van de boodschap 'stop kindermisbruik' (*Spread the Language*). De narratieve benadering gaat uit van het vertellen van verhalen. Deze verhalen zorgen ervoor dat mensen willen luisteren en betrokken raken bij het onderwerp, wat nodig is om de attitude van de toehoorders te beïnvloeden. De argumenten binnen deze verhalen worden vormgegeven door evidenties. De twee evidenties die het meest gebruikt worden zijn de anekdotische evidentie en de statistische evidentie.

Methodologie

Om de data te verzamelen heb ik gebruik gemaakt van drie verschillende onderzoeksmethodes: observaties, vragenlijsten en discussies. De studenten, die ik geïnterviewd heb in de focusgroepen, studeren aan de *Cebu University*, een openbare universiteit en kunnen worden beschouwd als potentiële voorlichters. In de focusgroepen zijn twee filmpjes vertoond (zie DVD bijlage 3). Het ene filmpje betreft de anekdotische evidentie en het ander filmpje betreft de statistische evidentie. De twee filmpjes zijn op dezelfde manier vorm gegeven; met dezelfde lengte, dezelfde foto's en dezelfde muziek. Het enige verschil in de filmpjes is het gebruik van evidentie.

Resultaten

Uit de observatie blijkt dat de vrouwelijke respondenten bij het zien van de anekdotische film de meeste reacties geven. Zij reageerden opgewonden bij het zien van de jonge leeftijden van de misbruikte kinderen. De mannelijke respondenten reageerden daarentegen opgewonden bij het zien van de statistische film. Bij het zien van de hoge percentages reageerden de mannen schokkend. Uit de vragenlijst blijkt dat als het gaat om begrijpelijkheid, de meeste respondenten voor statistische evidentie kiezen. Echter als het gaat om de aantrekkelijkheid, kiezen de meeste respondenten voor de anekdotische evidentie. Bij de vragen met een combinatie van begrijpelijk en aantrekkelijk is de verdeeldheid onder de respondenten groot. De statistische evidentie wordt het meeste gekozen, maar een groot deel van de respondenten kiest ook voor de anekdotische evidentie. Tevens zijn er respondenten, die aangeven een combinatie van beide evidenties het meest geschikt te vinden. Uit de discussie blijkt dat het merendeel van de respondenten een combinatie van beide evidenties het beste vinden om de boodschap over te dragen. De respondenten zijn het in de meeste gevallen zelfs met elkaar eens dat als men thuis over kindermisbruik moet vertellen, een combinatie van beide het meest effectief zal zijn. Het lijkt erop dat bij een combinatie van zowel statistische evidentie als anekdotische evidentie de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid optimaal is. Bij de vragenlijst en de discussie is geen significant verschil tussen vrouwen en mannen.

Conclusie

Aan de hand van mijn onderzoek, kan ik concluderen dat er geen eenduidige conclusie mogelijk is. De statistische evidentie wordt over het algemeen het meest gekozen, maar de invloed van de anekdotische evidentie speelt ook een rol, vooral bij aantrekkelijkheid. De meningen die de sociale norm bepalen, wordt of zijn gevormd door de informatie die de studenten verkregen hebben uit de media. Uit de antwoorden op de vragenlijst en in de discussie blijkt dat de studenten, kindermisbruik zielig vinden. De respondenten zijn ervan overtuigd dat kindermisbruik moet stoppen. Ook geven de respondenten aan dat de combinatie van beide evidenties het gehele probleem rondom kindermisbruik laat zien. De statistieken zullen bij de medestudenten voor een goed en duidelijk beeld van de omvang van het probleem zorgen en de persoonlijke informatie zal ervoor zorgen dat de studenten medelijden krijgen met de misbruikte kinderen en zich wellicht hiervoor willen inzetten. De gewenste gedragsintentie zal bereikt worden door een combinatie van beide evidenties.

Verskil in onderzoek

Baesler en Burgoon (1994) hebben kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van evidenties. Daar waar Baesler en Burgoon stellen dat statistische evidentie het meest effectief is, blijkt uit mijn onderzoek dat de invloed van anekdotische evidentie niet te verwaarlozen is en dat in het geval van een combinatie van zowel statistische evidentie als anekdotische evidentie de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid optimaal is. Het verschil in resultaat tussen mijn onderzoek is mogelijk veroorzaakt door de manier van onderzoek doen. Zo krijgen de respondenten bij Baesler en Burgoon één van de twee evidenties te zien en hebben Baesler en Burgoon na 48 uur en na een week nogmaals gekeken of hun respondenten nog steeds overtuigd waren door de evidentie die zij als meest effectief beschouwden. Tevens hadden de respondenten geen kennis over het onderwerp (jeugdcriminaliteit), in tegenstelling tot de respondenten uit dit onderzoek, die veel kennis hadden over het probleem rondom kindermisbruik.

“There are many people living in the Philippines.”

“There are 83 million people living in the Philippines.”

Inleiding

1. Aanleiding

Zes jaar geleden heb ik mij aangesloten bij de organisatie van een kindertehuis op de Filippijnen, Batang Pinangga. Batang Pinangga is een kindertehuis op de Filippijnen, voor kinderen in alle leeftijden variërend van twee tot achttien jaar. 'Batang Pinangga' is *cebuano* (het dialect van de Filippijnse taal op het eiland Cebu) en betekent 'kind om lief te hebben'. Op het moment wonen er 35 kinderen, 15 jongens en 20 meisjes. Deze kinderen hebben stuk voor stuk een eigen verleden en een eigen verhaal. De kinderen hebben een moeilijke periode achter de rug; ze komen van de straat, waar zij hebben moeten bedelen of vechten voor eten. De kinderen zijn misbruikt, mishandeld en/of verwaarloosd. Batang Pinangga geeft het kind een dak boven het hoofd, eten, onderwijs en bovenal liefde. Bij Batang Pinangga wordt het kind opgevangen door een team van vrijwilligers die dag en nacht bezig zijn met de begeleiding van de kinderen.

Door de jaren heen is mijn betrokkenheid gegroeid. Drie jaar geleden ben ik samen met de medewerkers van Batang Pinangga begonnen met het project *AYAW* (Nee, niet doen!). *AYAW* is een voorlichtingscampagne om kindermisbruik in de Filippijnse gemeenschap terug te brengen. Deze voorlichting is zonder een plan of onderzoeksdesign opgezet. De vrijwilligers en medewerkers van Batang Pinangga geven in het project *AYAW* voorlichting op verschillende locaties, zoals scholen of buurthuizen, om de Filippijn bewust te maken van de situatie van de kinderen in eigen land. Na de afgelopen jaren is het nu tijd voor professionalisering en een evaluatie van het voorlichtingsbeleid.

In de Filippijnen zijn maar weinig organisaties die opkomen voor de rechten van straatkinderen. Daarom is het gewenst om een onderzoek uit te voeren naar een effectieve opzet voor de campagne. Het is lastig om precies te bepalen wat de effecten en resultaten van de voorlichting zijn. Verandering in gedrag omtrent kindermisbruik is nauwelijks vast te leggen vanwege de gevoeligheid van het onderwerp. Bovendien vergt een onderzoek naar gedrag meer tijd en mankracht dan ik tot mijn beschikking heb voor dit onderzoek. Batang Pinangga wordt ondersteund door Cordaid, een Nederlandse hulporganisatie. Cordaid is de grootste sponsor van het kindertehuis en geeft structurele hulp. Het geld dat het kindertehuis krijgt van Cordaid is bedoeld voor het dagelijks functioneren en onderhoud van Batang Pinangga. Als tegenprestatie verwacht Cordaid dat Batang Pinangga kennis ontwikkelt en deelt, met de lokale bevolking en andere Filippijnse stichtingen. Om kennisdeling op een effectieve manier vorm te geven, is professionalisering vereist. Een onderzoek naar effectieve communicatievormen kan de kennisbronnen van Batang Pinangga vergroten en de legitimiteit ten opzichte van haar (mogelijke) sponsors vergroten.

De organisatie is gebaat bij het professionaliseren van de *AYAW* dagen ten behoeve van de eigen effectiviteit en legitimiteit. De laatste tijd zijn de medewerkers van het kindertehuis druk bezig met het zoeken naar deze professionalisering in de kennisdeling. Door het bewustzijn van kindermisbruik te vergroten speelt de voorlichtingscampagne *AYAW* een grote rol in kennisdeling. Zo is vastgesteld dat *AYAW* de komende jaren, het speerpunt wordt van Batang Pinangga. *AYAW* moet de komende tijd regionaal uitgevoerd gaan worden, met als doelgroep verschillende universiteiten en faculteiten, de vervolgopleiding na de middelbare school. In deze context is het belangrijk te weten welke vorm van argumentatie binnen de voorlichting over kindermisbruik, het meest geschikt is voor de desbetreffende doelgroep.

Door mijn persoonlijke betrokkenheid bij de organisatie, is mijn interesse naar een effectieve opzet van voorlichtingscampagnes ontstaan. Voor de organisatie is het van belang om de eigen inzet effectief vorm te kunnen geven. In het verlengde hiervan is het van belang dat de organisatie tegemoet kan komen aan de eisen van de sponsors. Effectieve voorlichting zal voor Batang Pinangga het speerpunt zijn waarmee zij invulling geven aan lokale kennisdeling. Professionalisering van de externe communicatie is een centraal vraagstuk voor Batang Pinangga.

1.2 Doel- en vraagstelling

De doelstelling van dit onderzoek is de effectiviteit van de argumentatie van de voorlichtingscampagne AYAW te onderzoeken. Verder zal door de wetenschappelijke insteek van dit onderzoek een bijdrage worden geleverd aan de discussie binnen de communicatiewetenschap over de effecten van de verschillende vormen van argumentatie met betrekking tot de voorlichting.

Het doel van dit onderzoek is de effectiviteit van de argumentatie te onderzoeken, omdat het kindertehuis Batang Pinangga op zoek is naar een effectieve opzet van de voorlichtingscampagne AYAW. Een effectieve opzet van AYAW is van belang om de boodschap over te dragen dat kindermisbruik moet stoppen. Binnen de communicatiewetenschap is er discussie over de effectiviteit van verschillende vormen van argumentatie; anekdotisch en statistisch (Baesler & Burgoon (1994), paragraaf 4.5, p. 41). Om deze argumentatie vormen te toetsen, heb ik voor mijn onderzoek het stappenplan van Pol (2006) gebruikt. De vragen zijn gefocust rondom de thema's begrijpelijkheid, aantrekkelijkheid en aansluiting met de belevingswereld. De doelgroep zal bestaan uit Filippijnse studenten van een universiteit. Filippijnse studenten genieten van een goede opleiding. Een dergelijke opleiding is niet voor iedereen weggelegd. Filippijnse studenten hebben de mogelijkheid in de toekomst goede banen te krijgen. Zij komen in functies terecht waar zij mensen aansturen, beïnvloeden en beoordelen. Om deze studenten als doelgroep te nemen, hoopt Batang Pinangga, de gedragsintentie te beïnvloeden. Deze studenten zijn in staat de boodschap van de voorlichting te dragen en te verspreiden. Daarnaast zijn de studenten jong en modern, zij kijken verder dan de Filippijnse tradities en maken gebruik van moderne media als *facebook* en *twitter*. Het is de visie vanuit Batang Pinangga, dat juist deze studenten voor veranderingen kunnen zorgen.

In mijn scriptie zal ik de volgende vragen behandelen en belichten om de effectiviteit van de argumentatie in de voorlichtingscampagne te onderzoeken:

1A. Welke inzichten uit de narratieve benadering, met name de statistische en anekdotische evidentie, kunnen gebruikt worden om een boodschap over te brengen aan een specifieke doelgroep in het kader van een voorlichtingscampagne?

1B. Welke rol spelen aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en de aansluiting bij de belevingswereld van de doelgroep in dit verband?

2A. Is statistische of anekdotische evidentie het meest geschikt om de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid van de boodschap van een voorlichtingscampagne over kindermisbruik in de Filippijnen te vergroten bij studenten?

2B. Welke type evidentie heeft het beste effect bij mannen en welke bij vrouwen?

“A lot of the children are neglected.”

“16% of all the children are neglected.”

Methodologie

2.1 Interpretatief onderzoek

Om te onderzoeken welke vorm van evidentie het meest geschikt is binnen de voorlichting over kindermisbruik kan men niet alleen kijken naar de natuurwetenschappelijke methodes. De (sociale) werkelijkheid is niet na te bootsen in een experiment. Men kan bijvoorbeeld niet verklaren welke vorm van evidentie de studenten het effectiefst ervaren, enkel welke het meest effectief zijn. Er zijn namelijk teveel contextfactoren die de mogelijkheden en uitkomsten beïnvloeden. Binnen de sociale wetenschap gaat men dan ook uit van een andere definitie van de waarheid en zodoende kennis. In dit onderzoek zal de ontwikkeling van kennis gebonden zijn aan de normen van de gevalstudie volgens de interpretatieve stroming.

Binnen de interpretatieve stroming gaat men ervan uit, dat kennis situatie gebonden is en een interpretatie is van de werkelijkheid. Deze interpretatie van de werkelijkheid is voor veel mensen verschillend. De studenten in mijn *case study* hebben al kennis en ervaringen vanuit het verleden (a-priori kennis) en zullen deze verbinden met het onderwerp van de voorlichting. Het vinden van dezelfde werkelijk is dus onmogelijk. Binnen de interpretatieve stroming is het vinden van een werkelijkheid geen optie, wel het begrijpen van deze werkelijkheid. Natuurwetenschappen hebben als doel om te verklaren, de sociale wetenschappen hebben als doel te begrijpen door het verkrijgen van inzichten. (Droeyen in Tsoukas en Knudsen, 2003, p. 66). Interpretatieve stroming richt zich op het vormen van betekenis in speciale situationele contexten en hanteert andere normen voor de betrouwbaarheid van het onderzoek; die van kwalitatief onderzoek. In de natuurwetenschap staat de *herhaalbaarheid* van het onderzoek centraal. Binnen de sociale wetenschap staat de *transparantie* van het onderzoek centraal. Transparantie betekent dat de keuzes en stappen van de onderzoeker zichtbaar en verantwoord zijn. Om een betrouwbaar kwalitatief onderzoek uit te voeren zal de onderzoeker zich over zijn methodologische vraagstukken gedurende het gehele onderzoeksproces moeten verantwoorden. (Tsoukas & Knudsen, 2003)

In dit onderzoek zal de nadruk liggen op de kwalitatieve onderzoeksmethodes, om de betekenisgeving van de studenten te achterhalen. Ik zal de betekenisgeving van de studenten onderzoeken met betrekking tot het onderwerp kindermisbruik, om zo te bepalen welke vorm van evidentie het kindertehuis kan gebruiken bij de voorlichting. Het onderzoek is afgebakend als een '*case study*'. Het organisatievraagstuk van Batang Pinangga, namelijk de professionalisering van de AYAW voorlichtingscampagne, is de focus van deze *case study*. De resultaten zijn specifiek van belang voor de organisatie.

"The objective of a single case-study, then is the appreciation of contextually specific knowledge, rather than an understanding that emerges from the process of abstraction and generalization across cases." (Martin in Tsoukas & Knudsen, 2003, p. 403).

Hoewel de analyse en de resultaten verwijzen naar de specifieke context, zullen de inzichten in de conclusie een verdieping geven aan de discussie over de effectiviteit van verschillende argumentatievormen (zie paragraaf 4.5, p. 41). Tijdens een '*case study*' wordt een specifiek vraagstuk onderzocht door alles te lezen wat er over het vraagstuk bekend is. Tevens moet er met zoveel mogelijk direct betrokkenen gesproken worden en de doelgroep geobserveerd worden. Bij een dergelijke observatie moet gekeken worden hoe de betrokkenen elkaar zien en op elkaar reageren (Swanborn, 2003, p. 22). Op basis van de '*case study*' heb ik gekozen voor verschillende onderzoeksmethoden. Om de bestaande denkbeelden en discussies rondom het vraagstuk in kaart te brengen, maak ik gebruik van een literatuurstudie. In deze literatuurstudie verzamel en analyseer ik de theorie over het geven van voorlichting, gedragsbeïnvloeding en het gebruik van de narratieve benadering voor de juiste vorm van argumentatie.

Om de betrokkenen te spreken maak ik gebruik van interviews, in de vorm van focusgroepen. Een focusgroep is een groepsinterview waarbij de interviewer een kleine groep mensen vragen stelt over een bepaald onderwerp. De input van de respondenten zijn de data die wij verkrijgen. De basis van de focusgroep is interactie en discussie (Morgan, 1997). De focusgroepen waren gericht op twee vormen van evidentie: de statistische en de anekdotische. Tijdens de focusgroepen zal de doelgroep geobserveerd worden om te kijken hoe de studenten zich tot elkaar en het onderwerp verhouden. Tevens zullen de studenten een vragenlijst invullen. De vragen in de vragenlijst zijn geformuleerd naar de aspecten van het stappenplan van Pol (2007). In de focusgroepen zal er een geëntameerde discussie plaatsvinden, die ikzelf zal starten. De discussie is semi-gestructureerd van aard en krijgt vorm door enkele vragen. Deze vragen komen uit de vragenlijst en worden in de discussie uitgelicht en verdiept. De vragen zijn open geformuleerd en geven veel ruimte voor de studenten om hun mening naar voren brengen. Tevens kunnen de studenten elkaar aanvullen en op elkaar reageren. De vragen zijn leidend in de discussie, mocht een student echter een interessant onderwerp aansnijden, dan zullen we hierop verder discussiëren.

De verzamelde data zal vervolgens geanalyseerd worden. De data van de verschillende groepen zal naast elkaar gelegd worden om regulariteiten of patronen te herkennen. De observaties van de verschillende groepen zal worden vergeleken. Er zal worden gelet op het gedrag van de respondenten tijdens de vertoningen van de verschillende groepen. Bij de analyse van de vragenlijst zal de antwoorden van de verschillende respondenten in de verschillende groepen naast elkaar gelegd worden om overeenkomsten en/of verschillen bloot te leggen. Er zal daarnaast gekeken worden naar de motivaties van de respondenten, waarom ze de desbetreffende antwoorden gegeven hebben. Bij de analyse van de discussie zal gekeken worden naar hoe de respondenten zich tot het onderwerp en de mederespondenten verhouden. De analyse van de verschillende onderzoeksmethoden zal worden vormgegeven aan de hand van de aspecten, aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld, uit het stappenplan van Pol (2007). Tevens zal er gekeken worden naar de verschillen tussen de mannelijke en vrouwelijke respondenten.

De onderzoeksresultaten uit de observaties, vragenlijsten en discussie zullen naast de onderzoeksresultaten uit de literatuurstudie gelegd worden, om te kijken naar overeenkomsten en verschillen. Op die manier zal er tot een conclusie gekomen worden.

2.2 Kwaliteitseisen aan interpretatief onderzoek

Als kwalitatief onderzoeker heb ik een aantal methodologische keuzes moeten maken. Deze keuzes hebben betrekking op de vorm en spreiding van de resultaten en beïnvloeden mijn onderzoeksmethoden. Door mijn keuzes en werkwijze te onderbouwen zal ik de kwaliteitseisen die aan interpretatief onderzoek gesteld worden, uiteenzetten.

Als interpretatief onderzoeker is het van belang goed te kijken naar de relatie van de onderzoeker tot het onderzoeksveld: *etic* (buitenstaander) of *emic* (participerend) onderzoek (Tsoukas & Knudsen, 2003, p. 393). Als interpretatief onderzoeker is betekenisgeving het proces van dataverzameling en analyse. Betekenis wordt gevormd door het eigen referentiekader. Vervolgens bepaalt de positie ten opzichte van het onderzoeksveld het referentiekader van de onderzoeker.

In veel opzichten verschil ik met de Filippijnse studenten en heb ik een *etic* (buitenstaander) positie ingenomen als onderzoeker. Ik kom uit een andere cultuur en tevens zijn zij opgegroeid in een ander milieu. Zo komen de studenten hier dagelijks in aanraking met armoede en zien de manier waarop de mensen met straatkinderen omgaan. Voor hen is dit dagelijkse kost. Tevens is het niveau van onderwijs niet te vergelijken met het niveau van onderwijs in Nederland (Hauser, 2010, p. 51). Hierdoor was het voor mij moeilijk in te schatten hoe de studenten kindermisbruik plaatsen binnen hun eigen normen en waarden. Mijn verwachting was dat die gewenning voor de studenten de prioriteit van het onderwerp zou ondermijnen. In de focusgroepen bleek echter dat de meeste studenten erg geschokt reageerden bij het zien van de films van de voorlichting.

Mijn positie in het onderzoek is niet absoluut als *etic* te omschrijven. Ondanks de grote verschillen tussen mij en de studenten zijn er ook overeenkomsten. Ik val in dezelfde leeftijdscategorie als de respondenten en ben zelf ook student. Hierdoor zitten wij in dezelfde levensfase en kan ik mij met de studenten associëren. Daarnaast kom ik al zes jaar in de Filippijnen, waardoor ik de cultuur beter kan begrijpen doordat ik aan de reacties van de Filippijnen gewend ben. Tijdens mijn bezoeken verbleef ik altijd bij de plaatselijke bevolking en zo ben ik de taal en de cultuur enigszins machtig geworden. Bovendien is het zo dat de studenten op een redelijk niveau Engels praten. Ik kon hierdoor zonder tolk met de studenten direct communiceren. Mijn positie als onderzoeker is die van participerend onderzoeker (Tsoukas & Knudsen, 2003, p. 321).

Omdat ik al meerdere jaren betrokken ben bij de organisatie kwam het vraagstuk van belangenverstremming of tunnelvisie (het (onder)zoeken naar een resultaat) naar boven. Al vele jaren zet ik mij in voor het weeshuis en ben ik zeer betrokken bij het reilen en zeilen van de organisatie. Ik heb gezien hoe de mensen in dit land omgaan met kinderen en ik weet de verhalen van de kinderen bij Batang Pinangga. Deze ervaringen hebben ervoor gezorgd dat ik een sterke mening heb ontwikkeld over kindermisbruik in de Filippijnen. Vooral als nuchtere Nederlander kan ik niet begrijpen waarom weinig Filippijnen wat tegen kindermisbruik doen en voel ik mij geroepen om hier verandering in te brengen. Ik heb dan ook bewust gekozen om alleen te kijken naar welke vorm van argumentatie het effectiefst is. Mijn eigen mening en betrokkenheid bij het kindertehuis zou zo geen effect hebben op de kwaliteit van de resultaten. Wat het resultaat ook zal zijn; het is een resultaat wat telt, Batang Pinangga zal hiermee geholpen zijn. Ondanks mijn ingewikkelde positie als buitenstaander en betrokkene heb ik een voor het onderzoek noodzakelijke balans gevonden, door mijn onderzoeksvraag af te bakenen tot een communicatief vraagstuk.

“Rolan, 9 years old, is living in poverty.”

“70% of the children are living in poverty.”

Operationalisering

3. Filmpjes over kindermisbruik

Om de data te verzamelen heb ik gebruik gemaakt van drie verschillende onderzoeksmethodes: triangulatie. Ik heb gebruik gemaakt van observaties, vragenlijsten en discussies. Door drie verschillende methodes te gebruiken kan ik de data onderling vergelijken, waardoor de betrouwbaarheid van mijn bevindingen versterkt wordt. De verschillende methodes heb ik in een vaste volgorde uitgevoerd tijdens de vijfenveertig minuten dat ik de respondenten tot mijn beschikking had. In dit hoofdstuk zal ik mijn onderzoek operationaliseren en mijn gebruikte onderzoeksmethoden uiteenzetten.

3.1 Focusgroepen

De respondenten heb ik geselecteerd op geslacht en doelgroep. De studenten, die ik geïnterviewd heb in de focusgroepen, studeren aan de *Cebu University*, een openbare universiteit en kunnen worden beschouwd als potentiële voorlichters. Deze universiteit biedt de studies psychologie en onderwijs. Door de keuze voor universiteit heb ik de respondenten niet-aselect geselecteerd. De doelgroep, studenten, is groot en ik heb niet de tijd en middelen om de gehele doelgroep te interviewen. De keuze voor de universiteit is geboren uit mijn connecties met een leerkracht aan diezelfde school. Deze leerkracht gaf mij snel en gemakkelijk een mogelijkheid om studenten van de universiteit te interviewen. De studenten zijn aselect gekozen van een namenlijst van de universiteit. De studenten spraken allemaal goed tot redelijk goed Engels. In de Filippijnen leren de schoolgaande kinderen van jongs af aan al Engels, omdat dit hun tweede taal is. Bovendien passen de studenten binnen de doelgroep van de voorlichtingscampagne *AYAW*. Zij zullen later in voorbeeldfuncties terechtkomen en daarom is het belangrijk om juist hun opvattingen over kindermisbruik te beïnvloeden.

Om de bruikbaarheid van de verschillende typen argumentatie (vanaf nu evidentie, zie theoretisch kader paragraaf 4.4.3, p. 40) te testen, heb ik vier focusgroepen samengesteld. Deze focusgroepen bestaan elk uit 10 respondenten. Ik heb de groepen ingedeeld naar geslacht. Ik heb dus per geslacht twee focusgroepen gehouden met elk tien respondenten. In de eerste focusgroep, met tien mannelijke respondenten heb ik eerst de statistische evidentie behandeld en vervolgens de anekdotische.

Evidentie	Statistisch	Anekdotisch
10 mannen		
10 vrouwen		

Tabel 3. 1: Opzet focusgroep 1 en 3

In de tweede focusgroep, met een nieuwe groep van tien mannelijke respondenten, heb ik eerst de anekdotische evidentie behandeld en vervolgens de statistische, om beïnvloeding van een bepaalde volgorde te voorkomen. In de focusgroepen met de vrouwelijke respondenten heb ik dezelfde volgorde van de evidenties gehanteerd. (1x statistische evidentie gevolgd door anekdotische evidentie, 1 x anekdotische evidentie gevolgd door statistisch evidentie).

Evidentie	Anekdotisch	Statistisch
10 mannen		
10 vrouwen		

Tabel 3.2: Opzet focusgroep 2 en 4

Om de verschillende evidenties te kunnen testen, was het belangrijk ze gelijkwaardig aan elkaar te stellen. De evidenties moesten gelijk zijn in lengte en levendigheid om tot een valide resultaat te komen (paragraaf 4.5.1, p. 41).

'It is generally accepted that stories are more concrete, more imagery provoking, and more colorful than statistics that are often abstract, dry, and pallid, story evidence be more readily retrievable from memory than should statistical evidence. By contrast, statistics, being more abstract than stories, are not as likely to engage attention, facilitate involvement, maintain interest, or activate connections to associative networks of similar information. However, it is possible that the persuasive effect of statistical evidence could be boosted by making it more vivid. Research has frequently confounded evidence type with vividness. What is needed to disentangle the effects of evidence type from vividness is separate manipulations of both variables' (Baesler & Burgoon, 1994, p.585)

In de focusgroepen zijn twee filmpjes vertoond. De filmpjes zijn te zien op de DVD in bijlage 3 (p. 107). Het ene filmpje betreft de anekdotische evidentie en het ander filmpje betreft de statistische evidentie. Het is mijn bewuste keuze geweest om de evidenties te laten zien in de filmpjes. Door de verschillende evidenties in de filmpjes naar voren te laten komen, kon ik de twee vormen vergelijken. Filmpjes zijn een goed medium om de respondenten de argumentatie te tonen en geboeid te houden. Mijn ervaring leerde dat de Filippijnen erg gekluisterd zijn aan de televisie en het leuk vinden om naar filmpjes te kijken. Film is een modern media en kan hierdoor de aandacht van de studenten trekken. De twee filmpjes zijn op dezelfde manier vorm gegeven; met dezelfde lengte, dezelfde foto's en dezelfde muziek. Het enige verschil in de filmpjes is het gebruik van evidentie.

Reynolds en Reynolds definiëren evidentie als volgt: *"Evidence can be defined as data (facts or opinions) presented as proof for an assertion."* (Reynolds & Reynolds in Hornikx, 2005, p.205). Met andere woorden, evidentie is data (feiten of meningen) die gepresenteerd worden als bewijs voor een bepaald standpunt. Onder anekdotische evidentie wordt het aanvoeren van een specifiek geval of voorbeeld verstaan. *"Anecdotal evidence consist of a specific instance."* (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p. 208). Recht tegenover de anekdotische evidentie staat de statistische evidentie. Dit type evidentie is een getalsmatige samenvatting van een aantal specifieke gevallen. *"Statistical evidence is a numerical summary of a series of instances."* (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p. 208). (Zie paragraaf 4.4.3, p. 40).

In het ene filmpje heb ik gebruik gemaakt van de statistische evidentie:

In het andere filmpje heb ik gebruik gemaakt van anekdotische evidentie:

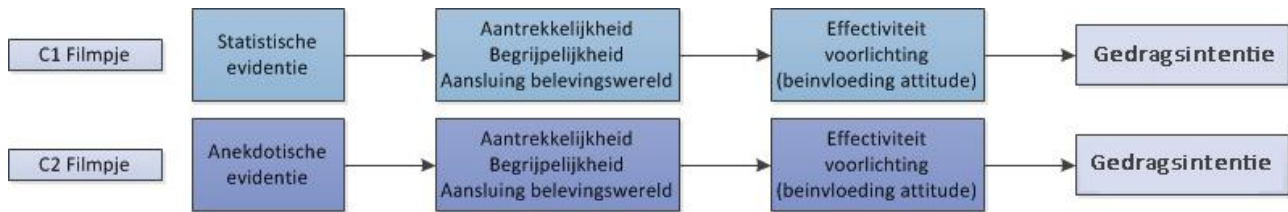

De filmpjes zijn samengesteld uit foto's die ikzelf gemaakt heb in de afgelopen jaren op de Filippijnen. De foto's zijn gemaakt in de omgeving van het kindertehuis. De kinderen in de foto's zijn veelal straatkinderen die ik in de buurt ben tegengekomen. Ik heb vervolgens de foto's bewerkt tot zwart wit foto's, zodat de foto's een iets wat droevige uitstraling krijgen. Het filmpje gaat over de slechte situatie van kinderen in de Filippijnen, en een droevige weergave van de foto's benadrukt deze situatie. De filmpjes bestaan uit de dezelfde foto, met hetzelfde achterliggende verhaal. Het enige wat verschilt, is de tekst bij de foto. Deze tekst is in het ene filmpje anekdotisch en in het andere filmpje statistisch (zie bovenstaande foto's). Als bron voor de tekst en de statistische gegevens heb ik de gegevens van de organisatie Asian Development Bank (www.adb.org) gebruikt, die op hun website de situatie in de Filippijnen uiteenzetten. Om de filmpjes kracht bij te zetten, heb ik muziek gekozen die past binnen de context van de Filippijnen. Ik heb de muziek gekozen die ook daadwerkelijk gaat over kindermisbruik. In het liedje zingt een kindje over de situatie rondom kindermisbruik. Het kindje zingt dit in de vorm van een brief naar Jezus. Ik heb deze muziek gekozen, omdat het sfeerverhogend is en om de boodschap kracht bij te zetten. Veel Filippijnen zijn christen en de verwachting is dat ze geïnteresseerd naar dit nummer zullen luisteren. In het filmpje begin ik met beelden van woningen en buurten, met tekst om de situatie in de Filippijnen in te leiden. Vervolgens focussen de tekst en de foto's zich op het onderwerp kindermisbruik. Tot slotte eindig ik met dezelfde boodschap, namelijk dat zonder hulp deze kinderen geen kans op een (goede) toekomst hebben. Aan het eind van het filmpje verschijnt het logo van Batang Pinangga en *AYAW*, de voorlichtingscampagne. In bijlage 1 (p. 100) is een uitgebreide weergave van het filmpje te vinden. Op de DVD in bijlage 3 (p. 107) zijn de filmpjes te zien.

Na het vertonen van twee filmpjes met de verschillende evidenties, zal ik alvorens de discussie plaatsvindt, de respondenten verzoeken een vragenlijst in te vullen. In deze vragenlijst zal ik vragen stellen met betrekking tot de bewustwording van het probleem, het onder woorden brengen van het probleem en wat eraan gedaan kan worden om het probleem terug te dringen. Aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en de aansluiting met de belevingswereld van de studenten hebben hierbij als leidraad gediend. Deze begrippen komen voort uit het stappenplan van Pol (2007). Pol heeft verschillende stappen ontworpen om een voorlichtingscampagne op te zetten. De derde stap van Pol is de testfase. In deze fase test men de gekozen voorlichtingsvormen door de aspecten aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld van de boodschap, te onderzoeken bij de doelgroep (zie paragraaf 4.6, p. 45). De aantrekkelijkheid van het filmpje moet ervoor zorgen dat de aandacht behouden wordt en de betrokkenheid vergroot wordt (paragraaf 4.7.2, p. 49). De vragen over aantrekkelijkheid zijn gevormd naar de betrokkenheid van de studenten en de subjectieve beoordeling van de student zelf over de boodschap van de voorlichting; welke evidentie vinden de studenten leuker, mooier of indrukwekkender. De begrijpelijkheid in het filmpje moet ervoor zorgen dat de argumenten duidelijk naar voren komen en dat de boodschap duidelijk is (paragraaf 4.7.2, p. 49). De vragen rondom de begrijpelijkheid zijn gevormd naar de beoordeling van de duidelijkheid en helderheid van de boodschap in de voorlichting; welke evidentie omschrijft kindermisbruik het beste en welke evidentie brengt de boodschap het duidelijkst naar voren. De aansluiting met de belevingswereld heeft betrekking met de beoordeling van de medestudenten van de boodschap in de voorlichting, hier wordt in de vragenlijst direct naar gevraagd. De vragenlijst is te vinden in bijlage 2 (p. 106). In de discussie is verder ingegaan op de vragen uit de vragenlijst en zijn de studenten in discussie gegaan over de antwoorden. De vragen in de discussie zijn te vinden in bijlage 2 (p. 106).

Ten slotte is gebruik gemaakt van observaties. Tijdens het vertonen van de filmpjes zal ik letten op de manier waarop de studenten reageren op de verschillende filmpjes. Tijdens de focusgroep zal een observator aanwezig zijn om mij hierbij te helpen. Deze observator is Margreet Brinxma, medestudent en reisgenoot. Doordat zij een medestudent van de Universiteit Utrecht is, heeft zij ervaring met de onderzoeksmethode. Zij kon als observator op meer dimensies letten vanuit haar onbetrokkenheid bij het onderzoek, zodat ik mijn aandacht bij de discussie kon houden.

Het onderzoek is overzichtelijk weergegeven in het onderstaande figuur, waarbij sprake is van twee condities (C1 en C2):

Figuur 3.1: Condities onderzoek

Over het daadwerkelijke gedrag kan ik niets concluderen. Mijn onderzoek richt zich op de effectiviteit van de verschillende typen evidentie. Om wat over het gedrag te kunnen zeggen, zou een langdurig vervolgonderzoek nodig zijn. Het is altijd lastig iets te kunnen zeggen over gedrag, omdat er een verschil zit tussen het ‘zeggen dat je het gaat doen’ en het daadwerkelijke ‘doen’. Dit daadwerkelijke doen (het gedrag) is moeilijk te onderzoeken, omdat het zou vereisen dat ik voor een langere tijd al de respondenten moet monitoren, om te kijken of ze over gaan tot het gewenste gedrag. Ik zal mij dan ook beperken tot de gedragsintentie. De gedragsintentie is een stap wat voor het gedrag komt. Meer informatie hierover in paragraaf 4.3 (p. 36). Bij de voorlichtingscampagne *AYAW* is de gewenste gedragsintentie het aannemen van de standpunten gegeven door de voorlichter en deze standpunten vervolgens delen met anderen; het verspreiden van de boodschap ‘stop kindermisbruik’.

3.2 Verloop van het onderzoek

De focusgroepen zijn gehouden in de spreekkamer van de studieadviseur van de school. De studenten zaten tegenover elkaar in de kamer met aan de ene kant mijzelf en de observator en aan de andere kant mijn laptop met de desbetreffende filmpjes. De studenten konden de filmpjes goed zien en waren aandachtig aan het kijken. Tijdens de beelden werd soms enigszins gefluisterd. Helaas was het wel lastig om deze onderlinge opmerkingen vast te leggen, omdat deze zacht en snel in *Cebuano* werden gesproken. Om dit op te vangen heb ik meer nadruk gelegd op intonatie en uitdrukkingen. Na de vertoning van de filmpjes, heb ik de studenten een vragenlijst laten invullen (zie bijlage 2, p 110). De vragenlijst werd in stilte ingevuld en er werden geen vragen gesteld. Na de vragenlijst werd de discussie gevoerd over verschillende vragen die deels terugkwamen in de vragenlijst. In de discussie was niet iedereen even actief. De eerste groep waren laatstejaars vrouwelijke studenten en deze groep ging snel in discussie met mij en onderling. De tweede groep vrouwelijke respondenten waren wat jonger en af en toe erg verlegen. Het kostte mij dan ook enige moeite de discussie op gang te brengen in deze groep. De beide groepen mannelijke respondenten hadden ongeveer evenveel verlegen en assertieve deelnemers. In alle focusgroepen speelde ik een grote rol in het op gang brengen van de discussie. Doordat het enige tijd kostte om de discussie te starten, kwam ik vaak in tijdnood, waardoor ik niet alle vragen heb kunnen behandelen. Ik heb de volgende vragen overgeslagen:

6. *If you have to make a movie like this, how will you handle it?*
7. *Do you think that people will show willingness to help us discourage child abuse after seeing movie 1?*
8. *Do you think that people will show willingness to help us discourage child abuse after seeing movie 2?*

Nadat in de eerste focusgroep bleek dat er te weinig tijd was om deze vragen te behandelen in de discussie, heb ik besloten om deze dan ook niet te behandelen in de overige focusgroepen. Ondanks het wegvallen van deze verdieping heb ik voldoende data kunnen verzamelen om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. De tijd die er tekort was voor het beantwoorden van de vragen in de discussie werd namelijk gestoken in het uitgebreid beantwoorden van de vragenlijst. Vraag zes was niet in de vragenlijst opgenomen en zal dus niet meegenomen worden in het onderzoek. Vraag 7 en 8 komen letterlijk terug in de vragenlijst. Uit de analyse van de vragenlijst bleek dat juist deze vragen erg gevoelig waren voor sociaal wenselijke antwoorden en daarom niet betrouwbaar. Door de antwoorden in de discussie en vragenlijst, heb ik voldoende betrouwbare informatie kunnen verzamelen. De vragen werden geconcentreerd beantwoord en als eenmaal de discussie op gang gekomen was, werden er interessante opmerkingen geplaatst. Ook werd ik tijdens de focusgroep bijgestaan door de observator, die mij zo nodig kon aanvullen en veel aantekeningen heeft kunnen maken.

“Rhea, 6 years old, is living in the streets.”

“There are more than 3 million streetchildren.”

Voorlichtingskunde

In dit onderzoek staat voorlichting centraal. Door de jaren heen is de term voorlichting gebruikt voor diverse activiteiten van verschillende organisaties. Volgens Katus (2000, p. 132) is er geen vaststaande definitie van voorlichting. Katus stelt dat het niet gaat om wat voorlichting nu precies is, maar wat men in een bepaalde tijd eronder wil verstaan. Zo geeft hij aan dat de invulling van voorlichting door de jaren heen flink veranderd is. Na de Tweede Wereldoorlog kwam voorlichting eigenlijk alleen maar vanuit de overheid en werd dit gezien als verduidelijking. De burgers waren in die tijd na de oorlog erg meegaand met de politiek. In de jaren zestig gingen de burgers echter vragen stellen en namen zij niet zomaar alles meer aan van de overheid. Voorlichting werd toen niet alleen gebruikt als verduidelijking, maar ook voor openbaarmaking, toelichting en verklaring. Tegenwoordig komt de voorlichting niet alleen meer vanuit de overheid, maar is het tevens een veel gebruikt communicatiemiddel voor organisaties, zowel *non profit* als *profit*. Vanuit de Nederlandse overheid wordt er meer en meer informatie gegeven in de vorm van voorlichting. Zo zijn er de postbus 51 en SIRE reclamespotjes. Ook zijn er veel goede doelen organisaties, die aangeven voorlichting te doen in het buitenland, over uiteenlopende onderwerpen zoals armoede, aids, voorbehoedsmiddelen, wederopbouw of kindermisbruik. De verschillende organisatie laten zien dat zij niet alleen bezig zijn met korte termijn hulp, maar ook het langere termijn belangrijk vinden en mensen willen voorlichten. Dit langere termijn denken, laat zien dat de organisatie denkt aan de toekomst, iets wat sponsoren graag zien. Voorlichting wordt nu vooral gebruikt voor informeren en als marketingtool.

In dit hoofdstuk zal ik ingaan op het begrip voorlichting. Ik zal de definitie van Woerkum (1995) van voorlichting uiteenzetten en uitleggen waarom deze definitie, in mijn ogen, alle aspecten van voorlichting bevat. Voorlichters hebben vaak als doel om gedragsverandering of kennis verrijking van de doelgroep. In deze literatuurstudie zal ik beschrijven hoe men tot attitudeverandering en gedragsintentie bij de toehoorders kan komen. Ik zal dit doen aan de hand van twee modellen; het TRA-model van Azjen en Fisbein (1980) en het ELM-model van Petty en Cacioppo (1986). Vervolgens zal ik ingaan op de narratieve benadering en welke invloed deze benadering heeft op de attitudeverandering en de intentie tot gedrag. Ik zal beschrijven welke handvaten de narratieve benadering geeft om boodschappen (van een voorlichtingscampagne) vorm te geven. De vormgeving van boodschappen in de narratieve benadering vindt de basis in het gebruik van evidentie, de manier van argumentatie. Ik zal beschrijven welke typen evidenties er zijn en hoe deze te gebruiken zijn. Tevens zal ik ingaan op de heersende discussie rondom de effectiviteit van evidenties (Baesler & Burgoon, Hoeken en Hoeken & Van Wijk). Tot slot zal ik het stappenplan van Pol (2007) beschrijven voor een effectieve opzet van een voorlichtingscampagne. Pol (2007) geeft aan de voorlichtingscampagne te testen op aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld. In de laatste paragrafen zal ik de literatuur koppelen met mijn onderzoek en uiteenzetten hoe ik de theorie zal toepassen tijdens het doen van onderzoek.

4.1 Voorlichting

Hoewel voorlichting door de jaren heen tot een verzamelbegrip is geworden voor verschillende activiteiten met diverse doeleinden, zal in mijn onderzoek niet worden uitgegaan van al deze mogelijke activiteiten. Zoals Katus stelt, is de betekenis van voorlichting sterk afhankelijk van het doel van de voorlichting zelf. Er zijn een aantal onderzoekers die getracht hebben om voorlichting te definiëren. Zo geeft Nillesen (in Van Gent et al., 2000, p 60) aan dat voorlichting gezien kan worden als een poging tot (cognitieve) beïnvloeding door het aanbieden van boodschappen. De ontvanger wordt uiteindelijk geacht te denken of te handelen in overeenstemming met de bedoelingen van de voorlichter. Weenig (in Van Gent et al., 2000, p.78) stelt dat voorlichting een methode is om individuen te informeren en/of te beïnvloeden in hun mening- of besluitvorming. *'Een opzettelijke poging tot het beïnvloeden van cognities, attitudes en/of gedrag van een doorgaans grote doelgroep via een georganiseerde set van overredende boodschappen.'* (Weenig in Van Gent et al., 2000, p78). Een derde definitie van voorlichting komt van Woerkum en Kuiper. Dit is ook de definitie die ik zal hanteren in mijn onderzoek. De definitie bevat in mijn ogen alle aspecten van voorlichting die ik in mijn onderzoek behandel en is uitgebreid geformuleerd aan de hand van vijf kenmerken (Woerkum & Kuiper, 1995, p. 15 - 21).

Het eerste kenmerk dat Woerkum en Kuiper onderscheiden is dat voorlichting een professionele activiteit is. Hiermee wordt bedoeld dat voorlichting afkomstig is van organisaties die het geven van voorlichting expliciet als taak hebben. Het tweede kenmerk van voorlichting is dat voorlichting een beleid ondersteunt. Dit kan volgens de auteurs op twee manieren. Voorlichting kan in het begin stadium een rol spelen bij de totstandkoming van een bepaald beleid. Men kan bij het geven van voorlichtingsavonden over een bepaald onderwerp, de feedback en ideeën van betrokkenen gebruiken om beleid te ontwikkelen. Dit type voorlichting wordt ook wel beleidsvormende voorlichting genoemd. De andere manier waarop voorlichting een beleid ondersteunt, is als het gebruikt wordt als eindresultaat van een beleidsvormingsproces. Voorlichting wordt dan een instrument waarmee men het beleid ten uitvoer brengt; beleidsinstrumentele voorlichting. Als derde kenmerk geven Woerkum en Kuiper aan dat voorlichting opzettelijke communicatie is. Hiermee bedoelen zij dat voorlichting een poging is om een ander, d.m.v. communicatie, aan informatie te helpen. Het is een intentionele, doelgerichte activiteit. Het vierde kenmerk van voorlichting is dat het doeleinde een gedragsverandering is. Binnen een voorlichting wordt informatie gegeven met als doel een eerste aanzet tot gedragsverandering. Als laatste kenmerk stellen Woerkum en Kuiper dat de gedragsverandering van de doelgroep wordt veroorzaakt door de volgende aspecten; nadenken, overzicht en motivatie. Zo stellen zij dat gedragsverandering tot stand moet komen doordat mensen de feitelijke gegevens of gegronde inzichten afwegen tot er een goed overzicht ontstaat van het bepaalde onderwerp en men intern gemotiveerd raakt tot het gewenste gedrag van de voorlichting. (Woerkum et al., 1995, p. 18).

Als men de vijf kenmerken combineert, leidt dit tot de volgende definitie:

"Voorlichting is een professionele, beleidsondersteunende activiteit waarbij men cliënten via bedoelde communicatie probeert te bewegen tot een intern gemotiveerde gedragsverandering die tot stand komt op basis van het nadenken over feitelijke gegevens of gegronde inzichten en waarbij men een goed overzicht van de belangrijkste relevante gegevens en inzichten krijgt." (Woerkum, et al. 1995, p. 21).

De reden waarom ik voor deze definitie kies, is dat het alle vijf de kenmerken van voorlichting omvat, die in mijn onderzoek naar voren komen. Tevens benadrukken Woerkum en Kuiper dat de gedragsverandering intern gemotiveerd moet zijn. Dit is in mijn ogen erg belangrijk voor degenen die voorlichting geven. Men moet beseffen dat informeren en overtuigen de eerste stap is, maar dat de ontvangers van de boodschap zelf de volgende stap moeten zetten.

4.2 Gedragsbeïnvloeding en attitudeverandering

Zoals in de voorgaande paragraaf staat beschreven, is het doel van het geven van voorlichting het gedrag van de doelgroep te beïnvloeden. In deze paragraaf zal ik ingaan op hoe men tot deze gedragsbeïnvloeding kan komen. Gedragsbeïnvloeding lijkt heel simpel; men luistert naar de boodschap van de voorlichter. Er vindt kennisoverdracht plaats. De kennis van de ontvanger wordt vergroot, waarna men de eigen houding ten opzichte van het onderwerp verandert. Met het veranderen van iemands houding, verandert ook het gedrag van de desbetreffende persoon. Helaas blijkt vaak dat gedragsbeïnvloeding lang niet zo gemakkelijk is. Pol, Swankhuisen en Van Vendeloo (2006) hebben de te nemen obstakels in hun boek als volgt uiteengezet.

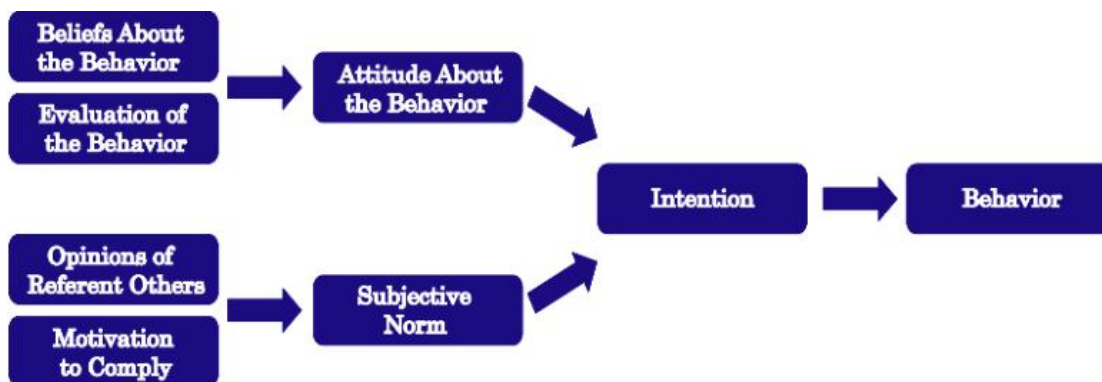
Pol, Swankhuisen en Van Vendeloo (2006, p.47-49) stellen dat gedragsbeïnvloeding verschillende lastige stappen kent. Zo is het van belang dat men de aandacht van de ontvanger krijgt én behoudt; iets wat lang niet altijd zo gemakkelijk gaat. Ook is de verhouding tussen kennis en houding niet zo lineair als hierboven geschetst. Een verandering in de kennis van de persoon ten opzichte van het onderwerp betekent niet direct en altijd verandering in de houding van de persoon ten opzichte van het onderwerp. Daarnaast betekent een verandering in de houding van een persoon niet direct een verandering in het gedrag van een persoon. Verandering van gedrag is een complex proces, waar de vorm en inhoud van de boodschap een grote rol speelt naast de eigenschappen van de zender en de ontvanger. Pas op het moment dat de ontvanger van de voorlichting na zorgvuldig afwegen van de voor- en nadelen zelf een beslissing maakt of tot actie overgaat (gedragsverandering), is het doel van voorlichting, in mijn ogen, behaald. Het beoogde proces van nadenken, overzicht en motivatie richt zich vooral op attitudeverandering.

Men kan niet zomaar attitudes veranderen, als de ontvanger dit niet wilt. Hoeken (1998, p. 45) verwijst in dit verband naar Fishbein en Azjen (1980) die stellen dat men het gedrag bepaalt naar aanleiding van de attitude ten opzichte van het onderwerp of object. Een attitude is de waarde die wij toekennen aan verschillende objecten. Een attitude komt tot stand door waarden gebaseerd op informatie, emoties en ervaringen. De attitude kan geformuleerd worden door informatie over de consequenties en eigenschappen van een bepaald gedrag of doel. Men kan naast informatie een attitude ook baseren op gevoel. Zo kan men iets stoer of dom vinden en zo de attitude vormen. Een derde mogelijkheid is dat de attitude voortkomt uit de evaluatie van eerder gedrag. Attitudevorming gebeurt bewust dan wel onbewust en drukt uit hoe wij tegenover het onderwerp of de situatie staan. Omdat informatie emoties en ervaringen niet altijd dezelfde logica volgen en afhankelijk zijn van het onderwerp streeft men vaak meerdere waarden na, die gerangschikt worden naar belangrijkheid (Hoeken, 1998, p. 31) Samenvattend kan men een attitude definiëren als: *'Een attitude is een categorisering van een object op een evaluatieve dimensie.'* (Zanna & Rempel 1988, in Hoeken (1998), p. 319).

4.3 Gepland en automatisch gedrag

In de voorgaande paragraaf worden de begrippen gedragsbeïnvloeding en attitudeverandering uit een gezet. In deze paragraaf zal ik verder bouwen aan deze gedragsbeïnvloeding door twee soorten gedrag te identificeren en het TRA-model van Ajzen en Fishbein (1980) te introduceren. Vervolgens zal ik het ELM-model van Petty en Cacioppo (1986) beschrijven en ingaan op de acceptatie van de gegeven argumenten binnen een voorlichtingscampagne.

Pol, Swankhuisen en Van Vendeloo (2006) onderscheiden twee soorten gedrag; gepland gedrag en automatisch gedrag. *'Gepland gedrag is gedrag waarover we nadenken: we wegen de voor- en nadelen van een beslissing of handeling tegen elkaar af.'* (Pol, Swankhuisen en Van Vendeloo 2006, p. 58). Bij gepland gedrag kan men denken aan een zakelijk besluit, waarbij van tevoren de kosten en baten tegen elkaar afgewogen worden. Het reageren op een sollicitatie is bijvoorbeeld in veel gevallen gepland gedrag, omdat er van te voren is nagedacht over de functie, de mogelijkheden en de potentiële nadelen. Echter stellen Pol, Swankhuisen en Van Vendeloo dat zeker 95 % van ons gedrag bestaat uit automatisch gedrag. *'Automatisch gedrag is gedrag zonder dat wij bewust nadenken.'* (Pol, et al., 2006, p. 81). De inzichten over gedrag zijn door de jaren heen flink veranderd. In 1980 ontwikkelden Ajzen en Fishbein een theorie, die vandaag de dag veel gebruikt wordt als basis model. Ajzen en Fishbein ontwikkelden de theorie van beredeneerd gedrag (Theory of Reasoned Action). In de theorie wordt uitgegaan dat mensen rationeel handelen en keuzes maken aan de hand van systematisch gebruik van beschikbare informatie. Tevens gaat de theorie van Ajzen en Fishbein ervan uit dat de mensen van tevoren nadenken over de gevolgen van bepaald gedrag. (Ajzen & Fishbein, 1980, in Hoeken, 1998, p. 47)

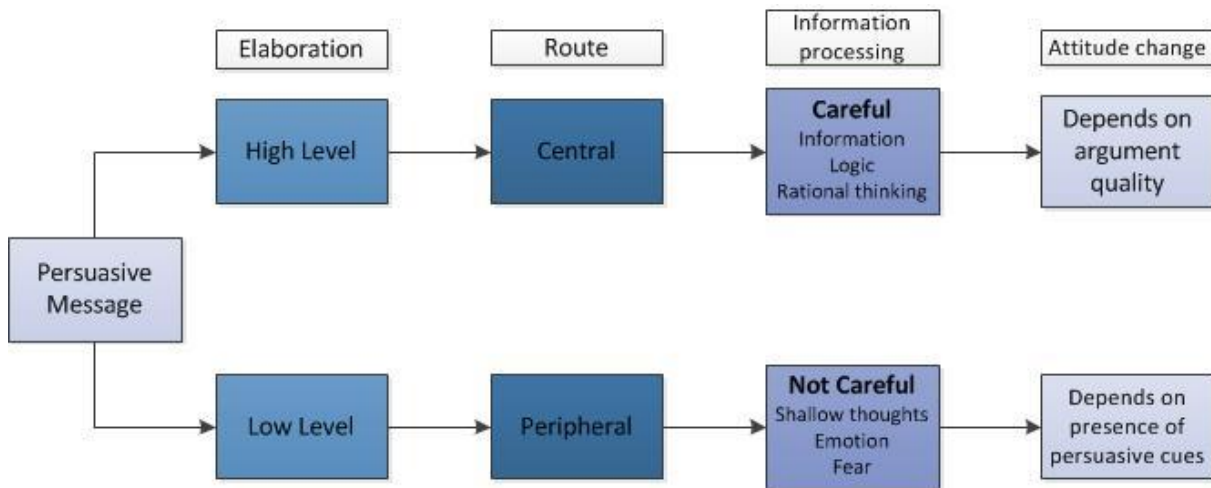
Fishbein-Aizen Theory of Reasoned Action

Figuur 1.1: TRA (Vaughan & Hogg, 2008, p. 159)

'Gedrag wordt bepaald door de intentie om dat gedrag uit te voeren. De intentie wordt bepaald door de gedragsattitude en de subjectieve norm. De gedragsattitude wordt bepaald door de overtuigingen met betrekking tot de waarschijnlijkheden dat het gedrag bepaalde consequenties zal hebben gevoegd bij de evaluatie van die consequenties. De subjectieve norm wordt bepaald door de overtuigingen over wat anderen vinden dat je moet doen, gevoegd bij je motivatie om aan de wensen van die anderen te voldoen.' (Hoeken, 1998, p. 47)

Het model van Ajzen en Fishbein over beredeneerd gedrag is later uitgebreid door Ajzen. De aanvulling van Ajzen, de theorie van gepland gedrag (*Theory of Planned Behavior*), heeft betrekking op de factoren die de omzetting van de attitude in daadwerkelijk gedrag bemoeilijken. Een persoon is afhankelijk van de hulp van anderen om zijn of haar gedrag uit te kunnen voeren. De sociale norm wordt naast de meningen van anderen, ook bepaald door het gedrag dat de persoon waarneemt van anderen en de grootte van de sociale druk die anderen uitoefenen op de persoon. Daarnaast is het gedrag ook afhankelijk van de inschatting van de persoon of hij of zij in staat zelf is tot het gedrag. (Ajzen, 1985, in Hoeken, 1998, p.47).

Een ander model dat in die tijd is ontwikkeld, is het Elaboration Likelihood Model van Petty en Cacioppo (1986).

Figuur 1.2: ELM (Vaughan & Hogg, 2008, p. 206)

Met *elaboration* wordt het verwerken van een boodschap bedoeld en *likelihood* staat voor de waarschijnlijkheid dat dit gebeurt. Het model geeft aan hoe informatie verwerkt zal worden. Verwerkt men informatie aan de hand van de centrale route, dan maakt men een zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen en de consequenties van bepaald gedrag. Deze centrale route wordt alleen gebruikt als de persoon in kwestie betrokken is bij het probleem en de informatie cognitief kan verwerken. Deze centrale route zorgt voor een duurzame verandering van de attitude. Echter, wanneer de betrokkenheid ten opzichte van het onderwerp gering is, dan wordt de informatie oppervlakkig, oftewel perifeer, verwerkt. In dit geval is de verandering van de attitude gering en wellicht tijdelijk. Als men de informatie verwerkt via de perifere route is de uitkomst (gedrag) onvoorspelbaar en is de mening van de desbetreffende persoon snel bijgesteld. De twee verschillende routes vereisen een andere communicatie aanpak. Daar waar de centrale route een uitgebreide weergave van de voor- en nadelen toelaat, beperkt de perifere route zich meer tot het aandachttrekken en vasthouden (Pol et al., 2006, p. 48-49).

4.3.1 Beïnvloeding van gepland gedrag

Pol (2006) stelt dat gepland gedrag makkelijker te beïnvloeden is dan automatisch gedrag (p. 81). Gepland gedrag komt tot stand na zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen van het desbetreffende gedrag. Het ELM-model (paragraaf 4.3, p. 37) laat ons zien dat verwerking van de informatie via de centrale route de attitude kan veranderen en dat de attitude het gedrag kan voorspellen. Het gedrag kan beïnvloed worden door het tonen van krachtige argumenten, mits er sprake is van betrokkenheid van de ontvangers van de boodschap en de ontvangers tevens gemotiveerd zijn om de informatie te ontvangen en te verwerken. Krachtige argumenten zijn de basis van de informatie die verwerkt wordt. In de centrale route wordt deze informatie grondig verwerkt en de argumenten die de voorlichter zijn toegereikt zullen de ontvangers tot nadenken dwingen. Na de zorgvuldige afweging van de voor- en nadelen, gegeven in de vorm van de argumenten, is er een grote kans op duurzame verandering van de attitude en het gedrag. Wanneer er bij gepland gedrag van de toehoorders sprake is van een lage betrokkenheid, dan zal de informatie perifeer verwerkt worden en zullen de argumenten gegeven door de voorlichter niet aangenomen worden. In dit geval is de attitudeverandering minimaal en tijdelijk en kan men niet weten of de toehoorders daadwerkelijk overgaan tot het wenselijke gedrag (Hoeken, 1998, p. 64).

4.3.2 Beïnvloeding van automatisch gedrag

Het beïnvloeden van automatisch gedrag is lastiger dan de beïnvloeding van gepland gedrag, omdat automatisch gedrag tot stand komt zonder na te denken. Het is dan ook een onbewust proces, zonder bewuste keuzes. Het heeft bij automatisch gedrag dan ook geen zin om de attitude te veranderen met de hulp van verschillende argumenten. Als men automatisch gedrag wilt beïnvloeden, moet men eerst zorgen dat dit gedrag niet meer automatisch gebeurt, zonder na te denken. Men moet zich tijdens de voorlichting richten op het doorbreken van routines. Tevens kan men gebruik maken van het feit dat het te veranderen gedrag geautomatiseerd is. *'Juist omdat we in veel gevallen handelen zonder er bewust bij na te denken, zijn we uitermate beïnvloedbaar als beïnvloedingstechnieken gebruikt worden waarbij nauwelijks of geen appèl gedaan wordt op cognitieve activiteit. We hebben dan helemaal niet in de gaten dat we beïnvloed worden.'* (Pol, et al., 2006, p. 82). Dit kan door *priming*, een stimulus dat waargenomen wordt, maar waarvan men niet weet dat die de waarneming, oordeel en gedrag, beïnvloedt. De stimuli kunnen geuren, beelden of woorden zijn. Naast *priming* kan men gebruik maken van subliminale beïnvloeding. Deze beïnvloeding heeft betrekking op beïnvloeding onder de waarnemingsgrens. *'Bij subliminale beïnvloeding worden er onder de bewuste waarnemingsgrens, beelden of woorden getoond die ons gedrag of perceptie beïnvloeden.'* (Pol, et al., 2006, p.90). Tenslotte kan men gebruik maken van voorbeeldgedrag. Automatisch gedrag is gemakkelijk te beïnvloeden door sociale beïnvloeding, in de vorm van voorbeeld gedrag. *'We hebben vaak automatisch de neiging om anderen na te doen. Zeker in collectieve situaties is de kans op sociale besmetting groot: de neiging om het gedrag van anderen bijna onbewust als norm te beschouwen en het dus over te nemen.'* (Pol, et al., 2006, p.96). De bovengenoemde opties vallen onder zogenoemde heuristieken, vuistregels. Bij de perifere route in het ELM-model wordt gebruik gemaakt van heuristieken. Bij beslissingen gemaakt op basis van heuristieken wordt er snel en kort een beslissing genomen. Bij beïnvloeding van zowel gepland gedrag en automatisch gedrag is de vorm van de boodschap van ongekend belang. De manier van het brengen van de boodschap heeft een deterministische invloed op de beïnvloeding van gedrag. Er moet bij een voorlichting dan ook goed nagedacht worden in welke vorm de boodschap gegoten wordt en welke communicatiemiddelen er gebruikt worden. De vorm van de communicatie en de type argumenten die gebruikt, bepalen in welke mate de ontvanger betrokken is en de informatie wilt verwerken. Tevens bepalen de argumenten uiteindelijk de attitude van de ontvanger, na een zorgvuldige afweging of een snelle afweging.

4.4 Vertellen van verhalen

Voorlichting heeft gedragsverandering als doel. De voorlichters proberen door het geven van voorlichting de attitude van de toehoorder te beïnvloeden, zodat men overgaat tot het gewenste gedrag. Men hoopt dat door het zien of horen van de voorlichting, de ontvangers overtuigd worden van een visie en uit eigen initiatief tot verandering van gedrag komen. Dit na het afwegen van de feitelijke gegevens of inzichten die de voorlichter gegeven heeft. Voorlichting heeft te maken met de acceptatie van de argumenten van de voorlichter om tot actie over te gaan. Door de argumenten in een voorlichting naar voren te brengen, vertelt men verhalen. Het vertellen van verhalen stroomt voort uit de narratieve benadering. In deze paragraaf zal ik verder gaan op deze narratieve benadering. Zo zal ik de voordelen van de benadering behandelen en uitkomen op de begrippen identificatie en evidentie. Op die manier zal ik uiteenzetten welke invloed de narratieve benadering heeft op het geven van voorlichting.

4.4.1 Narratieve benadering

Nu zal kort worden ingegaan op mijn empirisch onderzoek, om de narratieve benadering uit te leggen in termen van mijn onderzoek. In het geval van kindermisbruik, probeert Batang Pinangga de mensen te overtuigen dat kindermisbruik niet door de beugel kan en dat mensen zich moeten mobiliseren om dit soort misbruik terug te dringen. De voorlichters van Batang Pinangga geven hierbij feitelijke gegevens over de hoeveelheid kinderen die misbruikt worden en verschillende inzichten van betrokkenen om de toehoorders van de voorlichting te overtuigen om tot actie over te gaan. De toehoorders moeten de argumenten van Batang Pinangga over kindermisbruik accepteren. Bij het geven van de voorlichting vertelt men verhalen. Het vertellen van narratieven of verhalen is menseigen. Mensen vertellen verhalen om hun leven te duiden, maar ook om aandacht te vragen voor problemen die ze ervaren en om hun huidige situatie te verbeteren. Volgens Abma (1999) zijn verhalen van belang, omdat het luisteren naar en uitwisselen van verhalen kan leiden tot een groter onderling begrip tussen groepen belanghebbenden. Abma (1999) stelt dat vertellen uit twee delen bestaat; het construeren van de waarde en vervolgens beslissen wat te doen. Binnen de verhalen kan de betekenis van een bepaald onderwerp belicht worden en de acties tot verbeteringen aangeduid worden. Abma (1999, p. 4) onderscheid een aantal concrete waarden van verhalen:

- Verhalen helpen complexiteit te begrijpen en te belichten
- Verhalen helpen de context (van tijd) te begrijpen. Acties van mensen hebben alleen betekenis in de context van een voor en na.
- Verhalen kunnen een veelheid van betekenissen en kennis bevatten
- Verhalen kunnen de menselijke kracht en het handelen belichten
- Verhalen hebben altijd een duidelijke structuur; begin-midden-eind

Verhalen zijn meer dan een willekeurige beschrijving van gebeurtenissen. Er moet eerst een doel vastgesteld worden, een gebeurtenis uitgelegd worden en er moet iets bereikt of vermeden, een uitkomst of betekenis hebben. Het eindpunt van een verhaal is geladen met een gewenste of ongewenste waarde.

4.4.2 Identificatie

De waarden van het vertellen van verhalen impliceert dat verhalen voorschriften bevatten. Als deze bepaalde voorschriften overgenomen worden door de luisterende groep, kan het gedragsverandering tot gevolg hebben. De Graaf, Sanders, Beentjes en Hoeken stellen dat *'verhalen invloed hebben op de overtuigingen en attitudes van lezers ten opzichte van de echte wereld.'* (2007, p. 248). Volgens De Graaf (2007) bereik je het beste resultaat als de lezer (toehoorder) zich kan identificeren met een personage in het verhaal (voorlichting). *'Als een lezer zich identificeert met een personage, dan zijn de gevolgen die gebeurtenissen hebben voor dat personage wellicht van invloed op de overtuigingen en attitudes van de lezer. Ook zouden de attitudes en opinies van een personage waarmee een lezer zich identificeert, de attitudes van de lezer in de richting van het personage kunnen doen opschuiven'* (Green, 2006, in De Graaf, et al., 2007, p. 239).

Met identificatie bedoelt men de mate waarin de lezer zich identificeert met een personage of de mogelijkheid ziet tot een sociale relatie met een persoon vergelijkbaar met een personage. Daarnaast identificeert de lezer zich met een personage in het verhaal (voorlichting) als men sympathie heeft voor de persoon of voor de situatie. (De Graaf, et al., 2007, p.239).

De verhalen die verteld worden binnen de voorlichting komen vaak tot uiting in de argumenten die aan de ontvangers uiteengezet wordt. Er wordt gekeken naar welk type argument men kan gebruiken om het verhaal van de voorlichting kracht bij te geven. Er wordt veel onderzoek gedaan naar de verschillende vormen van argumentaties die men kan gebruiken, om een bepaald standpunt kracht bij te zetten. Deze argumentaties vinden de basis in de verschillende types van evidentie.

4.4.3 Evidentie

Reynolds en Reynolds definiëren evidentie als volgt: *"Evidence can be defined as data (facts or opinions) presented as proof for an assertion."* (Reynolds & Reynolds in Hornikx, 2005, p.205). Met andere woorden, evidentie is data (feiten of meningen) die gepresenteerd worden als bewijs voor een bepaald standpunt. De evidenties binnen de argumenten kunnen verschillende vormen hebben. Zo kan er een argument gebruikt worden met bepaalde feitelijke informatie, zoals grafieken en percentages, of met bepaalde verhalen en inzichten, gevormd door persoonlijke ervaringen. Rieke en Sillars onderscheiden vier soorten evidentie; anekdotische, statistische, causale en autoritaire evidentie. Onder anekdotische evidentie wordt het aanvoeren van een specifiek geval of voorbeeld verstaan. *"Anecdotal evidence consist of a specific instance."* (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p. 208). Recht tegenover de anekdotische evidentie staat de statistische evidentie. Dit type evidentie is een getalsmatige samenvatting van een aantal specifieke gevallen. *"Statistical evidence is a numerical summary of a series of instances."* (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p. 208). Bij causale evidentie laat men een duidelijk oorzaak-gevolg zien. *'Causal evidence consist of an explanation for the occurrence of the effect'* (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p.208). Bij de autoritaire evidentie wordt gebruikt gemaakt van de mening van een deskundige op het desbetreffende terrein. *'Expert evidence consist of the testimony of an expert.'* (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p. 208).

4.5 Effectiviteit van evidenties

Er is veel onderzoek verricht naar de overtuigingskracht van de verschillende type evidenties. Dergelijk onderzoek richt zich meestal tot de effectiviteit van een bepaalde evidentie. Echter na alle onderzoeken door de jaren heen, is er nog niet precies duidelijk welk type evidentie nu daadwerkelijk de meest effectieve overtuigingskracht heeft (Hoeken & Hustinx, 2004, p. 228). In deze paragraaf zal ik de verschillende onderzoeken onder de loep nemen, die nieuw licht gebracht hebben in de discussie naar de effectiviteit van de evidenties.

4.5.1 Anekdotische en statistische evidentie

In de verschillende onderzoeken worden vaak diverse definities gebruikt en de operationalisatie van de wijze waarop de evidentie getoond wordt, verschilt vaak sterk van elkaar. Dit maakt het moeilijk om één type evidentie, op basis van de onderzoeken, als meest effectief te bestempelen. De anekdotische evidentie en statistische evidentie zijn de bekendste en meest gebruikte type evidentie. De andere twee, causale en autoritaire evidentie, zijn nog relatief nieuwe evidenties en zijn nog niet zo vaak onderzocht. (Hoeken & Hustinx, 2004 p. 230). Binnen mijn onderzoek zal ik mij richten op de anekdotische en statistische evidentie, omdat hierover tot dusver het meest bekend is en dit praktisch is bij een verdere professionalisering van voorlichting.

Een lange tijd werd de anekdotische evidentie beschouwd als de meest effectieve vorm van evidentie. Deze anekdotische benadering bracht bij verschillende onderzoeken de beste resultaten ter weeg ten opzichte van de statistische evidentie: *“A number of experiments have been conducted to assess whether some types of evidence are more convincing than others. Especially the distinction between anecdotal and statistical evidence has received much attention by researchers. In several reviews, it is concluded that anecdotal evidence is more persuasive than statistical evidence.”* (Hoeken, 2001, p. 427).

‘Thirteen studies found that report (anecdotal) evidence was more persuasive than statistical evidence: Bar-Hillel, 1975; Borgida & Nisbett, 1977; Carroll, 1977; Ginosar & Trope, 1980; Hamill, Wilson & Nisbett, 1980; Jemott & Taylor, 1979, cited in Winkler, Taylor, Tebbets, Jemott & Johnson, 1979; Kahneman & Tversky, 1973; Kazoleas, 1993; Koballa, 1986; Martin & Powers, 1979, 1980; Nisbett & Borgida, 1975; Zillmann, Perkins, & Sundar, 1992.’ (Baesler & Burgoon, 1994, p. 583). Echter waren het Baesler en Burgoon die in 1994 al ontdekten dat de anekdotische evidentie wel vaak als effectiefste beoordeelt wordt, maar dat de onderzoeken die uitgevoerd zijn om dit te bepalen niet altijd even valide en betrouwbaar waren als dat zij leken.

Zo merkten zij op dat de geteste vorm van voorlichting met de statistische benadering vaak sterk verschilde met de anekdotische. Dit verschil had niet alleen te maken met het aantal waarnemingen, maar vooral ook met het design van de boodschap. Zo ontdekte zij dat de anekdotische evidentie vaak langer, begrijpelijker en levendiger vorm gegeven wordt dan de statistische evidentie met dezelfde boodschap.

4.5.2 Onderzoek van Baesler & Burgoon

De informatie van deze paragraaf komt uit het artikel van Baesler en Burgoon waarin zij hun onderzoek uiteenzetten (1994). Het officiële onderzoek van Baesler en Burgoon is begonnen na een pretest. In deze pretest hebben zij 112 studenten, in de leergang communicatie, berichten laten testen op de effectiviteit van de evidentie. Na deze pretest zijn de vragen iets aangepast, zodat zij uiteindelijk vier berichten overhielden die de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek vergrootten. Het onderzoek is uitgevoerd onder 292 respondenten in de leeftijden 18 t/m 43 jaar. 56% van de respondenten waren vrouwen. Uit een analyse van de demografische variabelen, die zijn van tevoren uitgevoerd hebben, bleek dat verschil in leeftijd, geslacht en de hoeveelheid kennis van het onderwerp, geen significant verschil zal opleveren. Baesler en Burgoon gebruikten in hun onderzoek drie onafhankelijke constante variabelen. Zo werd er onderscheid gemaakt in statistische of anekdotisch, levendig of niet levendig, en de tijd. Onder levendig van een bericht verstaan Baesler en Burgoon dat het informatie bevat dat emotioneel interessant en concreet vormgegeven is met een mogelijke beeldspraak. *'Information that's emotionally interesting, concrete and imagery provoking, proximate in a sensory, temporal, or spatial way'* (Nisbett & Ross in Baesler & Burgoon, 1994, p. 584). De respondenten moesten aangegeven of zij overtuigd waren door het bericht. Na 48 uur en na een week werd er gekeken of de overtuiging nog steeds aanwezig was bij de respondenten. De respondenten werden willekeurig verdeeld naar de vier berichten. De vier berichten waren; levendig anekdotisch, niet levendig anekdotisch, levendig statistisch en niet levendig statistisch. *'All messages began with the same basis template of arguments, themes and details to be included, and then they were modified to present the relevant evidence in a story or statistic form and with or without vivid language. Stories contained information about a single individual and conveyed information about the scene, characters, conflict, and resolution. Statistical messages contained numeric information about several hundred individuals.'* (Baesler & Burgoon, 1994, p.588). De berichten zijn met uiterste nauwkeurigheid vormgegeven. Zo hebben Baesler en Burgoon gelet op de lengte van de boodschap en de leesbaarheid. Als onderwerp voor de berichten is gekozen voor jeugdcriminaliteit, omdat de kennis van dit onderwerp bij zowel jongeren als volwassenen gering is. De berichten bevatten dezelfde voor of tegen argumenten (met een verschillende evidentie). Hieronder volgen voorbeelden van de berichten die Baesler en Burgoon gebruikt hebben in hun onderzoek:

Anekdotisch

Consider the case of Bob. As a 4-year-old toddler, Bob's parents divorced. This fed into his later delinquency because a positive male role model was missing in his life. This lack of a positive male role model meant that Bob didn't learn the interpersonal persuasive skills necessary to deal with conflicts. So he often resorted to fistfights to get his way when communication attempts failed. (Baesler & Burgoon, 1994, p.597)

Statistisch

Consider the typical pattern for teenage delinquents. Among those studied, 55% of young (4 years old and under) children's parents were divorced. This fed into their later delinquency because a positive male role model was missing in their life. The lack of a positive male role model meant that they didn't learn the interpersonal persuasive skills necessary for dealing with conflicts. So they resorted to fistfights to get their way when initial communication attempts failed. (Baesler & Burgoon, 1994, p.597)

Het doel van het onderzoek was om te kijken welke vorm van evidentie, anekdotisch of statistisch, het effectiefst is. *'One purpose of this investigation is to examine the relative efficacy of report (anecdotal) versus statistical evidence while providing a cleaner confounded manipulation of evidence.'* (Baesler & Burgoon, 1994, p.583). Daarnaast wordt er gekeken naar de levendige en niet levendige evidentie en of de overtuiging na 48 uur en na een week nog steeds aanwezig is.

Uit hun onderzoek bleek vervolgens dat als men de twee vormen van evidentie gelijk aan elkaar stelt, dat statistische evidentie als meest effectief aangewezen wordt. *'Hypothesis 1, which posited a difference between story and statistical evidence, was supported; statistical evidence was more persuasive than story (anecdotal) evidence.'* (Baesler & Burgoon, 1994, p. 592). De anekdotische benadering gaat uit van persoonlijke ervaringen en verhalen en verschilt hiermee sterk met de statistische evidentie, die vooral gebruikt maakt van cijfers om de argumenten te versterken. Het kan verhalenderwijs en opbouwend de aandacht gemakkelijk vasthouden en de mensen boeien; naar verhalen luisteren is vaak leuk. Dit in tegenstelling tot de statistische benadering, die vaak korter en recht aan recht toe geformuleerd wordt. *'Stalin's famous statement that, "The death of a single Russian soldier is a tragedy. A million deaths is a statistic." points to the vivid, memorable nature of anecdotal evidence, and contrasts it with the pallid, abstract character of statistical evidence.'* (Boster, 2000, p. 297).

Echter blijkt, zoals hierboven gesteld is, dat de statistische benadering in onderzoek van Baesler en Burgoon effectiever blijkt te zijn, mits de boodschap dezelfde vorm heeft als de anekdotische tegenhanger. *'These findings are in direct contrast of most of the current literature on story (anecdotal) versus statistical evidence.'* (Baesler & Burgoon, 1994, p. 593). De onderzoeken die uitgevoerd zijn naar de overtuigingskracht van de verschillende typen evidentie, zeggen dus eigenlijk niets over de effectiviteit van de evidentie, maar gaan in op de levendigheid van de evidentie. Volgens Hoeken en Hustinx (2002, p228) is de conclusie van deze onderzoeken niet dat de anekdotische evidentie overtuigender is dan statistische evidentie, maar dat levendige evidentie overtuigender is dan niet levendige evidentie. Oftewel de onderzoeken kunnen niets zeggen over de effectiviteit, omdat de twee typen evidentie teveel van elkaar verschillen. Pas als men de vorm van de boodschap aan elkaar gelijk stelt, de lengte en levendigheid gelijk houdt, kan men iets zeggen over de effectiviteit van de ene evidentie ten opzichte van de andere evidentie. Baesler en Burgoon (1994) geven aan dat de statistische evidentie waarschijnlijk als effectiefst beoordeeld wordt door de *'law of large numbers'*. *'It is possible that the larger sample size associated with statistical evidence activates a heuristic of the form, if a large number of people believe it is true, then it is probably true.'* (p. 593). Het onderzoek van Baesler en Burgoon in 1994 hebben nieuw licht laten schijnen in het kader van gebruik van evidentie. Daar waar eerdere onderzoeken bijna altijd uitwezen dat anekdotische evidentie effectiever is dan statistische evidentie, bewijst dit onderzoek het tegendeel.

De effectiviteit van evidentie is een bekend onderwerp voor onderzoeken. Velen hebben zich al gewaagd aan een onderzoek naar de meest effectieve evidentietype. Zoals hierboven te lezen is, bewijzen Baesler en Burgoon dat de eerder gevoerde onderzoeken eigenlijk niets zeggen over de effectiviteit van een evidentie. Er waren voor 1994 dertien onderzoeken die stelden dat de anekdotische evidentie het meest effectief was in vergelijking met de statistische evidentie. Het onderzoek van Baesler en Burgoon stelt dat statistische evidentie het effectiefste is in vergelijking met de anekdotische evidentie. Het onderzoek richt zich op een specifiek onderwerp, jeugdcriminaliteit. Baesler en Burgoon roepen op tot vervolgonderzoek, om zo hun uitkomst te testen op verschillende onderwerpen. *'Future research should attempt to replicate these results with different message topics to increase generalizability.'* (Baesler & Burgoon, 1994, p. 596). Dan kan men verder uitzoeken of de statistische evidentie in alle onderwerpen het meest effectief is, of dat het onderwerp gebonden is. Ik zal de uitkomst van dit onderzoek testen voor het onderwerp kindermisbruik en op die wijze mijn bijdrage leveren.

4.5.3 Hoeken & van Wijk

De informatie van deze paragraaf komt uit het artikel van Hoeken en Van Wijk waarin zij hun onderzoek uiteenzetten (1997). Hoeken en van Wijk hebben in 1997 gehoor gegeven aan de oproep van Baesler en Burgoon. Zij hebben gekeken naar welke evidentie het meest effectief is als het gaat om de acceptatie van een argument. Zij hebben hun respondenten de stelling voorgelegd dat plaatsing van extra straatlantaarns in de gemeente Haaksbergen tot een afname van het aantal inbraken leidt. (Hoeken & Hustinx, 2007, p. 229). Een deel van de respondenten hebben zij statistische evidentie aangereikt; de resultaten van een onderzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) onder 48 (grote en kleine) plaatsen in het land waar de plaatsing van extra straatlantaarns had geleid tot een daling van het aantal inbraken met 42%. En een deel van hun respondenten hebben zij de anekdotische evidentie voorgelegd; de ervaringen van een gemeente waar plaatsing van extra straatlantaarns leidde tot een daling van het aantal inbraken met 42%. (Hoeken & Hustinx, 2007, p. 229).

Uit het onderzoek konden Hoeken en van Wijk concluderen dat de respondenten de levendigheid van de twee type evidenties als gelijk beschouwden. Uit het onderzoek bleek echter ook dat de verschillende evidentievormen geen verschillende invloed had op de acceptatie van het standpunt. Het standpunt werd even sterk onderschreven of het nu ondersteund was door statistische of anekdotische evidentie. (Hoeken & Hustinx, 2007, p. 229). De uitkomst van het onderzoek van Hoeken en van Wijk verschilt met de uitkomst van het onderzoek van Baesler en Burgoon. Hoeken en van Wijk kwamen tot de ontdekking dat er geen verschil in effectiviteit is tussen de evidenties, terwijl Baesler en Burgoon concluderen dat de statistische evidentie effectiever is dan de anekdotische evidentie. Volgens Hoeken en Hustinx (2007) komt dit vanwege het feit dat alle evidentievormen in het materiaal van Hoeken en van Wijk (1997) statistisch van aard lijken te zijn (p. 229). In elk argument komt dan ook naar voren dat het aantal inbraken met 42% daalt.

4.5.4 Hoeken

De informatie van deze paragraaf komt uit het artikel van Hoeken waarin hij zijn onderzoek naar effectiviteit van de verschillende type evidenties uiteenzet (2001). Zo heeft hij onder 324 respondenten een vragenlijst afgenomen, nadat zij een artikel gelezen hadden over de standpunten voor een multifunctionele cultureel centrum in de gemeente Doetinchem. Hoeken (2001, p. 431) had drie artikelen ontwikkeld met standpunten voor het plaatsen van een cultureel centrum in de gemeente. De artikelen bestonden uit zes zinnen met 75 woorden. In de artikelen werden succesverhalen en onderzoeken beschreven om te pleiten voor de plaatsing. De artikelen waren anekdotisch, statistisch en causaal vorm gegeven. De respondenten waren tussen de 17 t/m 72 jaar met een gemiddelde leeftijd van 29 jaar. Er waren 51,2% mannen en 48,8% vrouwen (Hoeken, 2001, p. 431). Elk respondent kreeg een tekst onder ogen en moest vervolgens een vragenlijst invullen. In deze vragenlijst werd gevraagd naar de kwaliteit van de argumenten en in hoeverre zij het argument zullen accepteren. Hoeken kwam tot de conclusie dat ook bij zijn onderzoek, bij gelijke levendigheid, de statistische benadering als sterkste beoordeeld wordt. Bij zowel het kwaliteit van de argument als de acceptatie van de argumenten, werd de statistische evidentie als meest effectief gekozen, boven de anekdotische en causale evidentie. (Hoeken, 2001, p. 434).

4.6 Voorlichtingscampagne: *Intervention Mapping*

Woerkum en Kuiper (1995) geven in hun definitie van voorlichting ten eerste aan dat voorlichting een professionele activiteit is, die een professionele vaardigheid vereist van de organisatie die overgaat tot het geven van voorlichting. Zoals in paragraaf 4.1 (p. 34) beschreven is, is gedragsbeïnvloeding het hoofddoel van voorlichting. Nu hebben we ook kunnen zien dat gedragsbeïnvloeding veel met zich meebrengt en lang niet zo simpel is. Bij een voorlichting moet aan veel aspecten gedacht worden, zoals de type argumenten, evidentie, de vorm van de boodschap en de communicatiemiddelen. Het is dan ook niet gemakkelijk een professionele voorlichting in elkaar te zetten. Om de verschillende organisaties tegemoet te komen beschrijft Pol (2006) een methode om een voorlichting op te zetten en vorm te geven: *Intervention Mapping*.

Intervention Mapping bestaan uit een aantal stappen die een organisatie moet doorlopen, alvorens de voorlichting vorm gegeven is. Het stappenplan van *intervention mapping* (Pol, et al., 2006, p. 128) vereist wel dat er van tevoren een probleem analyse is voltooid. Men moet weten wat de oorzaken zijn van het probleem, welke omgevingsfactoren er spelen en wat de gedragsdeterminanten zijn die het gedrag bepalen (Pol, et al., 2006, p. 128). Zoals in paragraaf 4.2 (p. 35) beschreven is, zijn er een aantal componenten die iemands gedrag bepalen en voorspellen. Zo is er de attitude ten opzichte van het onderwerp. De sociale invloed rondom het onderwerp en de eigen overtuigingen ten opzichte van het onderwerp. Ten slotte is de eigen effectiviteit van belang, waarbij mensen inschatten of zij het gewenste gedrag daadwerkelijk kunnen uitvoeren. Na de probleemanalyse kunnen de volgende stappen van de *intervention mapping* doorlopen worden.

Stap 1: Het formuleren van specifieke doelen van het communicatieprogramma

De eerste stap van het *intervention mapping* betreft het vaststellen van specifieke doelen van de voorlichtingscampagne. Binnen deze stap moet men concreet vaststellen wat men wilt beïnvloeden. Het gewenste doel (gedragsverandering) moet vertaald worden van algemene doelen tot specifieke doelen. Zo is in het geval van *AYAW* het algemene doel 'bewustwording onder jongeren over de problemen rondom kindermisbruik'. Het specifiek doel is dan 'de jongeren geen kinderen laten misbruiken' en 'jongeren mobiliseren om kindermisbruik terug te dringen'. Vervolgens moet men binnen deze stap kiezen welke determinanten belangrijk en veranderbaar zijn. Dit kan aan de hand van de probleemanalyse, literatuur of aanvullend onderzoek.

Stap 2: Opsporen van theoretische methodieken en praktische technieken

In deze tweede stap moeten theoretische methodieken en praktische technieken gezocht en onderzocht worden. Deze methodieken en technieken zullen de kern vormen van de beïnvloeding. De theoretische methodieken en praktische technieken moeten vervolgens omgezet worden in communicatieve acties. In deze stap worden de wetenschappelijke inzichten omgezet naar concrete communicatiemiddelen, zoals advertenties, websites of een conferentie. (Pol, et al., 2006, p. 129). Welk middel gekozen wordt, is sterk afhankelijk van de omvang en de aard van de doelgroep. 'Een probleem is daarbij dat voor lang niet alle technieken en middelen wetenschappelijke kennis beschikbaar is over de effectiviteit. Het meest is eigenlijk nog bekend over middelen die worden ingezet voor commerciële communicatie. Men ontkomt er dus niet aan om middelen in te zetten op basis van gezond verstand, en waar nodig bij te sturen.' (Pol, et al., 2006, p.130). In het geval van kindermisbruik binnen *AYAW* is nog weinig bekend. Er is geen nuttige informatie voorhanden over de theoretische methodieken en praktische technieken die gebruikt kunnen worden om bewustwording te creëren over kindermisbruik. Ik heb dan ook gebruik gemaakt van mijn gezonde verstand en de doelgroep en de omvang van de doelgroep als leidraad genomen om te kiezen voor een film. De hedendaagse Filippijnse jeugd kijkt graag naar de televisie en films. Een filmpje zal dan ook wel de aandacht trekken en hopelijk vasthouden. In paragraaf 4.7 (p. 47) zal ik uitleggen welke inzichten uit de narratieve benadering mij geholpen hebben om het onderzoek verder vorm te geven.

Stap 3: Integreren van de verschillende methodieken en technieken in een programma

De derde stap in Intervention Mapping is het integreren van de verschillende methodieken en technieken in een programma (Pol, et al., 2006, p. 130). Het programma is de inhoud van een campagne en moet de voorlichting samenhang en een logische opbouw geven. *'Vervolgens worden dan de communicatiematerialen ontworpen en getest op begrijpelijkheid, aantrekkelijkheid en aansluiting bij de belevingswereld van de doelgroep.'* (Pol, et al., 2006, p. 130). Deze derde stap is de belangrijkste stap in mijn onderzoek. Ik heb de filmpjes onderworpen en ga de verschillende evidenties testen in de doelgroep. De drie begrippen in stap drie van de *Intervention Mapping*, begrijpelijkheid, aantrekkelijkheid en aansluiting met de belevingswereld, zullen de leidraad zijn door mijn onderzoek.

Stap 4: Implementatie van het interventieprogramma

De vierde stap binnen dit model heeft betrekking tot de implementatie van de voorlichting. Na het testen in de derde stap moet de communicatiemiddelen geoptimaliseerd worden en leidraad worden voor de voorlichting. Deze stap gaat over het onderwerp van de voorlichting onder de aandacht brengen, de ontvangers te overtuigen en ervoor te zorgen dat de ontvangers het gewenste gedrag gaan vertonen, en dit blijven doen.

Stap 5: Evaluatie

De vijfde en laatste stap in *Intervention Mapping* is de evaluatie van de voorlichting. In deze stap kan de voorlichtingscampagne geëvalueerd worden op verschillende niveaus. Zo kan er gekeken worden naar de verandering in gedrag. *'Vaak is raadzaam om niet alleen het effect te evalueren, maar ook het proces. Het laatste om op te sporen of en waar er iets fout is gegaan in de aansluiting op de wensen en behoeften van degenen die met het programma moeten werken.'* (Pol, et al., 2006, p. 131).

Intervention Mapping vergroot de kans op effectieve programma's in die zin dat het protocol bevordert dat programmaontwikkelaars niet van een probleem naar een oplossing 'springen', maar dat onderzoeksgegevens en theorie systematisch worden toegepast.' (Schaalma et al., 2005 in Pol et al., 2006, p.131). Door het stappenplan te doorlopen kan men een voorlichting professioneel vormgeven en zal de effectiviteit van de voorlichting vergroot worden. Dit is ook de reden dat ik de *AYAW* voorlichtingscampagne vormgegeven hebt aan de hand van de eerste stappen in het model. In de volgende hoofdstukken zal ik mij bezig houden met stap drie.

4.7 Conclusie voorlichtingskunde

‘Voorlichting is een professionele, beleidsondersteunende activiteit waarbij men cliënten via bedoelde communicatie probeert te bewegen tot een intern gemotiveerde gedragsverandering die tot stand komt op basis van het nadenken over feitelijke gegevens of gegronde inzichten en waarbij men een goed overzicht van de belangrijkste relevante gegevens en inzichten krijgt.’ (Woerkum, et al., 1995, p.21)

De definitie van voorlichting, die ik gebruik in mijn onderzoek, stelt dat voorlichting bovenal gedragverandering als doel heeft. Zoals uiteen is gezet in paragraaf 4.2 (p. 35), is gedragsbeïnvloeding lang niet zo makkelijk als dat het lijkt. Om gedrag te veranderen, moet men de attitude veranderen. Gedrag wordt namelijk bepaald door de attitude ten opzichte van het onderwerp (Hoeken, 1998, p. 44). Een attitude komt tot stand door waarden gebaseerd op informatie, emoties en ervaringen (paragraaf 1.2). In deze paragraaf zal ik een korte samenvatting geven van de theorie tot nu toe en overgaan tot de beantwoording van mijn onderzoeksvragen 1A en B. Op deze manier zal ik vooruitblikken naar mijn empirisch onderzoek en de brug slaan tussen theorie tot praktijk.

4.7.1 Narratieve benadering

In paragraaf 4.3 (p. 36) heb ik onderscheid gemaakt tussen twee soorten gedrag, gepland gedrag en automatisch gedrag. Hoe gedrag tot stand komt, is te zien in de theorie van beredeneerd gedrag van Fishbein en Azjen (1980). Dit model laat ons zien dat gedrag beïnvloed wordt door de attitude van het onderwerp en de sociale norm die er heerst. De toevoeging van Azjen aan het model in 1985, is dat men bij gepland gedrag ook nog de intentie moet hebben om over te gaan tot het gedrag. Deze intentie wordt beïnvloed door de inschatting van de persoon of hij of zij in staat is tot het gedrag (paragraaf 4.3, p. 36). Om tot gedragsverandering te komen, moet een persoon de boodschap verwerken. Dit kan op twee manieren, zoals beschreven in het ELM-model (p. 37). Een boodschap kan verwerkt worden aan de hand van de centrale route. Tijdens deze route weegt de persoon de voor- en nadelen zorgvuldig tegen elkaar af om zo tot een keuze te komen om de argumenten, gegeven in de voorlichting, aan te nemen of af te wijzen. Deze centrale route heeft een hoge waarschijnlijkheid tot het veranderen van de attitude ten opzichte van het onderwerp. De attitude zal lange tijd stand houden, omdat het gevormd is na zorgvuldige afweging. Voorwaarde voor deze centrale route is echter dat een persoon betrokken moet zijn bij het onderwerp en erover na wilt denken. Tevens hangt de attitudeverandering uiteraard af van de kwaliteit van de argumenten. De tweede route is de perifere route. Hierin vervalt men als de betrokkenheid laag is. De mening wordt in deze route beïnvloed door heuristieken; er wordt snel een beslissing gemaakt en de uitkomst is onvoorspelbaar. Ook is de kans groot dat de attitude snel weer bijgesteld wordt. Om gedragsverandering tot stand te brengen, moet je mensen overtuigen. De mensen moeten overtuigd worden met goede argumenten (centrale route) of aantrekkelijke heuristieken (perifere route). Daarnaast moet de voorlichting de aandacht trekken en behouden.

In paragraaf 4.6 (p. 45) zijn de verschillende stappen om een voorlichting op te zetten en vorm te geven, beschreven. In stap 2 van het *Intervention Mapping* wordt gesteld dat men de juiste theoretische methodieken moet vinden en dit koppelen met praktische technieken. De theoretische methodieken over kindermisbruik heb ik helaas niet kunnen vinden. Echter, de theoretische methodieken om te overtuigen en de aandacht vast te houden, heb ik gevonden in de narratieve benadering.

1A. Welke inzichten uit de narratieve benadering (met name statistische en anekdotische evidentie) kunnen gebruikt worden om een boodschap over te brengen aan een specifieke doelgroep in het kader van een voorlichtingscampagne?

De narratieve benadering gaat uit van verhalen vertellen. Deze verhalen zorgen ervoor dat mensen willen luisteren en betrokken raken bij het onderwerp. Door het vertellen van verhalen kan de aandacht getrokken worden bij een voorlichting. Zonder het vertellen van verhalen kan een voorlichting al snel saai worden. De narratieve benadering gaat ervan uit dat verhalen een duidelijke structuur hebben; begin-midden-eind. Daarnaast bevat een verhaal een veelheid van betekenissen en kennis. Ook kan een verhaal de menselijke kracht en het handelen belichten (paragraaf 4.4, p. 39). Als een toehoorder zich kan identificeren met de personages in het verhaal, heeft een voorlichting het beste resultaat. Deze identificatie kan te maken hebben met de gelijkheid van de toehoorder met het personage of de sympathie en het begrip dat de personage krijgt van de toehoorder. Al de bovengenoemde punten zijn van belang in de voorlichting over kindermisbruik. Door een verhaal te vertellen (d.m.v. een filmpje) hoop ik de aandacht te trekken en vast te houden. Door de verschillende verhalen en de foto's van de kinderen hoop ik dat de toehoorders een niveau van identificatie kunnen vinden. De toehoorders, in mijn geval, Filippijnse studenten kunnen zich wellicht identificeren met de kinderen in het filmpje. De kinderen in de filmpjes tonen veel gelijkheden. De personages en de toehoorders zijn van dezelfde afkomst en groeien op in dezelfde samenleving. De situatie van de personages in de filmpjes komt voor vele studenten waarschijnlijk bekend voor; van het nieuws, van de straat of uit eigen ervaring. Het verhaal zorgt ervoor dat de studenten geboeid zullen blijven. De trieste foto's van de personages bevatten heuristieken om de emotie van de studenten te beïnvloeden. De beelden hebben een verdrietige uitstraling, in de hoop medelijden op te wekken voor de situatie van de personages. Op deze manier zullen studenten die de boodschap van het filmpje via de perifere route verwerken, beïnvloed worden en hun attitude vormen. Als deze attitude gevormd zal worden door medelijden, hoop ik dat zij de gedachte achter de film zullen accepteren; kindermisbruik moet teruggedrongen worden.

Echter, de beste manier zal zijn als de studenten de boodschap vanuit de centrale route zullen verwerken. Het vertellen van de verhalen en de identificatie, vanuit de narratieve benadering, zullen voor een zeker niveau van betrokkenheid en aandacht zorgen. Bij de centrale route is echter tevens van belang dat de studenten zich kunnen vinden in de argumenten. Bij de centrale route worden de argumenten, gegeven in de voorlichting zorgvuldig afgewogen, waarna men tot een keuze komt. Om deze argumenten krachtig neer te zetten, maakt men gebruik van evidentie. Evidentie is de basis van een argument, het bewijs. De narratieve benadering maakt onderscheid in vier verschillende evidenties; anekdotische, statistische, causale en autoritaire evidentie. De evidentie is opgebouwd uit feiten of meningen die pleiten voor een bepaald standpunt. De evidenties zullen in de films terug te vinden zijn als tekst bij de foto. Door de evidentie wordt een argument krachtig en niet gemakkelijk te verwerpen. Op deze manier kunnen de studenten, als zij het filmpje via de centrale route zullen verwerken, niet zomaar de argumenten negeren. De film vertelt als het ware een verhaal en waarin gepleit wordt voor het stoppen en terugdringen van kindermisbruik. De argumenten binnen het verhaal zal de studenten aan het nadenken zetten, de evidentie binnen de argumenten zal ervoor zorgen dat de studenten overtuigd zullen worden, mits de kwaliteit van de evidentie hoog is. Om de effectiviteit van de evidentie te onderzoeken, is het van belang dat de betrokkenheid van de studenten bij het onderwerp van een hoog niveau is. Boster (2000) stelt dat bij een hoge betrokkenheid de evidentie een duidelijke invloed heeft op de kwaliteit van de argumenten. Echter bij een lage betrokkenheid is de invloed van de evidentie nihil.

'For instance, from the Elaboration Likelihood Model (Petty, Cacioppo, & Goldman, 1981) one may derive the proposition that including evidence of high quality increases conformity to message recommendations to a greater extent than evidence of low quality when audiences are involved highly in the topic or issue, but that evidence quality has no impact on conformity to message recommendations when audiences are not involved highly in the topic.' (Boster, 2000, p.296). Om deze betrokkenheid te vergroten, spelen de begrippen aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld een grote rol.

4.7.2 Aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid

1B. Welke rol spelen aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en de aansluiting bij de belevingswereld van de doelgroep in dit verband?

Anekdotische en statistische evidentie worden vaak als meest effectieve evidenties genoemd. Bij de anekdotische evidentie worden persoonlijke verhalen of ervaringen verteld om een argument kracht bij te zetten. Bij de statistische evidentie wordt kracht bij een argument gezet door de toehoorder feitelijke informatie aan te reiken. Deze twee evidenties kunnen ervoor zorgen dat de aandacht getrokken en behouden wordt. Ook kunnen deze evidenties ervoor zorgen dat de studenten de argumenten zullen accepteren. Om tot deze acceptatie te komen moeten de evidenties inspelen op de drie aspecten genoemd in stap 3 van het *Intervention Mapping* (paragraaf 4.6, p. 45); aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld. Door in het filmpje de drie aspecten te vergroten, is de waarschijnlijkheid groot dat de argumenten geaccepteerd worden. De aantrekkelijkheid van het filmpje zal ervoor zorgen dat de aandacht behouden wordt en de betrokkenheid vergroot wordt. De begrijpelijkheid in het filmpje zal ervoor zorgen dat de argumenten duidelijk naar voren komen en dat de boodschap duidelijk is. Door deze aspecten te vergroten is de kans groot dat de attitude positief beïnvloed wordt. De twee aspecten aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid komen samen in de aansluiting met de belevingswereld. Als het filmpje niet aansluit op de belevingswereld zal er geen betrokkenheid zijn, de aandacht niet behouden worden, de argumenten niet duidelijk naar voren komen en de boodschap niet duidelijk zijn. Zonder de aansluiting met de belevingswereld zal de voorlichting niet aantrekkelijk en begrijpelijk zijn. De drie aspecten spelen een belangrijke rol in mijn onderzoek om te kijken welke evidentie, de statistische of anekdotische, nu het meest geschikt is binnen een voorlichting over kindermisbruik. Door dit onderzoek uit te voeren, zal ik een bijdrage leveren aan de heersende discussie over de effectiviteit van de evidenties in paragraaf 4.5 (p. 41).

“Noel, 2 years old, is being abused every day.”

“85% of the kids in the street are abused.”

Databeschrijving

5. Leeftijden, cijfers, namen en/of percentages

In dit hoofdstuk zullen mijn data beschrijven worden in volgorde van de verschillende onderzoeksmethodes: Observatie, vragenlijst en discussie. De topics uit het stappenplan van Pol (2006), begrijpelijkheid, aantrekkelijkheid en aansluiting met de belevingswereld, zullen hierbij als leidraad dienen.

5.1 Observatie

In deze paragraaf zullen de resultaten beschrijven worden van de observaties. Deze observaties zijn uitgevoerd bij de vertoning van de filmpjes. Door de reacties van de studenten te peilen bij de verschillende type evidenties, kan bekeken worden welk type evidentie de meeste reacties te weeg brengen en wat voor reacties dit zijn. De reacties bij het zien van de film zullen voornamelijk betrekking hebben op de aantrekkelijkheid van de filmpjes. Door deze reacties van de verschillende filmpjes naast elkaar te zetten, kan bekeken worden welk filmpje de studenten als meest aantrekkelijk ervaren. De begrijpelijkheid van de filmpjes is in een observatie lastig te bepalen, omdat pas in de vragenlijst en discussie expliciet naar voren kan komen hoe begrijpelijk de studenten de filmpjes vonden. Dit geldt tevens voor de vraag in hoeverre het filmpje aansluit met de belevingswereld. De aansluiting met de belevingswereld van de studenten is een combinatie van aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid en kan niet zomaar van de gezichten afgelezen worden.

Bij de vertoning van de beide filmpjes over kindermisbruik waren de studenten aandachtig aan het kijken. Alle studenten zorgden ervoor dat zij de filmpjes goed konden zien en horen. In de eerste groep vrouwelijke respondenten werd er al snel gefluisterd tijdens de statistische film. Dit gefluister was in het *Cebuano*, waardoor ik het niet kon verstaan. De vrouwen keken gefocust naar het scherm. Tijdens de vertoning van het anekdotische filmpje, werden er meer opmerkingen geplaatst dan bij de vertoning van het statistische filmpje. Deze opmerkingen klonken in mijn oren opgewonden. In de opwindende leken de vrouwelijke studenten vooral verrast en geschrokken. Vooral bij het zien van de jonge leeftijden waarin de kinderen misbruikt worden, werden opgewonden geluiden geuit. Op het moment dat de foto in beeld kwam van een negenjarig jongetje die zich bij een bende aangesloten heeft, werd er hevig gefluisterd.

De tweede groep vrouwelijke respondenten leek in de observatie veel op de eerste groep. In deze groep heb ik eerst het anekdotische filmpje laten zien en vervolgens het statistische filmpje. Deze groep was in ieder geval stiller tijdens de filmpjes; er werd niet zoveel gefluisterd. Echter viel het op dat ook in deze groep het anekdotische filmpje de meeste reacties mee zich bracht. Tijdens dit filmpje werden er herhaaldelijk opgewonden opmerkingen gemaakt bij het zien van de jonge leeftijden. Uit de opmerkingen kon ik opmaken dat het over de leeftijd ging; de leeftijden werden in het Engels uitgesproken. Bij de vertoning van de statistische film bleven de vrouwelijke studenten een stuk rustiger. Bij dit filmpje zaten zij aandachtig en stil te kijken. De studenten keken erg gefocust en er werden nauwelijks opmerkingen gemaakt.

De derde groep respondenten, bestaande uit mannelijke studenten, was een stuk stiller dan de eerste twee groepen vrouwelijke respondenten. De mannelijke studenten keken gefocust naar het eerste filmpje, de statistische. Tijdens het filmpje keken de studenten aandachtig en geconcentreerd naar het beeld. Er werd niet gesproken en er was geen interactie in de groep. Tijdens het tweede filmpje, de anekdotische, leken de studenten minder gefocust en waren de mannelijke studenten enigszins onrustig. Onderling werd er oogcontact en interactie gezocht.

Ook in de vierde groep respondenten, de tweede groep mannelijke respondenten, werd er nauwelijks gesproken bij de filmpjes. In deze groep werd eerst het anekdotische filmpje getoond en vervolgens de statistische. Bij het eerste filmpje leken de mannelijke studenten nog niet echt de concentratie te hebben. De studenten waren onrustig en keken niet gefocust naar het scherm. Ook werd er soms gelachen bij het lezen van de namen van de kinderen in het filmpje. Bij het statistische filmpje waren de jongens duidelijk meer gefocust. De mannelijke studenten werden rustiger en keken aandachtig naar het filmpje.

In alle groepen keken de studenten aandachtig naar de filmpjes. De twee groepen vrouwelijke respondenten reageerden opgewonden en geschrokken bij het zien van de anekdotische film. Vooral het zien van de jonge leeftijden van de kinderen, bracht bij deze groep de meeste opmerkingen en reacties teweeg. De vrouwelijke studenten keken ook aandachtig naar de statistische film, echter waren zij tijdens de vertoning een stuk minder opgewonden en was er nauwelijks interactie in de groepen. Bij de mannelijke respondenten was de balans net andersom. Bij de statistische film keken de mannen erg aandachtig en gefocust. Tijdens de vertoning van de anekdotische film leken de mannen minder geconcentreerd en enigszins onrustig. Het lijkt dat de vrouwelijke respondenten de anekdotische film als aantrekkelijkst ervaren. De vrouwelijke respondenten leken bij de statistische film minder onder de indruk dan bij de anekdotische film. De vrouwen reageerden voornamelijk op het zien van de jonge leeftijden van de kinderen die de misbruik ervaren. De vrouwen leken oprecht geschrokken te zijn van deze jonge leeftijd. Bij de mannen echter zorgde de statistische film juist voor concentratie en focus. De anekdotische film maakte de mannen onrustig en leek ervoor te zorgen dat de mannen hun aandacht er lastig bij konden houden. Het lijkt dan ook bij deze observatie dat de statistische evidentie beter aansluit bij de mannelijke belevingswereld. Daar waar de vrouwen keken naar de jonge leeftijden, was het de hoge percentages in de statistische film waarop de mannen reageerden.

5.2 Vragenlijst

In deze paragraaf zullen de resultaten beschrijven worden die verkregen zijn vanuit de vragenlijst. Deze vragenlijst heeft elke respondent ingevuld na het zien van de twee verschillende films. De vragen in de vragenlijst zijn gevormd naar de aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld van de studenten. De vragen zijn beantwoord met daarbij een korte motivatie van het antwoord. De antwoorden van de studenten op de verschillende vragen in de vragenlijst, geven handvatten om de meningen van de studenten te peilen en een antwoord te kunnen vormen op de hoofdvraag van mijn onderzoek. In deze paragraaf zal elke open vraag behandeld worden en daarbij per geslacht ingaan worden op de belangrijkste bevindingen. De meerkeuze vragen uit de vragenlijst zijn niet in de databeschrijving opgenomen. De vragen zijn in mijn ogen sociaal wenselijk beantwoord en hebben geen toegevoegde waarde. Zo heeft de vraag of de studenten bij het zien van de film zich in zullen zetten tegen kindermisbruik, bijna een 100% voor yes. In de discussie (p. 92) zal ik hier verder op ingaan. Ik zal dan precies uitleggen waarom ik de vragen niet kan gebruiken en kijken of ik de vragen anders had moeten stellen.

5.2.1 Which of the videos describes the problem around child abuse the best?

Het merendeel van de vrouwelijke respondenten in de eerste twee groepen hadden een voorkeur voor de statistische evidentie in de films. Volgens deze vrouwelijke respondenten beschrijft de statistische evidentie het probleem rondom kindermisbruik het beste. In de film met de statistische evidentie werd het probleem volgens hen duidelijk, helder en begrijpelijk beschreven. Van de twintig vrouwelijke respondenten hebben er vijftien gekozen voor de film met de statistische evidentie. Veel respondenten geven aan dat de statistieken, getoond in de statistische film, een duidelijk beeld geven met betrekking tot de omvang van het probleem. Door de statistieken werd hen de omvang van het probleem duidelijk en zagen zij het geheel van het probleem. Ook de percentages binnen de film vonden de vrouwelijke respondenten een toegevoegde waarde in het kader van de begrijpelijkheid van het onderwerp van het filmpje. Veel van de studenten gaven aan dat door de percentages de grootte van het probleem zichtbaar werd en dit de begrijpelijkheid vergrootte richting actie tegen kindermisbruik.

"I choose video number 1 (statistisch) that describes the problem the best, because it explains well the percentage of the children who are being abused. Just to imagine that huge percentage of children who are being abused." (Respondent 10, groep 1; vrouw)

Vijf vrouwelijke studenten gaven aan dat zij de anekdotische versie van het filmpje het probleem rondom kindermisbruik het beste beschreef. Deze respondenten gaven aan dat voor hun de begrijpelijkheid vergroot werd, door het zien van de jonge leeftijden van de kinderen en de persoonlijke aard in het filmpje, waarbij het type misbruik gecombineerd wordt met een naam en gezicht.

"The first video (anekdotisch) might not be as accurate in statistics like the second video, but I find it more attention catching considering the age range of the children being featured and so as the problems they have encountered at their young age." (Respondent 3, groep 2; vrouw)

De mannelijke respondenten in de andere twee groepen geven ook de voorkeur aan de film met de statistische evidentie boven het filmpje met de anekdotische evidentie. Van de twintig mannelijke respondenten geven er twaalf aan de statistische boodschap als beste te beschouwen als het gaat om de beschrijving van het probleem rondom kindermisbruik. Als argumenten voor hun antwoorden komen vooral de aspecten percentage en generalisatie naar voren. De mannelijke studenten geven aan dat voor hun het probleem echt duidelijk wordt door de grootte van het probleem te tonen. Verder geeft het merendeel van de mannen aan dat het probleem duidelijk naar voren komt door de percentages. De percentages in de statistische film beschrijven het probleem rondom kindermisbruik helder en duidelijk.

“Video number two (statistisch), because it gives the best description of the problem around child abuse because it is stated in general elaboration there is a quantitative and precise numbers in percentage of those children who are abused in several ways.” (Respondent 8, groep 4; man)

De acht mannelijke respondenten die de anekdotische film als beste vonden bij deze vraag, beargumenteerden dit met dezelfde redenen als hun vrouwelijke collega respondenten. Door het zien van de jonge leeftijden en de specifieke gevallen van kindermisbruik, werd in hun ogen het probleem rondom kindermisbruik het beste omschreven.

“The video number 1 (anekdotisch), because it shows the profile of the abused children. The children from video one with age and the kind of abuse that they have experienced.”
(Respondent 7, groep 4; man)

Tevens gaven zij voorkeur aan de gedetailleerde informatie van de kinderen, boven de generalisatie van het probleem.

“The video number 2 (anekdotisch). It’s because it uses the approach of induction where in it highlights the specific problem down to its general issue.” (Respondent 1, groep 3; man)

5.2.2 Which one of the videos did you like more?

Met deze vraag wordt direct naar de aantrekkelijkheid van de verschillende filmpjes gevraagd. In de twee groepen vrouwelijke respondenten lagen de statistische en anekdotische evidentie opvallend dichtbij elkaar. Van de twintig vrouwelijke studenten hebben er elf gekozen voor de anekdotische evidentie. Een kleine meerderheid tegenover de negen studenten die voor de statistische film gekozen hebben. De argumenten die de studenten gebruikten om hun keuze toe te lichten hebben veel overeenkomsten met de antwoorden op de vorige vraag. Bij deze vraag over de aantrekkelijkheid van de filmpjes werd veelal bij de anekdotische evidentie gekozen voor de naam, leeftijd en het persoonlijke karakter, als belangrijkste aspecten om de keuze te verantwoorden. Juist deze aspecten zorgden ervoor dat een groot deel van de studenten voor de anekdotische film kozen als meest aantrekkelijk. De aspecten die een anekdotische evidentie typeert en die een statistische weergave van het probleem mist, in de ogen van deze vrouwelijke studenten.

“It enhances awareness though not as accurate on the number or percentage of the children in the world, but awareness on how terrible are the problems being encountered by the children at a very young age.”
(Respondent 3, groep 2; vrouw)

Toch hebben nog veel vrouwelijke respondenten voor de statistische film gekozen. Deze vrouwelijke respondenten geven aan dat door de statistieken en percentages in de film, een totaal beeld gevormd wordt met betrekking tot kindermisbruik. Juist deze generalisatie vergroot de aantrekkelijkheid in de ogen van de desbetreffende studentes, omdat het hen de ogen opende over hoe groot het probleem is.

“I like video one (statistisch) for it has a generalization of the sad reality here in the Philippines that child abuse is rampant and killing the bright future of those children.” (Respondent 2, groep 1; vrouw)

In de beide groepen mannelijke respondenten ligt de balans in de aantrekkelijkheid van de verschillende filmpjes gelijk. Precies de helft van de mannelijke studenten kozen voor de anekdotische film, daar waar de andere helft koos voor de statistische film. Ook de mannelijke studenten gaven aan dat de anekdotische evidentie de aantrekkelijkheid vergroot door de weergave van persoonlijke aard.

“The video that I found interesting and I like the most is the video two (anekdotisch), because it deals directly and offers information with specific profiles of children directly affected by child abuse.”
(Respondent 1, groep 3; man)

De persoonlijke profielen van de kinderen geschetst in de film, trekt de mannen aan, doordat dit de kinderen echt maakt. De mannelijke respondenten zien de echtheid van de personen en hun situatie.

"I like video two (anekdotisch) more because it has basis. Not just statistical evidences, but real people who need real help." (Respondent 4, groep 3; man)

De statistische film daarentegen geeft volgens de andere tien mannelijke respondenten een duidelijk overzicht van het probleem rondom kindermisbruik. De cijfers die zij terugzien in de film, trekt de mannen aan en zorgt ervoor dat zij deze manier van evidentie kiezen.

"The video number one (statistisch) because it give information on the quantitative percentage of the children that had been abused every day." (Respondent 2, groep 3; man)

Opvallend is dat bij deze vraag zowel bij de vrouwen als bij de mannen de meningen enorm verdeeld zijn. Daar waar de statistische film een kleine meerderheid behaald bij de vrouwen, is de balans bij de mannen precies gelijk. Er wordt bij deze vraag niet duidelijk de voorkeur gegeven aan een type evidentie.

5.2.3 Which one of the videos, do you think, will bring the most understanding to your fellow students about child abuse?

Met deze vraag wordt een combinatie gevraagd van begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld van hun medestudenten. De vraag is gericht op het begrip rondom de grootte van het probleem van kindermisbruik in de Filippijnen. Bij deze vraag hebben zeven vrouwelijke respondenten geantwoord dat de statistische evidentie in de film het meeste begrip zal brengen bij de medestudent. De antwoorden van deze zeven respondenten hadden dezelfde strekking in de vorm van een totaalbeeld en generalisatie van het probleem, iets wat in de vorige vragen ook naar voren is gekomen.

"It is generalized and helps you realize how many of the 83 million people in the Philippines are suffering abuse." (Respondent 3, groep 2; vrouw)

Volgens deze studenten is het juist belangrijk dat de studenten begrijpen hoe groot het probleem nu werkelijk is en dat er actie ondernomen moet worden, voordat nog meer kinderen het slachtoffer worden van kindermisbruik. Twaalf andere vrouwelijke respondenten gaven aan dat dit begrip juist gecreëerd wordt door anekdotische evidentie in de andere film. Deze anekdotische manier van argumenteren zorgt volgens deze studenten ervoor dat de ogen van de andere studenten geopend worden, als zij zien welke kinderen te lijden hebben onder kindermisbruik in combinatie met de jonge leeftijden.

"Video number two (anekdotisch), because it serves as an eye opener to other students that there are children who suffered different types of abuses at an early age which ruins their future."
(Respondent 6, groep 1; vrouw)

Een student in de tweede groep vrouwelijke respondenten gaf een opvallend antwoord. Daar waar de andere studenten kozen voor een bepaalde evidentie, gaf zij aan een combinatie van beide type evidentie het beste te vinden om begrip over te brengen op de medestudent. Zo zegt zij dat de percentages in de statistische evidentie voor een duidelijke weergave zorgt wat betreft het totaalbeeld en dat de anekdotische evidentie in het andere filmpje het beeld compleet maakt.

"For me, it's the first and second video because it shows the percentage population of the children being abused and together with it the students would also know how the children are being abused." (Respondent 9, groep 2; vrouw)

Van de mannelijke respondenten kiest het merendeel, in tegenstelling tot de vrouwelijke respondenten, voor de statistische evidentie. Dertien mannen in totaal beargumenteren de statistische evidentie als de film die het meest begrip zal brengen bij de medestudenten. De mannen geven aan dat de algemene feiten in de statistische film ervoor zorgen dat de medestudenten begrip zullen tonen voor de situatie van de misbruikte kinderen. Ook geven de statistieken volgens de dertien mannelijke respondenten aan dat zij verkregen zijn uit een onderzoek. De anekdotische argumentatie mist in hun ogen de basis van een onderzoek en komt daardoor minder betrouwbaar over.

"Video number one (statistisch), because in this video it stated the general facts of the level in the Philippines which is child abuse range. It's really based to survey's and facts."
(Respondent 6, groep 3; man)

De zeven mannelijke studenten die gekozen hebben voor de anekdotische evidentie bij deze vraag geven aan dat juist door deze type film de medestudenten begrip zullen tonen, omdat er duidelijk naar voren komt welke type misbruik welk kind ondergaat. Door de naam en leeftijd van deze kinderen zullen de medestudenten, volgens de mannelijke respondenten, schreeuwen om hulp.

"The video number two (anekdotisch) will bring the most understanding to my fellow students about child abuse, because it highlights the profile and reveals the name of the directly affected individuals that needs our attention and help." (Respondent 1, groep 3; man)

Daar waar het grootste gedeelte van de vrouwelijke respondenten kiezen voor de anekdotische evidentie, kiezen de mannen juist voor de statistische evidentie. Echter valt op dat beide geslachten vaak wel dezelfde argumentatie gebruiken om hun antwoord te verklaren. Tevens viel het bij deze vraag op dat een student koos voor een combinatie van beide.

5.2.4 Which one of the videos, do you think, will interest your fellow students more?

Deze vraag gaat over de aantrekkelijkheid van het filmpje in combinatie met de aansluiting op de belevingswereld van de studenten, door de ogen van medestudenten. In hoeverre wekt een type evidentie de interesse op van medestudenten, zodat zij zich gaan verdiepen in het onderwerp en meer willen weten over de kinderen, die te maken hebben met kindermisbruik. De vrouwelijke respondenten geven duidelijk de voorkeur aan de anekdotische evidentie. Vijftien van de twintig vrouwelijke studenten kozen voor de anekdotische evidentie in de film. Zij stellen dat deze manier van argumentatie de meeste interesse zal opwekken bij hun medestudenten. De anekdotische weergave in de film zorgt voor persoonlijke interesse. Tijdens het kijken verklaarde de studenten dat je toch een band creëert met de kinderen in de film, omdat je ze leert kennen.

"I think number two (anekdotisch), because of the children being shown who are being abused. The students might get curious what had really happened to them and wanted to know how are they doing today."
(Respondent 10, groep 1; vrouw)

Door de persoonlijke kenmerken in de film, zoals de namen en leeftijden van de kinderen, wordt de interesse opgewekt om nog meer te weten te komen over de kinderen en dan vooral wat hun situatie nu is. De vijf studenten die kozen voor de statistische film, verklaarde echter dat juist het weglaten van deze persoonlijke informatie, de interesse opwekt op uit te zoeken wie deze kinderen precies zijn en hoe het komt dat deze kinderen misbruikt worden.

"The video number one (statistisch) will tickle your mind, because questions will rise up to your mind on how is that children experience abuse or how is that children being abuse on such innocent faces portrayed."
(Respondent 1, groep 1; vrouw)

Ook bij de twintig mannelijke respondenten, wordt de anekdotische film gekozen boven de statistische versie. Echter is het verschil kleiner dan bij de vrouwen. Elf mannelijke studenten geven aan dat de anekdotische evidentie de interesse zal opwekken bij de medestudenten. Dit om dezelfde reden als bij de vrouwen, namelijk dat de persoonlijke kenmerken in de film ervoor zorgen dat men meer wilt weten over de levens van deze kinderen.

"I think the second video (anekdotisch). It will be more interesting to know the lives of those who were mentioned." (Respondent 3, groep 3; man)

Acht studenten kozen voor de statistische film, omdat de gegevens in de film volgens deze studenten ervoor zorgen dat de medestudenten meer te weten willen komen over kindermisbruik. Door de statistieken in de video zullen de studenten het fenomeen kindermisbruik willen bestuderen en onderzoeken.

"Video number one (statistisch), because it challenge the students to study more about child abuse and it's percent." (Respondent 6, groep 3; man)

Een mannelijke student geeft aan geen voorkeur te kunnen geven aan een van de twee type evidenties. Hij geeft aan dat beide films aspecten bevatten die de interesse opwekken. Bij deze vraag naar de aantrekkelijkheid van de films en de aansluiting bij de medestudenten van de respondenten, komt duidelijk naar voren dat de anekdotische evidentie de meeste interesse zal opwekken. Daar waar de vrouwen vooral kozen voor de anekdotische evidentie, zijn de mannen meer verdeeld.

5.2.5 Which one of the videos, do you think, will bring your fellow students awareness of child abuse?

Deze vraag gaat over het bewustzijn rondom het probleem van kindermisbruik in de Filippijnen. De vraag is niet specifiek in te delen naar begrijpelijkheid of aantrekkelijkheid, maar is meer een combinatie van beide. Zonder aantrekkelijkheid en zonder het probleem te begrijpen zal bewustwording namelijk niet behaald worden. Tevens heeft deze vraag te maken met aansluiting van de belevingswereld, omdat er gevraagd wordt welk filmpje bewustzijn over kindermisbruik zal creëren bij de medestudenten. In de twee groepen met vrouwelijke respondenten is er een duidelijke voorkeur naar de statistische film. Twaalf vrouwelijke studenten verklaren dat de statistische evidentie het meeste bewustzijn zal creëren, omdat deze een overzicht geeft van het totale probleem. Wanneer mensen in getallen zien hoe groot het probleem is bewustwording vanzelf zal komen.

"Video two (statistisch), because it is general. People will be more aware of the problem if they have seen the wholeness of the problem of how it greatly affects the child's life."

(Respondent 5, groep 2; vrouw)

Zes vrouwelijke respondenten stellen echter dat juist de veelheid van informatie over de kinderen in de anekdotische versie van de film, ervoor zal zorgen dat men bewust zal worden van het probleem rondom kindermisbruik. Deze studenten stellen dat door te leren van de verhalen van de kinderen, de ogen geopend zullen worden.

"The video number two (anekdotisch) is the best video be recommended, because there were accounts and information on how the child was being abused and learning their story could help us wake our thoughts on abuses." (Respondent 1, groep 1; vrouw)

Twee vrouwen gaven aan dat een combinatie van beide filmpjes bewustzijn zal creëren. Want de combinatie tussen aan de ene kant percentages en hoeveelheden en aan de andere kant de namen, leeftijden en verhalen, zal pas echt zorgen voor bewustwording van kindermisbruik.

Tien mannelijke studenten geven aan dat de statistische weergave van de argumenten medestudenten, bewustzijn bij zal brengen over kindermisbruik. Net zoals de vrouwelijke respondenten beargumenteren de mannen dit met het feit dat de statistieken voor een totaalbeeld zorgen en weergeven hoe groot het probleem werkelijk is. Voor deze studenten is het belangrijk dat men beseft dat het niet enkele kinderen betreft, maar velen.

"For awareness it's video number 1 (statistisch). It shows the percentage of the Filipino children who were abused. It tells numbers, not only one but many."

(Respondent 9, groep 3; man)

Zeven mannelijke respondenten geven aan dat in hun ogen de anekdotische evidentie voor bewustzijn zal zorgen. Belangrijk voor deze zeven studenten is dat de verhalen van de kinderen de echtheid vergroot en de waarheid toont. De kinderen in de foto's komen tot leven en worden gezien als echte kinderen. Door te beseffen dat de film de realiteit weergeeft, zullen menig student bewust worden van kindermisbruik.

"It is video one (anekdotisch), because it gives them awareness about the real situation of child abuse in the Philippines." (Respondent 1, groep 4; man)

Drie mannelijke respondenten geven aan een combinatie tussen beide evidenties het beste te vinden, omdat de combinatie alle aspecten bevat om de mensen bewust te maken. Bij deze vraag ligt de voorkeur bij statistische evidentie, maar de argumentatie gebruikt bij de keuze voor de anekdotische evidentie kan niet zomaar verworpen worden. In totaal geven vijf mannelijke en vrouwelijke respondenten bij deze vraag aan dat een combinatie pas echt zal zorgen voor complete bewustwording onder de studenten over kindermisbruik.

5.2.6 Which of the videos, do you think, will make your fellow students show willingness to help us discourage child abuse?

De laatste vraag in de vragenlijst is, net zoals de vorige vraag, een combinatie van aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid. Het vraagt naar welke film de medestudenten van de respondenten op de been zal brengen om actie te voeren tegen kindermisbruik. Om tot deze bereidheid te komen, is zowel een aantrekkelijk filmpje als een begrijpelijk filmpje vereist. In de twee vrouwelijke groepen wordt er bijna evenveel gekozen voor de statistische film als voor de anekdotische film. Zo zijn er acht vrouwen die duidelijk de voorkeur geven aan de statistische weergave van de argumenten. Deze vrouwen vinden belangrijk dat men beseft hoe groot het probleem is rondom kindermisbruik. De grootte van het probleem activeert volgens deze vrouwen de meeste medestudenten.

"The second video (statistisch) will make my fellow students show willingness to help discourage child abuse. Unlike the first video, the second video shows not only a single case of child abuse but it shows the totality of children being abused. Since the number of children being abused are really high, it makes them help to discourage child abuse." (Respondent 10, groep 2; vrouw)

Van de twintig vrouwelijke respondenten kozen er zeven voor de anekdotische film. Ook bij deze vraag werd de veelheid van informatie in de film geprezen. De vertoning van de foto's van de kinderen in combinatie met de jonge leeftijden, bracht voor deze zeven studenten de meeste reacties met zich mee. Het zien van de jonge leeftijden zal de medestudenten doen realiseren hoe jong misbruik voorkomt. De jonge leeftijden zal de kijker laten schrikken en doen opleven.

"Video number one (anekdotisch), since it shows an age range it would remind us every day of the things we saw on the video whenever we encounter a child. We become reminded of the things these children would be in to if child abuse will not be stopped." (Respondent 3, groep 2; vrouw)

Bij deze vraag beantwoorden vijf vrouwelijke respondenten dat een combinatie van beide type evidentie het beste zal zijn in het mobiliseren van de medestudenten.

"I think both videos will make my fellow students show willingness to help discourage child abuse. It is because, I think it's not enough that we know how the children are being abused but we also need to know how many children are being abused." (Respondent 9, groep 2; vrouw)

Ook bij de mannelijke respondenten wordt de statistische film meer gekozen dan de anekdotische film. Zo zijn er negen studenten die stellen dat de statistische film op zichzelf voor de meeste bereidheid onder de studenten zal zorgen om mee te helpen kindermisbruik tegen te gaan. Ook deze mannen stellen, net als hun vrouwelijke collega's, dat het totaalbeeld en de hoeveelheden mensen zal laten realiseren hoe groot het probleem is, en dat actie nodig is.

"Video two (statistisch) will make my fellow students show some willingness to help because it shows the percentage and exact numbers of increasing victims of child abuse and it is so alarming." (Respondent 8, groep 4; man)

Zes mannelijke respondenten kozen echter voor de anekdotische film als de film die op zichzelf de medestudenten zal mobiliseren. Want, zo stellen deze studenten, de combinatie van het verhaal en het persoonlijke karakter van het filmpje zal mensen aansporen tot actie.

"The second video (anekdotisch) best describes the showcases of child abuse. The combination of the situations and the pictures will be an encouragement to discourage child abuse." (Respondent 7, groep 3; man)

Ook bij de mannelijke respondenten stellen vijf studenten dat een combinatie beter zal zijn, omdat juist de combinatie van cijfers en verhalen de mensen zal overtuigen en aansporen tot actie. Opvallend bij deze laatste vraag is dat er dus in totaal tien respondenten, vijf vrouwen en vijf mannen, kozen voor een combinatie van beide. Zij hebben voor een optie gekozen, die niet duidelijk in de vraagstelling naar voren komt.

5.3 Discussie

De discussie vond plaats na het invullen van de vragenlijst. De studenten hebben in stilte en zonder overleg de vragenlijst ingevuld. In de discussie hebben we de hoofdpunten uit de vragenlijst besproken, om te kijken of en waarom de meningen verdeeld waren. Ik zal in deze paragraaf de discussie beschrijven per focusgroep.

De vragen die we in de discussie behandeld hebben, zijn:

1. Can one of you describe the problem around child abuse?
2. Which way of reasoning, do you think, brings the biggest impact with it?
3. What movie, do you think, is most clear about child abuse?
4. In which movie, do you think, is the message 'stop child abuse' the clearest?
5. When you get home to your parents, neighbors or friends and you will talk about child abuse, which type of argumentation will you use?

5.3.1 Groep 1

De eerste groep vrouwelijke respondenten begonnen de discussie enigszins verlegen. De eerste vraag werd kort behandeld. *"The problem around child abuse is that a large number of children are suffering from sexual abuse, drugs use and violence."* (Respondent 7, groep 1; vrouw). De andere studenten reageerden instemmend en vonden dat respondent 7 de essentie van het probleem rondom kindermisbruik benoemde. Bij de tweede vraag begon de discussie los te komen. Op de vraag welke argumentatie de grootste impact met zich mee bracht, waren de meningen verdeeld. Respondent 2 gaf aan dat de statistische argumentatie, in haar ogen, de grootste impact meebracht. Dit kwam volgens haar door de *'holistic view on child abuse'*. Zij gaf aan dat de statistische benadering een compleet beeld geeft van kindermisbruik in de Filippijnse samenleving. De statistische argumentatie belicht het probleem als een geheel en laat zien dat het de hele samenleving aangaat, en niet slechts een klein gedeelte. Respondent 6 reageerde dat juist de anekdotische benadering bij haar de grootste impact met zich meebracht. Juist vanwege het feit dat deze vorm van argumentatie geen geheel beeld geeft, maar het persoonlijk maakt. *"The most impact for me comes from the anecdotal movie, because it gives a face to the children."* (Respondent 6, groep 1; vrouw). Deze persoonlijke benadering zorgt, in de ogen van respondent 6, voor de grootste impact. Respondent 10 is het hier niet mee eens. Zij kan zich meer vinden in het antwoord van respondent 2. Zij reageert op de reactie van respondent 6 als volgt: *"The statistical movie, because I know abused kids. I know their faces, but I didn't know the seriously big amount."* (Respondent 10, groep 1; vrouw). Respondent 5 reageert direct hierop: *"The amount is shocking, but what really shocked me was the young age of the abused children."* (Respondent 5, groep 1; vrouw). Op de volgende vraag waren de meningen niet zo verdeeld. De groep vond de statistische film het duidelijkst over kindermisbruik. Slechts respondent 6 gaf aan de anekdotische film het duidelijkst te vinden, vanwege het persoonlijke aspect. De film liet in haar ogen juist duidelijk zien wie met kindermisbruik te maken heeft. De andere studenten waren het hier niet mee eens en gaven aan dat ook in de statistische film duidelijk naar voren kwam wie het slachtoffer zijn van kindermisbruik. Daarnaast gaf de statistische film door de cijfers een duidelijk beeld van het probleem. Respondent 6 gaf aan dat de statistische film inderdaad het duidelijkst is als het gaat om het probleem in het algemeen, maar dat de anekdotische film op de eigen manier toch heel duidelijk was.

"The second video (anekdotisch) is also very clear about the problem of child abuse, because it really gives you the faces and information about who are the children and what type of abuse the child is suffering from." (Respondent 6, groep 1; vrouw).

De volgende vraag ging over welk filmpje de boodschap het beste naar voren brengt. De vrouwelijke studenten waren het grotendeels met elkaar eens, met het feit dat dit ook de statistische film was. Respondent 6 bleef echter, net zoals bij de vorige vraag, bij de anekdotische benadering. Dit keer werd zij geholpen door respondent 10: *“The second video gives a clear view on the message, because it shows personal pictures and it brings emotion to the watcher; you will realize that child abuse should stop.”* (Respondent 10, groep 1; vrouw). De vrouwen die kozen voor de statistische film reageerden hierop dat juist de *overview* het probleem naar voren brengt en de situatie in de Filippijnen benadrukt. *“The statistical video gives the image of the social poverty in the Philippines.”* (Respondent 2, groep 1; vrouw). Op de laatste vraag, welke argumentatie de studenten zelf zouden gebruiken, waren de studenten eensgezind. Zij gaven aan dat als je in een gesprek zit, moet je met feiten en cijfers kunnen komen om in een korte tijd de informatie te delen. *“The statistical video gives us information that we can share.”* (Respondent 6, groep 1; vrouw). De statistische data in de film geeft volgens de studenten genoeg stof om concreet over het probleem te praten. Ook stellen zij dat de statistische informatie goed aansluit op de informatie die de mensen al hebben over het onderwerp. Ook respondent 10 geeft aan dat zij de statistische gegevens zal gebruiken, daar wij zij bij de vorige vraag de anekdotische film koos.

“The anecdotal video brings the message very clear, but people are already aware of the problem around child abuse. We can read it in de the newspaper and see it on tv. The statistical video gives new insights and more details to share.” (Respondent 10, groep 1; vrouw)

5.3.2 Groep 2

Op de eerste vraag in de discussie werd bijna exact hetzelfde antwoord gegeven als bij de eerste groep vrouwelijke respondenten. Echter werd er nog een toevoeging gedaan over het aantal gevallen van kindermisbruik. *“Children are suffering from different kinds of abuse, sexual and physical. Next to that the numbers are increasing.”* (Respondent 10, groep 2; vrouw). Net zoals bij de eerste groep, was de verdeeldheid bij de tweede vraag ook in deze groep erg groot. Zo waren er vrouwelijke respondenten die aangaven dat de jonge leeftijden bij de anekdotische film voor de grootste impact zorgt. *“The anecdotal movie is more appealing. The young age is shocking.”* (Respondent 3, groep 2; vrouw). Respondent 10 reageerde dat niet de jonge leeftijden in haar ogen zo schokkend waren, maar de hoge percentages in de statistische film. *“The high percentages will bring the most impact. It was like 85% of the children who are abused. That’s shocking, more then the young ages.”* (Respondent 10, groep 2; vrouw). Respondent 8 gaf respondent 10 gelijk en zei dat door het zien van de hoge cijfers, de mensen gemotiveerd zullen worden om zich in te zetten tegen kindermisbruik. *“The large number and statistical data will tell to the people that no it’s time to work hand in hand against child abuse.”* (Respondent 8, groep 2; vrouw). Respondent 4 was het niet met de andere studenten eens. Zij zei dat juist de anekdotische film de aandacht zal trekken om het probleem terug te dringen.

“The anecdotal movie has by far the most impact. It gets the attention because of the emotional aspect. It shows to the people that help is needed for the children and that even helping one child is a contribution.” (Respondent 4, groep 2; vrouw)

De discussie ging verder over de duidelijkheid van de filmpjes en het overbrengen van de boodschap. De verdeeldheid bleef groot. Zo waren er een aantal studenten die aangaven zich te kunnen vinden in het standpunt van respondent 4. De anekdotische film zorgt voor de connectie van de kijker met de kinderen in het filmpje. *“I’m not really into numbers. I more focused on emotional interest, specific names and ages. The anecdotal video makes the connecting with the viewers. You don’t have to be bright to follow the numbers and all. It is a down to earth video and the locals here will understand it.”* (Respondent 3, groep 2; vrouw). Respondent 6 opperde in de groep, dat een combinatie van beide eigenlijk het beste zou zijn. Zo stelde zij dat sommige mensen meer zullen neigen naar statistische gegevens, waar andere mensen meer neigen naar leeftijden en namen. Zij gaf aan een combinatie van aan de ene kant de hoeveelheid en aan de andere kant de gedetailleerde informatie, waarschijnlijk het duidelijkst zal zijn en de boodschap naar voren zal brengen. De andere studenten knikten instemmend.

Op de vraag welke argumentatie de studenten zullen gebruiken als zij iemand over kindermisbruik moeten vertellen, waren de studenten eensgezind. Door de laatste opmerking van respondent 6 was de trend gezet. De studenten antwoordden ook op deze vraag dat een combinatie echt het beste zal zijn.

“Both movies give are different and if you would use only one, you would tell only the half of the story. You need the statistics to tell the problem and the stories to touch the public.”
(Respondent 1, groep 2; vrouw).

5.3.3 Groep 3

Kindermisbruik is een groot probleem, daar zijn de mannelijke studenten van de derde groep het met elkaar eens. *“Child abuse in the Philippines is rampant. It already starts at an early age that children get abused.”* (Respondent 7, groep 3; man). Op de vraag welke film de grootste impact heeft, waren de studenten ook redelijk eensgezind. Het merendeel van de studenten kozen hier voor de anekdotische film. *“The anecdotal movie shows specific information about the children and it shows you who the abused children are and at what age they were the victim of the abuse.”* (Respondent 3, groep 3; man). De meeste mannelijke respondenten in deze groep waren het met de mening van respondent 3 eens. Slechts respondent 10 gaf aan te kiezen voor de statistische film. Hij vond dat het belangrijk was, dat mensen beseffen hoe groot het probleem is. Het ging in zijn ogen niet om de specifieke gevallen, maar om de omvang van het probleem. *“The statistical movie shows a broadened view on the problem of child abuse. Because of the percentage and the data presented in the video people will realize that child abuse is a big problem.”* (Respondent 10, groep 3; man). Student 4 zette vraagtekens bij de mening van student 10. Hij vertelde dat hij zich afvraagt of statistische data gemanipuleerd kan worden. *“I don’t trust statistical evidence, because it’s easy to manipulate and to adjust in the own advantage. The power of the anecdotal arguments is that it’s about real people. There real people make the impact. Not just some statistics that somebody made up.”* (Respondent 4, groep 3; man). De student in kwestie vond dat de statistische data gemakkelijk bedacht kon zijn. Wie zegt dat die data in het filmpje op waarheid berust is, vroeg hij zich af. Hij vond het waarschijnlijker dat de verhalen van de kinderen echt zijn, dan de hoge percentages in de film. Respondent 10 zei dat hij de percentages wel geloofwaardig vond, maar dat als hij een krantenartikel leest waarin percentages naar voren komen, kijkt hij altijd waar deze percentages op gebaseerd zijn. De discussie gaat verder over welk filmpje nu het duidelijkst overkomt op de studenten en welk filmpje de boodschap dan het beste naar voren brengt. De studenten waren op het punt gekomen dat ze realiseerden dat een combinatie van beide evidentie wellicht het beste is. Zo gaf respondent 8 aan dat een combinatie van beide het duidelijkst zal zijn en de boodschap als beste naar voren brengt.

“The anecdotal movie is specific. The statistical movie is general. So a combination of those to will be the most clear and will show the message the best.” (Respondent 8, groep 3; man).

De respondent werd bijgevallen door de rest van de studenten die erg enthousiast reageerden op zijn voorstel. *“The first video (statistisch) for the overview of the problem in the whole Philippines and the second video (anekdotisch) for the emotional and social touch so the people see that they should really do something against child abuse. The combination of anecdotal and statistical will show the problem and bring the impact.”* (Respondent 4, groep 3; man). De studenten in groep 3 waren het met elkaar eens; een combinatie is toch echt het beste. Op de vraag met welk type argument zij thuis over kindermisbruik zouden vertellen, werd eensgezind beantwoord met: Beide.

5.3.4 Groep 4

“The problem is about a large number of Filipino children who are suffering from different kinds of abuse, like sexually and physically.” (Respondent 6, groep 4; man). Op de vraag welk filmpje de grootste impact meebrengt, in de ogen van de studenten, wordt er verschillend geantwoord. Zo gaven een aantal studenten aan dat de statistische film de grootste impact meebracht, vanwege de hoge percentages. Zij waren geschokt bij het zien van de grote aantallen misbruikte kinderen. Andere studenten gaven aan juist voor de anekdotische benadering te kiezen, omdat in hun ogen de specifieke informatie de grootste impact heeft. Al snel gaat de discussie over welk filmpje nu het duidelijkst is over het probleem rondom kindermisbruik. Respondent 7 gaf aan dat de statistische benadering toch echt het duidelijkst is in zijn ogen. Het geeft namelijk kort en krachtig weer wat het probleem. *“The statistical movie is better because it gives the complete picture. Because of all the data, you will get the message in a short time and see that it is a bigger problem than most people know.”* (Respondent 7, groep 4; man). De studenten waren het hier met hem eens. Er was geen enkele student, die voor de anekdotische benadering koos. Op de vraag welk filmpje de boodschap het beste naar voren brengt, waren de studenten ook eensgezind. Ze gaven aan allemaal voor de statistische film te kiezen. *“You can’t solve the problem if you focus on single cases, you need to address the whole problem.”* (Respondent 2, groep 4; man). Ook vulden andere studenten aan dat de statistische film duidelijk naar voren brengt hoe groot het probleem precies is en dat mensen tot actie over moeten gaan. Als de discussie vervolgens verder ging met de vraag welke argumentatie de studenten zelf zouden gebruiken, was het antwoord duidelijk. De mannelijke studenten gingen in dit geval ook voor de statistisch benadering. *“Statistical is better, because it is more alarming.”* (Respondent 4, groep 4; man). Ook vulde een student het standpunt aan met een zeer praktische reden.

“The anecdotal movie is also good, just like the statistical one. But I would go for the statistical evidence, because that’s more convenient; it’s easier to tell and memorize the data, then to state something with just a name and an age.” (Respondent 6, groep 4; man).

Zijn medestudenten knikten instemmend en de discussie was gevoerd.

“Michelle, 14 years old, is sexually abused.”

“45% of the girls get sexually abused.”

Analyse

6. Spread the Language: Anekdotisch of Statistisch?

In dit hoofdstuk komen twee vragen naar voren. De eerste vraag die ik zal beantwoorden is: Is statistische of anekdotische evidentie het meest geschikt om de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid van de boodschap van een voorlichtingscampagne over kindermisbruik in de Filippijnen te vergroten bij studenten? De tweede vraag die aan bod zal komen is: Is er een verschil in resultaten tussen mannen en vrouwen? Ik zal tijdens de beantwoording van de eerste vraag al onderscheid maken tussen mannen en vrouwen, zodat ook deze tweede vraag beantwoord wordt. In dit hoofdstuk zal ik de literatuur verbinden met mijn onderzoeksresultaten.

Allereerst zal ik de resultaten analyseren aan de hand van de gehanteerde onderzoeksmethoden, observaties, vragenlijsten en de discussies. Vervolgens zal ik mijn onderzoek afzetten tegen het onderzoek van Baesler en Burgoon. Op deze manier zal ik het onderzoek positioneren in de heersende discussie over het effectief gebruik van evidenties. Tevens zal ik ingaan op de gedragsintentie van de studenten. Ik zal de attitude van de studenten analyseren en de sociale norm rondom het onderwerp in kaart brengen, om zo de beïnvloeding van de gedragsintentie te analyseren. Tot slot volgt een korte concluderende paragraaf over het gebruik en de invloed van de narratieve benadering in mijn onderzoek.

6.1.1 Observatie

Als eerste zal ik ingaan op de observaties, doordat ik geobserveerd heb per groep kan er direct onderscheid worden gemaakt tussen mannen en vrouwen. Wat mij opviel tijdens de observaties, is dat de vrouwelijke respondenten de meeste reacties toonden bij het zien van de anekdotische video. De vrouwelijke respondenten keken aandachtig naar de filmpjes en reageerden geschrokken en opgewonden bij het zien van de anekdotische data in de video. Vooral wanneer de jonge leeftijden van de kinderen, die lijden onder kindermisbruik, te zien was, klonk er veel gefluister. Bij het zien van de statistische video waren de vrouwen stukken minder opgewonden en hadden zij geen interactie onderling. Bij de mannelijke respondenten was de balans net andersom. Bij de statistische video keken de mannen erg aandachtig en gefocust. Tijdens de vertoning van de anekdotische video keken de mannen minder geconcentreerd en enigszins onrustig. Het is lastig aan deze observatie directe conclusies te verbinden. Op het eerste gezicht lijkt het erop dat de vrouwelijke respondenten de anekdotische video als meest aantrekkelijk ervaren. Dit baseer ik dan op het feit dat bij het zien van deze video de vrouwelijke respondenten opgewonden reageren. Deze opgewonden reacties hebben te maken met de manier waarop de vrouwelijke studenten de film ervaren. Bij de statistische video kwamen nauwelijks reacties voor. Vonden zij de anekdotische video dan aantrekkelijker of waren zij juist bij de statistische video geraakt en daardoor geconcentreerd. De beide groepen mannen waren geconcentreerd bij de statistische video. Bij de anekdotische video waren de mannen de concentratie kwijt en werden zij erg onrustig. De opmerkingen die zij plaatsten leken niets te maken te hebben met de video. De statistische evidentie had hun volledige aandacht.

6.1.2 Vragenlijst

Om de vragen uit de vragenlijst optimaal te kunnen analyseren, heb ik de antwoorden weergegeven in een matrixstructuur.

Mannen	Vraag 3 (B)	Vraag 4 (A)	Vraag 5 (B)	Vraag 6 (A)	Vraag 7 (BA)	Vraag 10 (BA)
Statistisch	12	10	13	8	10	9
Anekdotisch	8	10	7	11	7	6
Combinatie				1	3	5

Tabel 6.1: Vragenlijst mannen – N=20

In de tabel staat de B voor begrijpelijkheid en de A voor aantrekkelijkheid. In het geval van BA worden zowel naar de begrijpelijkheid als de aantrekkelijkheid gevraagd. Uit de tabel is duidelijk af te lezen dat de mannelijke respondenten veelvuldig voor de statistische video gekozen hebben. Opvallend is dat bij de vragen over begrijpelijkheid, de mannelijke respondenten altijd kiezen voor de statistische benadering. Bij de vragen over aantrekkelijkheid wordt de anekdotische benadering als de meest effectieve gekozen. Bij de vragen met een combinatie van begrijpelijkheid en aantrekkelijkheid, komt de statistische benadering als beste naar voren. Bij deze vragen zijn er ook acht studenten (respectievelijk drie en vijf) die pleiten voor een combinatie van beide evidenties. Er wordt niet overduidelijk voor een type evidentie gekozen; de aantallen liggen dichtbij elkaar.

Vrouwen	Vraag 3 (B)	Vraag 4 (A)	Vraag 5 (B)	Vraag 6 (A)	Vraag 7 (BA)	Vraag 10 (BA)
Statistisch	15	9	7	5	12	8
Anekdotisch	5	11	12	15	6	7
Combinatie			1		2	5

Tabel 6.2: Vragenlijst vrouwen – N=20

De vrouwelijke respondenten kiezen bij de vragen over aantrekkelijkheid voor de anekdotische benadering. Bij de vragen over begrijpelijkheid zijn de vrouwen verdeeld. Bij vraag drie wordt er met een grote meerderheid gekozen voor de statistische benadering. Bij vraag vijf wordt er dan weer gekozen voor de anekdotische benadering. Vraag drie is een vraag gericht op de persoon; welke video beschrijft volgens jou het probleem het beste. Vraag vijf heeft de koppeling met de medestudenten; welke video zal het meeste begrip brengen bij je medestudenten. Wat opvallend is, is dat bij vraag 7 en 10, waar gevraagd wordt naar een combinatie voor aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid, het merendeel van de vrouwelijke respondenten gekozen hebben voor de statistische benadering. Ook bij de vrouwen zijn er respondenten, die uit zichzelf aangeven dat een combinatie van de beide type evidenties het beste zal zijn.

De verschillen tussen de mannelijke respondenten en de vrouwelijke respondenten zijn minimaal. Bij vraag 5 kiezen de mannen voor statistische evidentie en de vrouwen voor anekdotische evidentie. Bij vraag 4 kunnen we ook een klein verschil ontdekken. De vrouwen kiezen bij deze vraag voor de anekdotische benadering, waar de mannen een gelijke score behalen. Bij vraag 7 en 10 kiezen zowel de mannen als de vrouwen voor de statistische benadering. Ook is er bijna een gelijk aantal mannen en vrouwen, die aangeven dat een combinatie van de beide evidenties het beste is.

Allen	Vraag 3 (B)	Vraag 4 (A)	Vraag 5 (B)	Vraag 6 (A)	Vraag 7 (BA)	Vraag 10 (BA)
Statistisch	27	19	20	13	22	17
Anekdotisch	13	21	19	26	9	13
Combinatie			1	1	5	10

Tabel 6.3: Vragenlijst allen – N=40

Tabel 6.3 laat zien dat bij alle vragen, die betrekking hebben op de aantrekkelijk, gekozen wordt voor de anekdotische benadering. De vragen, die betrekking hebben op de begrijpelijkheid, halen een meerderheid op de statistische benadering. Bij een combinatie van aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid, wordt gekozen voor de statistische benadering. Blijkbaar weegt bij deze vragen de begrijpelijkheid toch zwaarder dan de aantrekkelijkheid, waardoor de studenten liever statistieken zien dan specifieke informatie en persoonlijke voorbeelden.

6.1.3 Discussie

De verdeeldheid bij de vragenlijst, was terug te zien bij de discussie. De vragen in de discussie zijn opgesteld om de antwoorden in de vragenlijst wat meer uit te diepen, door het in de groep te bespreken. Bij sommige vragen was de verdeeldheid groot en bij sommige vragen werd er door de gehele groep met een type evidentie ingestemd. Bij de vraag, over welk filmpje de grootste impact met zich meebrengt, is de verdeeldheid groot. Er worden voor beide type evidenties verschillende argumenten door de studenten naar voren gebracht. Op deze argumenten gaan de medestudenten wel in, maar het lukt ze, in mijn ogen, niet om de tegenargumenten van de tafel te vegen. De studenten geven in de discussie nadrukkelijk aan dat zij het standpunt van hun medestudent begrijpen, maar dat zij toch liever voor de andere benadering gaan. Ik krijg dan ook sterk het gevoel dat de effectiviteit van de evidentie samenhangt met de persoonlijke meningen van de toehoorders; de studenten geven goede argumenten, maar kiezen uiteindelijk voor de benadering die zij het leukst, interessantst of meest overtuigend vinden. En dan kiest de ene student voor de statistische benadering en de andere student voor de anekdotische benadering.

6.1.4 Anekdotisch of Statistisch?

Op basis van mijn bevindingen, kan ik geen duidelijke conclusie trekken. Bij de aantrekkelijkheid kiest het merendeel van de studenten voor de anekdotische benadering, maar toch zijn er nog een groot aantal die voor de statistische benadering kiezen. Bij begrijpelijkheid kiezen de meeste studenten voor de statistische benadering, maar zijn er ook een groot aantal studenten die kiezen voor de anekdotische benadering. Vaak liggen deze aantallen niet ver uit elkaar (vraag 4 en 5). Bij vraag 7 en 10 wordt dan toch voor de statistische benadering gekozen, ondanks het feit de vraag naast begrijpelijkheid ook naar de aantrekkelijkheid vraagt. Kort door de bocht zou geconcludeerd kunnen worden dat de statistische benadering meest frequent gekozen wordt, en dus het meest geschikt is voor een voorlichting over kindermisbruik. Wat echter interessanter is, is dat er door de studenten bij de vragenlijst en bij de discussie meerdere malen aangegeven wordt, voor een combinatie van statistische en anekdotische evidentie te willen kiezen. Bij de discussie zijn de studenten het in de meeste gevallen zelfs met elkaar eens dat als men thuis over kindermisbruik moet vertellen, een combinatie van beide het meest effectief zal zijn. De vragen in de vragenlijst en discussie zijn bewust opgesteld, dat in de vraagstelling niet duidelijk wordt dat de studenten ook voor een combinatie van evidenties kunnen kiezen. Ik vraag vaak specifiek naar 'welke van de video's' of 'welke van de argumentaties'. Deze vragen sturen op een keuze tussen video 1 en video 2, echter zijn er een groot aantal studenten die uit eigen initiatief opperen een combinatie van beide video's en argumentaties het beste te vinden.

Opvallend zijn dan ook de antwoorden op de eerste vraag in de discussie. In de eerste vraag wordt even kort gevraagd wat nu precies het probleem van kindermisbruik is. Elke groep geeft bijna hetzelfde antwoord, maar het interessante aspect is de opbouw van het antwoord.

"The problem around child abuse is that a large number of children are suffering from sexual abuse, drugs use and violence." (Respondent 7, groep 1; vrouw)

"Children are suffering from different kinds of abuse, sexual and physical. Next to that the numbers are increasing." (Respondent 10, groep 2; vrouw)

"Child abuse in the Philippines is rampant. It already starts at an early age that children get abused." (Respondent 7, groep 3; man)

"The problem is about a large number of Filipino children who are suffering from different kinds of abuse, like sexually and physically. " (Respondent 6, groep 4; man)

Als we de zinnen ontleden, zien we een deel van de zin refereert naar de statistische benadering ('*large numbers*', '*rampant*' of '*increasing numbers*') en het andere deel van de zin refereert naar de anekdotische benadering ('*different kinds of abuse, early age*'). In paragraaf 4.4.3 (p. 40) beschrijf ik de verschillende evidenties aan de hand van Rieke en Sillars. Zij stellen dat statistische evidentie een getalsmatige samenvatting is en anekdotische evidentie een specifiek geval of voorbeeld geeft (Rieke & Sillars in Hornikx, 2005, p. 208). De anekdotische benadering geeft specifieke gevallen en persoonlijke informatie. Leeftijden en voorbeelden van misbruik, zijn dan ook aspecten van deze benadering. Bij de statistische benadering wordt vooral gerefereerd aan cijfers en percentages. Als de studenten het probleem rondom kindermisbruik moeten uitleggen, gebruiken zij onbewust al een combinatie van de beide evidenties; getallen en specifieke informatie.

6.2 Statistisch, of toch ook anekdotisch?

In deze paragraaf zal ik ingaan op de heersende discussie over het effectief gebruik van evidenties. Ik zal mijn bevindingen afzetten tegen de bevindingen van Baesler en Burgoon, die met hun onderzoek naar de effectiviteit van statistische en anekdotische evidentie een belangrijk aandeel hebben in de discussie. Baesler en Burgoon waren in 1994 de aanleiding van de discussie, daar waar zij aantoonde dat statistische evidentie effectiever is dan anekdotische evidentie. Dit terwijl andere onderzoekers voorheen altijd de anekdotische evidentie als meest effectief beschouwden.

6.2.1 Onderzoek naar effectiviteit

Uit het onderzoek van Baesler en Burgoon (1994) blijkt dat statistische evidentie het meest effectief is ten opzichte van anekdotische evidentie. Het onderzoek bracht een geheel nieuwe invalshoek in de discussie over de effectiviteit van de evidenties. Daar waar de anekdotische evidentie bij de meeste onderzoeken als meest effectief uit de resultaten komt, toonden Baesler en Burgoon aan dat deze onderzoeken niet de effectiviteit onderzochten met het wel of niet levendig zijn van de argumentatie. Het verschil tussen de evidenties was, volgens Baesler en Burgoon, in de voorgaande onderzoeken te groot om onderling te kunnen vergelijken. Zij stelden dat de anekdotische evidentie levendiger was dan de statistische evidentie. Baesler en Burgoon gaven aan dat de voorgaande onderzoeken dan ook niet de effectiviteit van de evidentie onderzochten, maar de effectiviteit van levendige berichten. Onder levendigheid van een bericht verstaan Baesler en Burgoon dat de informatie emotioneel interessant is en concreet vormgegeven wordt met mogelijke beeldspraak (paragraaf 4.5.1, p. 41). Baesler en Burgoon toonden aan dat als men de vorm van de boodschap hetzelfde houdt en de lengte en levendigheid van de argumentatie hetzelfde is, de statistische evidentie effectiever is dan de anekdotische evidentie. In mijn onderzoek heb ik dan ook getracht de twee filmpjes alleen te laten afwijken op het punt van de evidentie. De video's zijn opgebouwd met dezelfde foto's in dezelfde volgorde. De argumentatie bij de foto's heeft dezelfde strekking, maar is echter geformuleerd in een andere evidentie. De lengte en levendigheid van de filmpjes zijn hetzelfde; het enige verschil is dan ook de evidentie.

6.2.2 Statistisch en anekdotisch

Als ik in eerste instantie de antwoorden van de studenten zou analyseren, kan ik zeggen dat op het moment dat het om de *aantrekkelijkheid* gaat, de studenten voor de anekdotische benadering kiezen. Als het om *begrijpelijkheid* gaat, kiezen de studenten voor de statistische benadering. Met deze constatering kan gezegd worden dat men niet direct kan concluderen dat de statistische evidentie effectiever is dan anekdotische evidentie. Voor een toelichting op de begrippen aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid, uit de Intervention Mapping van Pol (2006), verwijs ik naar hoofdstuk 4.7.2 (p. 49). Bij de laatste vragen in de vragenlijst, als het gaat om een *combinatie van aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid*, kiezen de studenten voor statistische evidentie boven de anekdotische evidentie. Men kan constateren op het moment dat de begrippen aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid gecombineerd worden, de begrijpelijkheid zwaarder weegt dan de aantrekkelijkheid. Op basis van deze constatering, kan men concluderen dat de statistische evidentie inderdaad effectiever is dan de anekdotische benadering, zoals Baesler en Burgoon stellen. Echter ben ik ervan overtuigd dat niet zomaar de rol van de anekdotische benadering weg gelaten kan worden. Als je kijkt naar de resultaten van de discussie en de score in de vragenlijst, kan je zien dat de aantallen niet ver van elkaar liggen en dat er vaak aangegeven wordt een combinatie van de beide evidenties, het beste te vinden. Ook in de formulering bij de vraag of de studenten het probleem van kindermisbruik kunnen omschrijven, blijkt dat de anekdotische evidentie en statistische evidentie bij dit onderwerp niet los van elkaar gezien kunnen worden. Bij de laatste vragen in de vragenlijst wordt er totaal door respectievelijk 5 en 10 respondenten aangegeven voor de combinatie te kiezen. In de discussie brengen deze respondenten hun standpunt in de groep en vinden zij consensus bij de medestudenten. Op basis hiervan kan ik niet stellen dat de statistische evidentie effectiever is dan anekdotische evidentie of vice versa.

6.2.3 Verschil in onderzoeken

Uit het onderzoek van Baesler en Burgoon blijkt dat de statistische evidentie effectiever is dan de anekdotische evidentie. Uit mijn onderzoek komt de statistische evidentie wel als effectiefst naar voren, maar de invloed van de anekdotische benadering kan ik niet negeren. De resultaten liggen bij mijn onderzoek dicht bij elkaar. Er zijn een aantal verschillen tussen mijn onderzoek en het onderzoek van Baesler en Burgoon, die het verschil in resultaten kunnen verklaren. Het onderzoek van Baesler en Burgoon is grootschaliger opgezet onder respondenten in de leeftijden van 18 t/m 43 jaar. Mijn respondenten waren studenten in de leeftijden 18 t/m 23 jaar. Nu stellen Baesler en Burgoon dat leeftijd geen significant verschil geeft. *'Analysis of demographic variables across the three time periods showed no significant differences for sex, age and knowledge of the topic.'* (Baesler en Burgoon, 1994, p. 587). Het verschil in leeftijden tussen mijn respondenten en hun respondenten zou dus volgens hen niet uit moeten maken. Er zijn nog andere demografische verschillen tussen de onderzoeken. Mijn onderzoek vond plaats in de Filippijnen en het onderzoek van Baesler en Burgoon vond plaats in de Verenigde Staten. De culturele verschillen tussen de beide landen kunnen natuurlijk voor het verschil in effectiviteit zorgen. Nu is de Filippijnse cultuur sterk beïnvloed door de Amerikaanse cultuur. De Amerikanen hebben de Filippijnen bevrijd van hun Spaanse bezetters en zijn een lange tijd in het land gebleven. De Filippijnen zagen de Amerikanen als hun bevrijders, en keken direct tegen hen op. Zelfs tot op de dag van vandaag is de Amerikaanse invloed zichtbaar in de Filippijnse cultuur. De jeugd is dan ook geïnteresseerd in alles met Amerika te maken heeft en de jongeren proberen het gedrag van hun Amerikaanse leeftijdsgenoten te kopiëren (Hauser, 2009, p. 51). Dat het verschil in resultaten te maken heeft met de culturele achtergrond, is mogelijk maar in mijn ogen niet waarschijnlijk. Daar waar ik de invloed van de culturele achtergrond van de respondenten niet wil wegcijferen, denk ik dat het verschil in resultaat voortkomt uit andere aspecten. Zo is de manier van onderzoek doen anders. Baesler en Burgoon hebben een kwantitatief onderzoek uitgevoerd waar de respondenten in groepen ingedeeld werden. Elke groep kreeg een andere tekst voor ogen en niet zoals bij mijn onderzoek de beide evidenties te zien. De respondenten bij mijn onderzoek kregen de mogelijkheid om de vergelijking op te maken tussen de beide evidenties, en vervolgens voor de evidentie te kiezen die in hun ogen het effectiefst is. De weergave van beide evidenties kan de studenten beïnvloed hebben. Het enige verschil tussen de filmpjes was de evidentie. Wellicht was dit verschil te minimaal voor de studenten om echt volledig de voorkeur te geven aan een specifieke benadering. De 292 respondenten in het onderzoek van Baesler en Burgoon bekeken slechts een tekst en werden niet beïnvloed door het zien van de twee teksten. Daarnaast is er nog een verschil in de manier van onderzoek doen. Baesler en Burgoon hebben, na 48 uur en na een week, nogmaals bekeken naar de effectiviteit van de evidenties onder de respondenten. Ik heb dit niet gedaan in mijn onderzoek, simpelweg omdat ik hier niet de mogelijkheid voor had. Wellicht zouden mijn respondenten na een week tijd de argumenten van een van de twee evidenties beter herinneren, wat mijn resultaten had kunnen aanscherpen.

Tot slot viel het mij op dat mijn respondenten veel kennis hadden over het onderwerp. Zij hadden er over gelezen in de krant of gezien op televisie. Daarnaast zagen zij de situatie van de kinderen in de Filippijnen dagelijks, onderweg naar school of in hun eigen omgeving. Baesler en Burgoon hebben bewust voor hun onderwerp gekozen, omdat de kennis van hun respondenten over dit onderwerp minimaal was. *'Juvenile delinquency was selected as the topic for the messages because it was rated low in knowlegdeability for adolescents and adults and thus created the circumstances necessary for potential belief formation and/or belief change.'* (Baesler & Burgoon, 1994, p. 589). Wellicht heeft de kennis die mijn respondenten al hadden over het onderwerp, hun keuze beïnvloed. De verschillen tussen het onderzoek van Baesler en Burgoon en mijn onderzoek kunnen gezorgd hebben voor het uiteindelijk verschil in resultaten.

Daar waar Baesler en Burgoon duidelijk stellen dat de statistische evidentie het meest effectief is, blijkt uit mijn onderzoek juist dat een combinatie van beide evidenties het beste effect zal hebben. Bij deze stelling wil ik wel de kanttekening plaatsen dat voordat definitief gesteld kan dat de statistische evidentie in dit geval daadwerkelijk het effectiefst is, er eerst een kwantitatief onderzoek moet volgen om mijn bevindingen op grote schaal te testen.

6.3 Stop Kindermisbruik!

De definitie van voorlichting, die ik hanteer, komt van Woerkum e.a. (1995). Woerkum e.a. legt in de definitie duidelijk de nadruk op gedragsverandering. Zo stelt hij dat voorlichting een professionele activiteit is *'waarbij men via bedoelde communicatie de cliënten probeert te bewegen tot een intern gemotiveerde gedragsverandering.'* (Woerkum, et al., 1995, p.21). In paragraaf 4.1 (p. 34) is verder te lezen dat Woerkum stelt dat de gedragsverandering tot stand moet komen op basis van het nadenken over feitelijke gegevens of gegronde inzichten. In deze paragrafen zal ik ingaan op de gedragsintentie van de studenten. Vervolgens zal ik de gedragsintentie bespreken in het licht van de attitude van de studenten ten opzichte van het onderwerp. Tevens zal ik de sociale norm bespreken, die rondom het onderwerp heerst.

6.3.1 Gedragsintentie

De gedragsintentie komt tot stand door het zorgvuldig afwegen van de voor- en nadelen van de gegeven argumenten. Als de toehoorder van de voorlichting de argumenten die gegeven worden zorgvuldig afweegt en uiteindelijk een mening vormt, verwerkt de toehoorder de informatie via de centrale route. In paragraaf 4.3 (p. 37) wordt het Elaboration Likelihood Model van Petty en Cacioppo (1986) beschreven. In dit model wordt er onderscheid gemaakt tussen twee routes, die iemand kan doorlopen als het gaat om informatieverwerking; centrale en perifere route. Bij de perifere route verwerkt een toehoorder de informatie oppervlakkig (paragraaf 4.3, p. 36). Pol et al. (2006) geven aan dat de perifere route zich meer betreft op het aandachtstrekken en vasthouden. De beïnvloeding die plaatsvindt, is onvoorspelbaar en tijdelijk (Pol, et al., 2006, p. 49). De meest ideale route voor de voorlichter is de centrale verwerkingsroute. Bij deze route maakt men een zorgvuldige afweging van voor- en nadelen en de consequenties van bepaald gedrag. Deze centrale route zorgt voor een duurzame verandering van de attitude. (Pol, et al., 2006, p.48). Bij de centrale route moeten de toehoorders betrokken zijn bij het probleem en de informatie cognitief kunnen verwerken (paragraaf 4.3, p. 36). De betrokkenheid van de respondenten bij het onderzoek was groot. De studenten waren goed op de hoogte van de situatie van kinderen in de Filippijnen. De studenten lezen over kindermisbruik in de kranten, zien het op televisie of in de eigen omgeving. De betrokkenheid van de studenten, is terug te zien in de antwoorden die de studenten geven op de vragen. Zij geven aan dat de films laten zien dat er daadwerkelijk wat moet gebeuren. De antwoorden op de vragen laten ook zien dat de studenten de informatie gegeven in de films, kunnen verwerken en hierover kunnen discussiëren.

"I like video two (anekdotisch) more because it has basis. Not just statistical evidences, but real people who need real help." (Respondent 4, groep 3; man)

"The video number one (statistisch) will tickle your mind, because questions will rise up to your mind on how is that children experience abuse or how is that children being abuse on such innocent faces portrayed." (Respondent 1, groep 1; vrouw)

De studenten beseffen het probleem rondom kindermisbruik en de omvang hiervan en zijn overtuigd dat deze kinderen hulp nodig hebben. Alle twee de films, statistisch en anekdotisch, zorgen voor de betrokkenheid bij de studenten en voor de mogelijkheid tot cognitieve verwerking. In de discussie is duidelijk te zien dat de studenten weten wat het probleem is en de argumenten, getoond in de film meenemen.

Discussie, paragraaf 5.3.2 (p. 64):

"The anecdotal movie is more appealing. The young age is shocking." (Respondent 3, groep 2; vrouw). Respondent 10 reageerde dat niet de jonge leeftijden in haar ogen zo schokkend waren, maar de hoge percentages in de statistische film. *"The high percentages will bring the most impact. It was like 85% of the children who are abused. That's shocking, more than the young ages."* (Respondent 10, groep 2; vrouw). Respondent 8 gaf respondent 10 gelijk en zei dat door het zien van de hoge cijfers, de mensen gemotiveerd zullen worden om zich in te zetten tegen kindermisbruik. *"The large number and statistical data will tell to the people that no it's time to work hand in hand against child abuse."* (Respondent 8, groep 2; vrouw). Respondent 4 was het niet met de andere studenten eens. Zij zei dat juist de anekdotische film de aandacht zal trekken om het probleem terug te dringen. *"The anecdotal movie has by far the most impact. It gets the attention because of the emotional aspect. It shows to the people that help is needed for the children and that even helping one child is a contribution."* (Respondent 4, groep 2; vrouw)

De discussie gaat over de effectiviteit van de evidenties, maar laat duidelijk zien dat de studenten de argumenten uit de films overgenomen hebben en gebruiken. Het is dan ook aannemelijk dat de studenten de informatie uit de films verwerken via de centrale route. De centrale route zorgt voor een mogelijkheid tot duurzame gedragsverandering.

6.3.2 Gedragsintentie - Attitude

Gedrag wordt voorafgegaan door de intentie tot gedrag, volgens de *Theory of Reasoned Action* van Fishbein en Azjen (1980). De gedragsintentie wordt bepaald door de attitude ten opzichte van het onderwerp en de sociale norm die rondom het onderwerp heerst. (Hoeken, 1998, p. 45). In paragraaf 4.2 (p. 35) behandel ik het begrip attitude. De attitude van het onderwerp wordt gevormd door de *beliefs* en de evaluatie van bepaald gedrag. (paragraaf 4.2, p. 35) Bij de voorlichtingscampagne AYAW is de gewenste gedragsintentie het aannemen van de standpunten en deze standpunten vervolgens te verspreiden. Om tot deze gedragsintentie te komen, moet eerst de attitude beïnvloed worden. De filmpjes spelen in op deze attitude. De filmbeelden zetten de toon over kindermisbruik. De trieste beelden in combinatie met de trieste muziek en daarnaast de statistische of anekdotische informatie, zorgen voor een negatieve houding ten opzichte van kindermisbruik. Uit de antwoorden van de studenten in de discussie en de vragenlijst, kunnen we duidelijk opmaken wat de attitude is over kindermisbruik.

"It enhances awareness though not as accurate on the number or percentage of the children in the world, but awareness on how terrible are the problems being encountered by the children at a very young age." (Respondent 3, groep 2; vrouw)

De respondent benadrukt hoe vreselijk de problemen zijn die de kinderen ondergaan. In de woordkeuze van de respondent kan je lezen dat zij het vreselijk vindt wat er met de kinderen uit het filmpje gedaan is. Een andere respondent gaat nog een stapje verder. Zij benoemt hoe sneu de situatie voor de kinderen is in de Filippijnen en dat het probleem van kindermisbruik normaal en ongecontroleerd groot is.

"I like video one (statistisch) for it has a generalization of the sad reality here in the Philippines that child abuse is rampant and killing the bright future of those children." (Respondent 2, groep 1; vrouw)

Voorbeelden zoals deze zijn er genoeg terug te vinden in de databeschrijving (p. 52). Sociaal wenselijke antwoorden in het achterhoofd genomen is het aannemelijk dat de studenten een positieve attitude hebben tegen kindermisbruik. Bij de focusgroepen komt duidelijk naar voren dat de studenten bewust zijn van het probleem en overtuigd zijn dat er iets tegen moet gebeuren. De intentie tot gedrag zou er kunnen zijn.

6.3.3 Gedragsintentie – Sociale norm

Ajzen en Fishbein (1980) laten zien in het model van de *Theory of Reasoned Action* (paragraaf 4.3, p. 36) dat de gedragsintentie naast de attitude ook beïnvloed wordt door de sociale norm rondom het probleem. De sociale norm is lastig te onderzoeken, vandaar dat mijn onderzoek niet gericht is op deze sociale norm. Het zal een lange tijd duren, voordat inzichtelijk is wat de sociale norm rondom kindermisbruik nu werkelijk is. Wel heb ik vragen opgenomen in mijn onderzoek om te peilen hoe de studenten denken dat hun medestudenten de situatie bekijken en welke evidentie de sociale norm het meest zal beïnvloeden. De sociale norm wordt gevormd door de meningen van anderen en de motivatie om actie te ondernemen (paragraaf 4.3, p. 36) *'De sociale norm wordt bepaald door de overtuigingen over wat anderen vinden dat je moet doen, gevoegd bij je motivatie om aan de wensen van die anderen te voldoen.'* (Hoeken, 1998, p.47). In mijn onderzoek is gekeken welke type evidentie het meest geschikt is voor studenten bij een voorlichtingscampagne over kindermisbruik. Er zijn vragen gesteld aan de respondenten welke type hun medestudenten zal interesseren, enthousiasmeren en activeren. De respondenten hebben verschillende argumenten gegeven om hun antwoord kracht bij te zetten.

"I think number two (anekdotisch), because of the children being shown who are being abused. The students might get curious what had really happened to them and wanted to know how they are doing today."
(Respondent 10, groep 1; vrouw)

Deze respondent denkt dat de anekdotische benadering de medestudenten (sociale norm) zal activeren, omdat de studenten nieuwsgierig zullen worden en meer willen weten. Een andere respondent geeft aan dat de medestudenten precies moeten weten hoeveel kinderen er misbruikt worden, om zo tot actie over te gaan.

"I think both videos will make my fellow students show willingness to help discourage child abuse. It is because, I think it's not enough that we know how the children are being abused but we also need to know how many children are being abused." (Respondent 9, groep 2; vrouw)

De studenten geven verschillende argumenten om aan te geven wat in hun ogen hun omgeving positief zal ervaren. Op deze manier kan gepeild worden wat hun medestudenten (sociale context) vinden of denken van kindermisbruik. De meningen die de sociale norm bepalen, wordt of zijn gevormd door de informatie die de studenten verkregen hebben uit de media. Sommige studenten zijn wat achterdochtig naar de informatie die zij krijgen, maar over het algemeen blijken de studenten goed op de hoogte. Er is ook niemand die kindermisbruik op een of andere manier probeert te relativiseren. De sociale norm die heerst onder studenten, is dat kindermisbruik zielig is. De respondenten zijn ervan overtuigd dat kindermisbruik moet stoppen, iets wat waarschijnlijk wel gedragen wordt door de sociale context. De combinatie van de sociale norm en de eigen attitude over het onderwerp, moet voor de gewenste gedragsintentie zorgen.

6.4 Verhalen over kinderen

De narratieve benadering gaat uit van het vertellen van verhalen. De Graaf e.a. (2007) stelt dat *'verhalen invloed hebben op de overtuigingen en attitudes van lezers ten opzichte van de echte wereld.'* (p.248). In paragraaf 4.4 (p. 39) worden concrete waarden van verhalen gegeven. Abma (1999) geeft aan dat verhalen helpen om complexiteit te begrijpen en te belichten (p. 4). In deze paragrafen zal ik beschrijven hoe de narratieve benadering terugkomt in de filmpjes en welke invloed het vertellen van verhalen heeft op de voorlichtingscampagne.

6.4.1 Complexe verhalen

Kindermisbruik is een complex onderwerp. Het is een gevoelig onderwerp en staat dichtbij elke Filippijn. De Filippijnse studenten hebben dagelijks te maken met kindermisbruik. Zij geven aan dit te lezen in de krant en te zien op de televisie, maar ook kennen zij het uit de eigen omgeving. Onderweg naar school of naar huis komen zij dagelijks in aanraking met armoede en zien zij de negatieve gevolgen op de kinderen. Kindermisbruik is een gevoelig onderwerp, omdat iedereen weet dat er iets tegen moet gebeuren, maar weinigen daadwerkelijk iets tegen kindermisbruik doen. Door de filmpjes te laten zien, wordt het probleem rondom kindermisbruik belicht, in statistische of anekdotische vorm. De verhalende opbouw van het filmpje helpt de studenten stil te staan bij de situatie van vele van hun landgenoten. Een andere concrete waarde van het vertellen van verhalen is dat een verhaal een veelheid van betekenissen en kennis bevat (Abma, 1999, p. 4). De filmpjes over kindermisbruik die gebruikt zijn in mijn onderzoek bevatten tevens meerdere betekenissen. Aan de ene kant verschaffen de filmpjes informatie over de grootte van het probleem en de verschillende type misbruiken. Daarnaast betekenen de filmpjes aan de andere kant; stop kindermisbruik en aan de andere kant help het kindermisbruik te stoppen. Abma geeft aan dat verhalen ook de menselijke kracht en het handelen kunnen belichten (paragraaf 4.4, p. 39). De verhalende lijn in de filmpjes laat zien wat de situatie is, maar vooral ook dat de situatie kan veranderen. De filmpjes belichten de kracht van het menselijk handelen, omdat het laat zien dat hulp nodig is en hulp gegeven kan worden. Dat de studenten de kracht van het menselijk handelen uit het filmpje hebben gehaald, blijkt uit de antwoorden die zij gaven. In de discussie (paragraaf 5.3.2, p. 64) gaf een student de volgende reactie:

"The anecdotal movie has by far the most impact. It gets the attention because of the emotional aspect. It shows to the people that help is needed for the children and that even helping one child is a contribution." (Respondent 4, groep 2; vrouw)

De student beseft na het zien van het filmpje dat zelfs het helpen van een kind, een contributie is aan de samenleving. De invloed van de narratieve benadering is groot. Naast de concrete waarden van verhalen van Abma (p. 39), geeft ook De Graaf een voordeel van het vertellen van verhalen (paragraaf 4.4, p. 39). Door het vertellen van verhalen, vergroot je de betrokkenheid van de toehoorder met het onderwerp. *'Als een lezer zich identificeert met een personage, dan zijn de gevolgen die gebeurtenissen hebben voor dat personage wellicht van invloed op de overtuigingen en attitudes van de lezer. Ook zouden de attitudes en opinies van een personage waarmee een lezer zich identificeert, de attitudes van de lezer in de richting van het personage kunnen doen opschuiven'* (Green, 2006, in De Graaf, et al., 2007, p. 239). Door het verhaal te vertellen over kindermisbruik (middels een filmpje) heb ik de aandacht vast kunnen houden. Uit de observatie (paragraaf 5.1, p. 53) is duidelijk zichtbaar dat de studenten aandachtig naar de films hebben gekeken. Ook hebben de Filippijnse studenten zich kunnen identificeren met de kinderen in het filmpje.

"I like video one (statistisch) for it has a generalization of the sad reality here in the Philippines that child abuse is rampant and killing the bright future of those children." (Respondent 2, groep 1; vrouw)

De kinderen in de filmpjes tonen veel gelijkenissen. De personages en de toehoorders zijn van dezelfde afkomst en groeien op in dezelfde samenleving. De situatie van de personages in de filmpjes kwam voor vele studenten bekend voor; van het nieuws, van de straat of uit eigen context.

6.4.1 Narratieve benadering: Anekdotisch of statistisch?

De verhalen uit de narratieve benadering hebben duidelijk invloed gehad op de attitude van de studenten. Welk filmpje dan ook als meest geschikt naar voren komt, beide bevatten aspecten van het verhaal over kindermisbruik die eigenlijk niet achterwege gelaten kan worden.

“Both movies are different and if you would use only one, you would tell only the half of the story. You need the statistics to tell the problem and the stories to touch the public.” (Respondent 1, groep 2; vrouw).

Het bovenstaande citaat zegt het eigenlijk al. Om het hele verhaal te vertellen, moet men gebruik maken van een combinatie van de statistische en anekdotische evidentie. Het citaat van de vrouwelijke respondent typeert in mijn ogen het onderzoek. De meningen liggen verspreid. Bij de ene vraag kiezen de studenten voor de statistische film en bij de andere vraag kiezen de studenten voor de anekdotische vraag.

Om tot deze acceptatie te komen moeten de evidenties inspelen op de drie aspecten genoemd in stap 3 van het *Intervention Mapping* (paragraaf 4.6); aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld. De aantrekkelijkheid van het filmpje zal ervoor zorgen dat de aandacht behouden wordt en de betrokkenheid vergroot wordt (paragraaf 4.7.2, p. 49). De begrijpelijkheid in het filmpje zal ervoor zorgen dat de argumenten duidelijk naar voren komen en dat de boodschap duidelijk is (paragraaf 4.7.2, p. 49). Bij de vragen over begrijpelijkheid wordt door het merendeel van de studenten voor de statistische benadering gekozen. Toch zijn er genoeg studenten die kiezen voor de anekdotische benadering. Zo geven studenten aan dat juist de persoonlijke informatie zorgt voor de begrijpelijkheid (tabel 6.3, p. 73). Bij aantrekkelijkheid kiezen de studenten voornamelijk voor de anekdotische evidentie. Ook kiezen veel studenten bij vragen over aantrekkelijkheid voor de statistische evidentie. Zo zijn er genoeg studenten die aangeven dat juist de statistieken voor de aantrekkelijkheid zorgen (tabel 6.3, p. 73). Bij de combinatievragen van aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid komt de statistische evidentie als meest geschikt naar voren, echter met een nipte voorsprong. Echter kan ook hier de anekdotische benadering niet achterwege gelaten worden. Er zijn genoeg studenten die bij deze vragen stellen dat zij juist de verhalende vorm het meest geschikt vinden (tabel 6.3, p. 73).

Het lijkt erop dat er geen rechtlijnig antwoord mogelijk is. De invloed van de anekdotische evidentie is niet weg te laten. Wellicht is een statistisch filmpje de geschikteste vorm van voorlichting, echter moet er in dit filmpje ook anekdotische aspecten toegevoegd worden om de optimale resultaten te behalen. Het lijkt erop dat bij een combinatie van zowel statistische evidentie als anekdotische evidentie de vergroting van aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid optimaal is. Met een combinatie van beide evidenties worden de uiteenlopende interesses en voorkeuren van alle studenten bevredigd. Op deze manier zal de attitude tegen kindermisbruik positief beïnvloed worden en wellicht de sociale norm zich zo vormen dat er ruimte komt voor de studenten om over te gaan tot actie (gedrag).

De narratieve benadering geeft ons vele handvatten om vorm te geven aan voorlichtingscampagnes over kindermisbruik. De narratieve benadering zorgt ervoor dat de aandacht gemakkelijker behouden kan worden bij de voorlichting en dat de kans groot is op identificatie met de personages in de film. Echter blijkt uit mijn onderzoek dat er niet direct gekozen kan worden voor een bepaalde evidentie. Een combinatie van de beide evidentievormen lijkt het meest geschikt. Want zonder aantrekkelijkheid of begrijpelijkheid kan er niet aangesloten worden bij de belevingswereld van de studenten. Zonder de aansluiting op de belevingswereld van de studenten, zal de gewenste gedragsintentie niet gehaald worden; de studenten zullen de argumenten niet aannemen en deze ook niet delen met anderen.

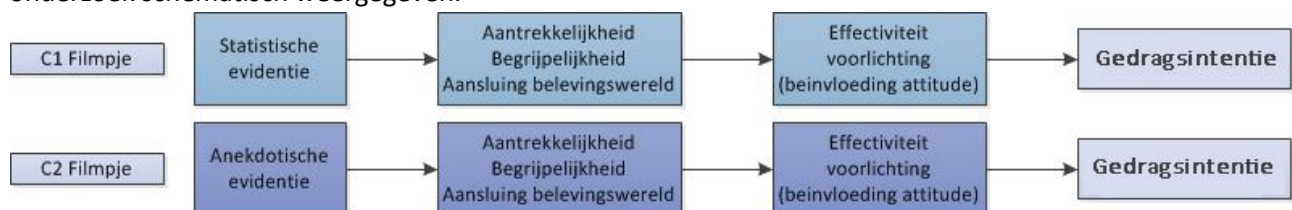
“Roel, 11 years old, is part of a gang.”

“22% of the boys are part of a gang.”

Conclusie

In dit hoofdstuk zal ik mijn bevindingen uit het theoretisch kader en de analyse aan elkaar koppelen en zo tot een conclusie komen. Er zijn een aantal vragen, die de rode draad van mijn onderzoek zijn. Door de koppeling van de diverse hoofdstukken, zal ik in dit hoofdstuk de verschillende vragen beantwoorden. In paragraaf 1.2 (p. 14) is het onderzoek overzichtelijk weergegeven in twee condities. Om de data te verzamelen heb ik gebruik gemaakt van drie verschillende onderzoeksmethodes: triangulatie. Ik heb gebruik gemaakt van observaties, vragenlijsten en discussies. De studenten, die ik geïnterviewd heb in de focusgroepen, studeren aan de *Cebu University*, een openbare universiteit en kunnen worden beschouwd als potentiële voorlichters. In de focusgroepen zijn twee filmpjes vertoond (zie DVD bijlage 3). Het ene filmpje betreft de anekdotische evidentie en het ander filmpje betreft de statistische evidentie. Door de verschillende evidenties in de filmpjes naar voren te laten komen, kon ik de twee vormen vergelijken. De twee filmpjes zijn op dezelfde manier vorm gegeven; met dezelfde lengte, dezelfde foto's en dezelfde muziek. Het enige verschil in de filmpjes is de manier van evidentie. In de onderstaande afbeelding, is mijn onderzoek schematisch weergegeven.

Mijn onderzoek heeft zich primair gericht op welke evidentie het meest geschikt is voor de voorlichtingscampagne over kindermisbruik. Mijn positie in het onderzoek is zowel *etic* (buitenstaander) als *emic* (participerend) (zie paragraaf 2.2, p. 21). Aan de ene kant word ik gepercipieerd als een buitenstaander; ik kom uit een andere cultuur en ben opgegroeid in een ander milieu. Aan de andere kant ben ik van dezelfde leeftijd als mijn respondenten en ben ik zelf ook student. Tevens kom ik al zes jaar op de Filippijnen en heb ik ervaring met de Filippijnse cultuur.

1A. Welke inzichten uit de narratieve benadering, met name de statistische en anekdotische evidentie, kunnen gebruikt worden om een boodschap over te brengen aan een specifieke doelgroep in het kader van een voorlichtingscampagne?

Voorlichting is een professionele activiteit die als doel heeft, toehoorders te bewegen tot intern gemotiveerde gedragsverandering (Woerkum, et al. 1995). Volgens de *Theory of Reasoned Action* van Fishbein en Azjen (1980) wordt het daadwerkelijke gedrag voorafgegaan door de gedragsintentie. Deze gedragsintentie wordt bepaald door de attitude ten opzichte van het onderwerp en de sociale norm die rondom het onderwerp heerst (Hoeken, 1998). Bij de voorlichtingscampagne *AYAW*, over kindermisbruik, is de gewenste gedragsintentie het aannemen van de standpunten gegeven door de voorlichter en deze standpunten delen met anderen; het verspreiden van de boodschap 'stop kindermisbruik' (*Spread the Language*).

Om de attitude van de toehoorders te beïnvloeden, moet de aandacht getrokken en behouden worden. Tevens moeten de argumenten van goede kwaliteit zijn (paragraaf 4.3, p. 36). Om de aandacht te trekken en te houden heb ik binnen mijn onderzoek gebruik gemaakt van de narratieve benadering. De narratieve benadering gaat uit van het vertellen van verhalen. Deze verhalen zorgen ervoor dat mensen willen luisteren en betrokken raken bij het onderwerp. De argumenten binnen deze verhalen worden vorm gegeven door evidenties. De twee evidenties die het meest gebruikt worden zijn de anekdotische evidentie en de statistische evidentie. Bij anekdotische evidentie worden specifieke gevallen beschreven met persoonlijke informatie. Bij de statistische evidentie wordt er een numerieke samenvatting gegeven over bepaalde gevallen (Rieke & Sillars geciteerd door Hornikx, 2005, p. 208). De sociale norm wordt naast de meningen van anderen, ook bepaald door het gedrag dat de persoon waarneemt van anderen en de grootte van de sociale druk die anderen uitoefenen op de persoon.

1B. Welke rol spelen aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en de aansluiting bij de belevingswereld van de doelgroep in dit verband?

Om de effectiviteit van de evidenties te bepalen, heb ik de twee filmpjes getest aan de hand van de aspecten van Pol (2006): Aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld. Door in het filmpje de drie aspecten te vergroten, is de waarschijnlijkheid groot dat de argumenten geaccepteerd worden. De aantrekkelijkheid van het filmpje zal ervoor zorgen dat de aandacht behouden wordt en de betrokkenheid toeneemt. De begrijpelijkheid in het filmpje zal ervoor zorgen dat de argumenten duidelijk naar voren komen en dat de boodschap duidelijk is. Door deze aspecten te vergroten is de kans groot dat de attitude positief beïnvloed wordt. De twee aspecten aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid komen samen in de aansluiting met de belevingswereld. Als het filmpje niet aansluit op de belevingswereld zal er geen betrokkenheid zijn, de aandacht niet behouden worden, de argumenten niet duidelijk naar voren komen en de boodschap niet duidelijk zijn.

2A. Is statistische of anekdotische evidentie het meest geschikt om de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid van de boodschap van een voorlichtingscampagne over kindermisbruik in de Filippijnen te vergroten bij studenten? Is er een verschil tussen vrouwen en mannen (2B)?

Aan de hand van mijn onderzoek, kan ik concluderen dat er geen eenduidige conclusie mogelijk is. De statistische evidentie wordt over het algemeen het meest gekozen, maar de invloed van de anekdotische evidentie speelt ook een rol, vooral bij de aantrekkelijkheid. Bij de discussie in de focusgroepen zijn de studenten het in de meeste gevallen zelfs met elkaar eens dat als zij thuis over kindermisbruik moet vertellen, een combinatie van beide het meest effectief zal zijn. De vragen in de vragenlijst en discussie zijn bewust opgesteld, dat in de vraagstelling niet duidelijk wordt dat de studenten ook voor een combinatie van evidenties kunnen kiezen. Er zijn echter een groot aantal studenten die uit eigen initiatief opperen een combinatie van beide video's en argumentaties het beste te vinden. Het lijkt erop dat bij een combinatie van zowel statistische evidentie als anekdotische evidentie de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid optimaal is. Er is geen significant verschil tussen vrouwen en mannen.

In mijn onderzoek is gekeken welke type evidentie het meest geschikt is voor studenten bij een voorlichtingscampagne over kindermisbruik. Er zijn vragen gesteld aan de respondenten welke type hun medestudenten zal interesseren, om een beeld te krijgen van de sociale norm die rondom het probleem van kindermisbruik heerst. De studenten geven verschillende argumenten om aan te geven wat in hun ogen hun omgeving positief zal ervaren. De meningen die de sociale norm bepalen, wordt of zijn gevormd door de informatie die de studenten verkregen hebben uit de media. Sommige studenten zijn wat achterdochtig naar de informatie die zij krijgen, maar over het algemeen blijken de studenten goed op de hoogte. Uit de antwoorden op de vragenlijst en in de discussie blijkt dat de studenten, kindermisbruik zelig vinden. De respondenten zijn ervan overtuigd dat kindermisbruik moet stoppen. Ook geven de studenten aan dat hun medestudenten overtuigd zullen worden door de combinatie van statistische en anekdotische evidentie. De respondenten geven aan dat de combinatie van beide evidenties het gehele probleem rondom kindermisbruik laat zien. De cijfers zal bij de medestudenten voor een goed en duidelijk beeld van de omvang van het probleem zorgen en de persoonlijke informatie zal ervoor zorgen dat de studenten medelijden krijgen met de misbruikte kinderen en zich wellicht hiervoor willen inzetten. De gewenste gedragsintentie zal bereikt worden door een combinatie van beide evidenties: *'Spread the Language'*

Baesler en Burgoon hebben kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van evidenties. Daar waar bij andere onderzoeken de anekdotische evidentie als meest effectief gevonden werd, ontdekten zij dat als je de levendigheid van de beide evidenties gelijk houdt, de statistische evidentie effectiever is. Dit resultaat van Baesler en Burgoon heeft nieuwe inzichten gebracht in de discussie rondom de effectiviteit van evidenties. Andere wetenschappers hebben met succes het resultaat van Baesler en Burgoon herhaald. In mijn onderzoek heb ik getracht hetzelfde resultaat te bereiken. De levendigheid van de evidenties is in mijn onderzoek dan ook zoveel mogelijk gelijk gehouden, echter kan ik concluderen dat de invloed van de anekdotische evidentie niet te verwaarlozen is. Er zijn veel respondenten die kiezen voor de anekdotische evidentie en het verschil in resultaten met de statistische evidentie is minimaal.

Het verschil in resultaat tussen mijn onderzoek is mogelijk veroorzaakt door de manier van onderzoek doen. Bij Baesler en Burgoon kreeg elke groep één van de twee evidenties te zien. De respondenten in mijn onderzoek, kregen beide evidenties voor ogen en konden een vergelijking maken. Baesler en Burgoon hebben, na 48 uur en na een week, nogmaals gekeken naar de effectiviteit van de evidenties onder de doelgroep. In mijn onderzoek is deze controle niet uitgevoerd. Wellicht zouden mijn respondenten na een week tijd de argumenten van een van de twee evidenties beter herinneren, wat mijn resultaten had kunnen aanscherpen. Tot slot viel het mij op dat mijn respondenten veel kennis hadden over het onderwerp. Zij hadden er over gelezen in de krant of gezien op televisie. Daarnaast zien zij de situatie van de kinderen in de Filippijnen dagelijks, onderweg naar school of in hun eigen omgeving. Baesler en Burgoon hebben bewust voor hun onderwerp (jeugdcriminaliteit) gekozen, omdat de kennis van hun respondenten over dit onderwerp minimaal was.

Vervolgonderzoek is nodig om te kunnen bepalen of de studenten daadwerkelijk de gedragsintentie zullen hebben. Het vervolgonderzoek zal uitwijzen in hoeverre mijn conclusie betrouwbaar is. Vervolgonderzoek vindt idealiter plaats onder een grotere doelgroep, waarvan de respondenten één van de twee filmpjes te zien krijgen, zodat zij geen rationele vergelijking kunnen maken, maar sec de desbetreffende evidentie beoordelen. Tevens kan er na een bepaalde tijd een controle uitgevoerd worden om te onderzoeken welke evidentie bij de respondenten is blijven hangen. Ook kan in het vervolgonderzoek de twee filmpjes aan andere doelgroepen/respondenten worden getoond, waarna de respondent een andere neutrale proefpersoon moet trachten te overtuigen van de noodzaak om wat aan het probleem rondom kindermisbruik te doen. Zo kan onderzocht worden welke vorm van evidentie twee verschillende respondentengroepen gebruiken en in hoeverre dat afhangt van de evidentie getoond in de film die ze daarvoor hebben gezien.

"Both movies are different and if you would use only one, you would tell only the half of the story. You need the statistics to tell the problem and the stories to touch the public."
(Respondent 1, groep 2; vrouw).

"Dennis, 9 years, deals with violence every day."

"100% of the children are dealing with violence every day."

Discussie

8. Aansluiting met de belevingswereld

Er zijn een aantal aspecten waar ik tegenaan gelopen ben tijdens mijn onderzoek. In dit hoofdstuk zal uitgelegd worden tegen welke vraagstukken ik ben aangelopen tijdens de uitvoering van het onderzoek en leg ik uit waarom ik heb besloten de meerkeuze vragen uit de vragenlijst niet mee te nemen in mijn databeschrijving. Tijdens het analyseren van de data viel het mij op dat vraag 1 en 2 verschillend geïnterpreteerd is. In vraag 1 en 2 konden de respondenten scoren hoe leuk ze de filmpjes vonden. Deze vragen zouden voor mij een hulpmiddel zijn om direct te zien welke film de respondenten het aantrekkelijkst vonden. Het viel mij op dat de scores van de studenten ver uit elkaar lagen. Waar de ene student beide filmpjes een 5 gaven (hoogste score), gaf de ene student beide filmpjes een 1. Echter uit de andere antwoorden gegeven in de vragenlijst en discussie bleek niet waarom deze studenten de filmpjes die score gaven. Ook in het gesprek na de focusgroepen, gaven alle studenten aan de filmpjes erg mooi te vinden. De studenten hebben de vraag verkeerd geïnterpreteerd en hebben niet gekeken naar de aantrekkelijkheid van de filmpjes, maar dachten dat ik vroeg naar hun mening over het onderwerp kindermisbruik. Zij gaven het onderwerp kindermisbruik dan ook een lage score. Ik had de vraag anders moeten formuleren.

1. *What do you think of video 1?*
2. *What do you think of video 2?*

De vragen zijn erg kort door de bocht en ik begrijp de mogelijkheid van verkeerde interpretatie. Ik had de vragen dan ook anders moeten formuleren en directer moeten vragen naar de aantrekkelijkheid. Bijvoorbeeld *'What do you think of the quality of video 1?'*. Als ik de vragen anders gesteld had, zou ik wellicht waardevolle data hebben kunnen vergaren uit de antwoorden. Ook de vragen over of de studenten bereid zouden zijn om ons te helpen campagne te voeren tegen kindermisbruik, heb ik niet opgenomen in de databeschrijving. Deze meerkeuze vragen hebben bijna een 100 % score op 4 (Yes), waardoor het lijkt alsof de respondenten sociaal wenselijke antwoorden hebben gegeven. Geen van de studenten hebben verder enige vragen gesteld over of zij kunnen helpen of hoe zij kunnen helpen. Na het onderzoek heb ik niets meer gehoord van de respondenten. De enthousiaste antwoorden bij de vragen zijn dan ook in mijn ogen niet reëel en geven geen waardevolle data voor mijn onderzoek. Het overslaan van de drie vragen in de discussie (p. 29), heeft geen gevolgen gehad voor mijn resultaten. De vragen heb ik wegens tijdgebrek overgeslagen. Echter komen dezelfde vragen in de vragenlijst terug. De studenten hebben de vragen in de vragenlijst beantwoord met uitgebreide verantwoording, waardoor ik een inschatting kon maken welke standpunten de studenten in de discussie genoemd zouden hebben.

Soms vond ik het lastig de interpretatie van de studenten te plaatsen. Als men in een ander land voorlichting gaat geven, moet men de cultuur van het land bijzonder goed kennen om de beste resultaten te halen. Ik ben de afgelopen zes jaar veelvuldig in de Filippijnse cultuur ondergedompeld en dacht veel van de cultuur af te weten. Hoe goed je de cultuur ook kent of denkt te kennen en hoe goed je de taal ook beheerst, je blijft altijd een buitenstaander. Je kan als buitenlander nooit precies alles bevatten, begrijpen en interpreteren zoals iemand uit het eigen land. Als een Filippijn ditzelfde onderzoek zou uitvoeren, zal hij of zij wellicht met andere conclusies kunnen komen. Ik kon de reacties van mijn respondenten soms moeilijk plaatsen en de taalbarrière zorgde er soms voor dat mijn respondent zich lastig kon uitdrukken en dat ik lastig kon doorvragen. Het is ook altijd de vraag wanneer een respondent sociaal wenselijk antwoord, omdat ik in zijn of haar ogen eruit zie als een blanke, rijke westerling. De respondenten hebben dagelijks te maken met armoede en de lastige situatie van kinderen in de Filippijnen, waardoor zij een compleet andere referentiekader hebben. Ook al ben ik begaan met het lot van de Filippijnen en weet ik er het nodige van af, ik woon daar niet en ben daar niet opgegroeid. In ben dan ook sterk van mening dat voorlichting in een ander land altijd gegeven en vormgegeven moet worden door iemand van de plaatselijke bevolking. In mijn geval heb ik mijn Filippijnse collega's van Batang Pinangga betrokken in het ontwerpen van de filmpjes, waardoor ik vertrouwen heb dat mijn filmpjes passend zijn bij de doelgroep.

Echter als de focusgroep geleid wordt door een Filippijn, en mijn rol enkel observator zou zijn, kan men tot andere waardevolle data komen. Een vervolgonderzoek door lokale onderzoekers zou uit moeten wijzen of dit daadwerkelijk het geval zou zijn.

Ik heb de filmpjes van de voorlichting over kindermisbruik zijn getest naar de aantrekkelijkheid, begrijpelijkheid en aansluiting met de belevingswereld. Deze begrippen komen naar voren in het stappenplan van Pol om een voorlichtingscampagne op te zetten en te testen. Het testen naar aantrekkelijkheid en begrijpelijk ligt voor de hand en kan gedaan worden aan de hand van concrete vragen. In mijn vragenlijst en tijdens de discussie heb ik gericht vragen kunnen stellen om te bepalen hoe de studenten de filmpjes beoordelen naar aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid. De aantrekkelijkheid van het filmpje heeft te maken met hoe de student het filmpje beoordeelde. De student bepaalde of hij of zij het filmpje aantrekkelijk vond om naar te kijken. De student kon het filmpje leuk of interessant vinden. De begrijpelijkheid van het filmpje heeft te maken met de boodschap van de voorlichting. In hoeverre begrijpt de student de boodschap van het filmpje en de problematiek van kindermisbruik. Tot dusver heeft het stappenplan van Pol nog geen problemen opgeleverd. Pol geeft concrete beoordelingscriteria aan in de vorm van deze aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid. Een voorlichtingscampagne heeft de beide aspecten nodig om tot een eventuele gedragsverandering te kunnen komen. Zo zorgt de aantrekkelijkheid ervoor dat de student aandacht heeft voor en houdt bij de campagne. De begrijpelijkheid zorgt ervoor dat de student datgene eruit haalt wat de voorlichter voor ogen had. De begrijpelijkheid en de aantrekkelijkheid hebben grote invloed op de attitudevorming van de toehoorder over het desbetreffende onderwerp. Als derde aspect onderscheidt Pol de aansluiting met de belevingswereld. De voorlichting moet aansluiten op de belevingswereld van de toehoorders. Een belangrijk aspect, want zonder deze aansluiting heeft de voorlichting weinig resultaat. De voorlichting moet aansluiten op de belevingswereld van de toehoorders, zodat zij de argumenten accepteren en daadwerkelijk tot een gedragsintentie komen. Tevens zegt deze aansluiting met de belevingswereld veel over de sociale norm die er heerst rondom het onderwerp. Bij de aansluiting met de belevingswereld komt de attitudevorming en de sociale norm samen (*Theory of Reasoned Action*). De aansluiting is als het ware de koppeling tussen de attitude en de sociale norm. Zonder aansluiting met de belevingswereld, gaat de toehoorder niet over tot gedragsintentie. In mijn onderzoek liep ik meerdere malen aan tegen deze aansluiting met de belevingswereld. Omdat Pol hier weinig houvast geeft, blijft dit een vaag begrip. In die aansluiting, zit naar mijn idee, meer dan de begrijpelijkheid en aantrekkelijkheid. Ik merkte tijdens mijn analyse dat de aansluiting van de belevingswereld veel raakvlakken heeft met de cultuur en sociale context van de doelgroep. Om hier meer over te kunnen zeggen, is een uiteenzetting van dit begrip naar mijn mening vereist. Het is een ongekend belangrijk aspect om tot gedragsbeïnvloeding te komen. De aansluiting met de belevingswereld heeft een directe verbinding met het doel van de voorlichting. De voorlichter wil aansluiten op de belevingswereld van de toehoorders om succes te behalen met zijn of haar voorlichting.

Een belangrijk aspect in het stappenplan van Pol (2006) is echter niet verder geoperationaliseerd. Hoe kan men de aansluiting van een voorlichting testen aan de belevingswereld van de respondenten? Zoals ik al eerder stelde in de analyse (p. 70) heeft men zonder aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid geen aansluiting. Men zou de voorlichting kunnen testen aan deze twee aspecten en uit die resultaten conclusies trekken over de aansluiting. Iets wat ik in mijn onderzoek gedaan heb, omdat ik de stappen van Pol (2006) volgde. Echter tijdens mijn analyse ontdekte ik dat een voorlichtingscampagne, getest op aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid, in mijn ogen niet geheel betrouwbaar is. Als men een voorlichting uitvoert, moet men verder kijken dan alleen de aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid. Ik realiseerde mij dat het gewenste resultaat van de voorlichting valt of staat met de aansluiting van de belevingswereld. Bij een voorlichting waar meestal gedragsverandering het doel is, moet men meer handvatten krijgen dan in eerste instantie aangereikt door Pol (2006). De aansluiting met de belevingswereld is dusdanig van belang, dat het verder onderzocht moet worden.

Tijdens mijn onderzoek merkte ik dat een aantal andere aspecten invloed hebben op de aansluiting met de belevingswereld. Zo realiseerde ik mij dat de respondenten de juiste prioriteit moeten hebben bij het onderwerp om volledig geïnteresseerd te zijn en over te gaan tot enige vorm van actie. Als de respondenten geen prioriteit hebben bij het onderwerp van de voorlichting, zullen zij niet direct overgaan tot actie. Als ik in de Filippijnen voorlichting zal geven over gezonde voeding, om overgewicht tegen te gaan, is de kans groot dat mijn respondenten geen prioriteit zullen hebben bij het onderwerp. De Filippijn heeft immers meer problemen met het kopen van voldoende eten dan met het teveel eten van ongezonde voeding. Hetzelfde zou bijvoorbeeld gelden voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. In het geval van mijn onderzoek gaven heel veel respondenten aan kindermisbruik te zien als resultaat van de armoede in de Filippijnen: Zonder armoede zou er wellicht geen kindermisbruik zijn. De respondenten zullen dan waarschijnlijk armoedebestrijding een hogere prioriteit geven dan kindermisbruik. Voorlichting over armoedebestrijding zal wellicht beter resultaat halen dan voorlichting over kindermisbruik. Nu stel ik niet dat men voorlichting over kindermisbruik moet laten en zich moet richten op voorlichting over armoedebestrijding. Naast de prioriteit voor het onderzoek realiseerde ik mij dat de respondenten afhankelijk zijn van de mate waarin zij zich kunnen mobiliseren. Ik heb nu filmpjes laten zien om de studenten bewust te maken van de situatie van kinderen en ze te mobiliseren tegen kindermisbruik. Echter realiseerde ik mij tijdens het vinden van de aansluiting met de belevingswereld en de gedragsintentie, dat ik de studenten weinig mogelijkheden heb gegeven om over te gaan tot actie. Aan de voorlichting zit tot nog toe geen gevolg en ik reik de studenten geen mogelijkheden aan om zich bij onze organisatie te voegen en zich in te zetten tegen kindermisbruik. De studenten kunnen uit eigen initiatief Batang Pinangga wel vinden of een actie op touw zetten, maar de waarschijnlijkheid dat dit gebeurt is minimaal. Belangrijk bij een voorlichting is dan ook om te testen in hoeverre de respondenten zich (kunnen) mobiliseren.

Het model van Pol (2006) zou in mijn ogen dan ook uitgebreid moeten worden. Naast aantrekkelijkheid en begrijpelijkheid zou men bij het opzetten van een voorlichting ook moeten testen op prioritering van het onderwerp bij de respondenten en hun mogelijkheden om zich te mobiliseren. Door de bevindingen van deze aspecten te combineren met een uitvoerige cultuuranalyse kan men de aansluiting met de belevingswereld van de respondenten in kaart brengen. Door de aansluiting van de voorlichting met de belevingswereld van de doelgroep beter in kaart te brengen, kan men een goed beeld krijgen van de sociale norm rondom het onderwerp. Deze sociale norm heeft invloed op de daadwerkelijke intentie tot gedrag (*Theory of Reasoned Action*, paragraaf 4.3, p. 36). De voorlichter kan vervolgens de voorlichting vorm geven naar de heersende sociale norm. De gedragsintentie wordt immers beïnvloed door de attitude ten opzichte van het onderwerp en de meningen van anderen (sociale norm). Als in de voorlichting rekening gehouden wordt met deze sociale norm, zal dit de attitude positief beïnvloeden. De doelgroep zal eerder geneigd zijn over te gaan naar de gedragsintentie.

“Alvin, 1 year, has no chance for a future.”

“100% has no chance for a future.”

LITERATUUR

- Abma, T. (1999). *Introduction Narrative perspective on program evaluation*, in T. Abma (ed.) *Telling Tales: On evaluation and narrative*. Advances in Program Evaluation. Pp. 1-27. Stanford: JAI press.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50, 179-211.
- Baesler, J. E., & Burgoon, J. K. (1994). *The temporal effects of story and statistical evidence on belief change*. *Communication Research*, 21, 582-602.
- Balisacan, A., (2009), *Pathways of poverty reduction rural development and transmission mechanisms in the Philippines*. Asain Development Bank.
- Bloom, G., (2009), *Lonely Planet Philippines*, Lonely Planet publications Ltd.
- Boster, Franklin J. , Cameron, Kenzie A. , Campo, Shelly , Liu, Wen-Ying , Lillie, Janet K. , Baker, Esther M. and Yun, Kimo Ah(2000) '*The persuasive effects of statistical evidence in the presence of exemplars*', *Communication Studies*, 51: 3, 296 — 306
- Gent, B., van, Katus, J., (2000), *Voorlichting in een risicovolle informatiemaatschappij: theorieën, werkwijzen en perspectieven*, Uitgeverij Kluwer, Den Haag
- Graaf, A. de, Sanders, J., Beentjes, H., & Hoeken, H. (2007). *De rol van identificatie in narratieve overtuiging*. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 29, 237-250.
- Hauser, S., (2010), *Filipijnen*, Kit Publisers bv.
- Hoeken, H. (1998). *Het ontwerp van overtuigende teksten. Wat onderzoek leert over de opzet van overtuigende reclame en voorlichting*. Bussum: Coutinho.
- Hoeken, H. (2001). *Anecdotal, statistical, and causal evidence: Their perceived and actual persuasiveness*. *Argumentation*, 15, 425-437.
- Hoeken, H., & Hustinx, L. (2007), *De relatieve overtuigingskracht van anekdotische, statistische, causale en autoriteitsevidentie*. *Taalbeheersing*, 3, 226-236
- Hoeken, H., & Wijk, C. van (1997). *De overtuigingskracht van anekdotische en statistische evidentie*. *Taalbeheersing*, 19, 338-357.
- Hogg, M., Vaughan, G., (2008), *Social psychology*, Pearson Education.
- Klandermans, B., Seydel, E., (1996), *Overtuigen en activeren: publieksbeïnvloeding in theorie en praktijk*, Uitgeverij van Gorcum, Assen

Morgan D.L. (1997), *Focus groups as qualitative research*. London: Sage.

Pol, B., Swankhuisen, C., van Vendeloo, P., (2007), *Nieuwe aanpak in overheidscommunicatie*, Uitgeverij Coutinho, Bussum

Swanborn, P.G. 2003. *Case-study's: wat, wanneer en hoe?* Amsterdam / Meppel: Boom

Tsoukas, H., Knudsen, C., (2003), *The Oxford handbook of organization theory*. Oxford University Press.

Woerkum, C.M.J., Kuiper, D., (1995), *Voorlichtingskunde: Een inleiding*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten.

Websites

Asian Development Bank
www.adb.org

Batang Pinangga
www.batangpinangga.org

Websites zijn geraadpleegd in de periode van januari 2011 tot mei 2011.

Bijlage 1

A: There are many people living in the Philippines

S: There are 83 million people living in the Philippines

A: Of which the half are children

S: Of which 38 million children

A: A lot of these children are neglected

S: 16% of all the children are neglected

A: Rolan, 9 years old, is living in poverty

S: 70% of the children are living in poverty

A: With his sister, Sheryl, 4

S: 70% of the children are living in poverty

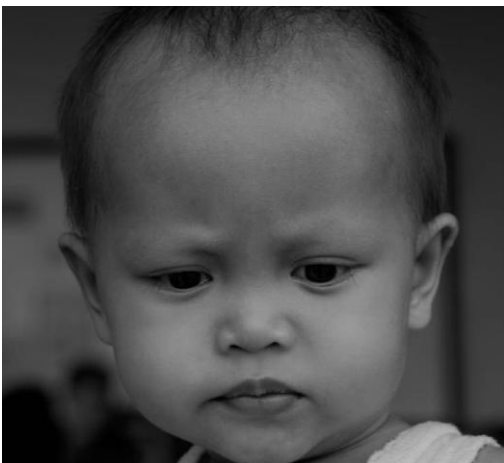
A: Rhea, 6 years old, is living in the streets

S: There are more than 3 million streetchildren

A: Just like Maricel, 5

S: There are more than 3 million streetchildren

A: Noel, 2 years old, is being abused every day

S: 85% of the kids in the street are abused

A: Michelle, 14 years old, is sexually abused

S: 45% of the girls get sexually abused

A: Just like Marcy, 11. She got raped

S: 1 on 3 girls gets raped

A: Micheal, 12 years old, is using drugs

S: 40% of the boys are using drugs

A: Roel, 11 years old, is part of a gang

S: 22% is part of a gang

A: Just like Marlon, 14

S: 22% is part of a gang

A: Dennis, 9 years, deals with violence every day

S: 100% has to deal with violence every day

A: Just like Jayson, 8

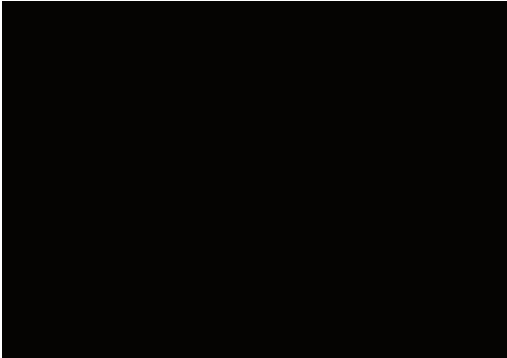
S: 100% has to deal with violence every day

A: Alvin, 1 year, has no chance for a future

S: 100% has no chance for a future

Stop Child Abuse

Muziek – Dear Mr. Jesus

Dear Mr. Jesus, I just had to write to you
Something really scared me, when I saw it on the news
A story 'bout a little girl beaten black and blue
Jesus, thought I'd take this right to you

Dear Mr. Jesus, I don't understand
Why they took her mom and dad away
I know that they don't mean to hit with wild and angry hands
Tell them just how big they are I pray

Please don't let them hurt your children
We need love and shelter from the storm
Please don't let them hurt your children

Bijlage 2

Vragenlijst

- 1) What do you think of video 1?
- 2) What do you think of video 2?
- 3) Which one of the videos describes the problem around child abuse the best?
Please give a short explanation.
- 4) Which video you liked to watch more?
Please give a short explanation.
- 5) Which video, do you think, will bring the most understanding to your fellow students about child abuse?
Please give a short explanation.
- 6) Which video, do you think, will interest your fellow students more?
Please give a short explanation.
- 7) Which video, do you think, will bring you fellow students awareness of child abuse?
Please give a short explanation.
- 8) Would you, after seeing video 1, show willingness to help us discourage child abuse?
- 9) Would you, after seeing video 2, show willingness to help us discourage child abuse?
- 10) Which video, do you think, will make your fellow students show willingness to help us discourage child abuse? Please give a short explanation.

Focusgroepen

1. Can one of you describe the problem around child abuse?
2. Which way of reasoning, do you think, brings the biggest impact with it?
3. What movie, do you think, is most clear about child abuse?
4. In which movie, do you think, is the message 'stop child abuse' the clearest?
5. When you get home to your parents, neighbors or friends and you will talk about child abuse, which type of argumentation will you use?
6. If you have to make a movie like this, how will you handle it?
7. Do you think That Will people show willingness to help us discourage child abuse after seeing a movie?
8. Do you think That Will people show willingness to help us discourage child abuse after seeing movie 2?

Bijlage 3 – Filmpjes

